

ખૂને કરબલા

લેખિકા
ઝરીના ચાંદ

એમ. એમ. સાહિત્ય પ્રકાશન
પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા
મહાવીર માર્ગ, આણંદ - ૩૮૮ ૦૦૧, તા.જી.આણંદ

Kune Karbala
Zarina "Chand"
Published by M.M.Sahitya Prakashan
Mahavir Marg, Anand-388 001

© લેખિકાશ્રી

ખૂને કરબલા

ઝરીના ચાંદ

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૦

નકલ : ૧૦૦૦

કિંમત : રૂ. ૧૦૦/-

આવરણ

દિપ્તી ચૌહાણ, બાકરોલ

સજાવટ

ગુર્જરી સાહિત્યાલય, ડાકોર

મુદ્રક

ચરોતર સાહિત્યાલય, નડીયાદ

પ્રકાશક

એમ.એમ.સાહિત્ય પ્રકાશન
પુસ્તક પ્રકાશક અને વિક્રેતા
મહાવીર માર્ગ, આણંદ.

ઘણ્તેસાબ

મરહુમ સસુરજી

યાદોં કે

બે હિસાબ

ગુલાબોકે

સાથ...

ઝરીના યાંદ

દિલના બે શબ્દો

‘ખૂને કરબલા’ એ મારી આ અગાઉ પ્રકાશિત થયેલી ત્રણ કિતાબોનું સંકલન છે કે જેનાં અમુક નવીન રચનાઓ ઉમેરેલી છે અને અમુક રચનાઓને રદબાતલ કરવામાં આવી છે.

‘યાદેં હુસૈન’ ૧૯૮૦ની સાલમાં તે પછી ‘કરબલકે બૈન’ ૧૯૮૨ની સાલમાં અને ‘સદા-એ-કૌનેન’ ૧૯૮૮ની સાલમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી.

આશા રાખું છું કે સમસ્ત ઈસ્લામિક સમાજ મારી આ કિતાબને આવકારશે.

લાખો રંજોગમ ઓર દિલકો ચૈન હે.

લબપેં મેરે એક હી નામે હુસૈન હે.

ઝરીના યાંદ

ખૂને કરબલા

કત્યાત

૧. માંગો મુરાદે દેંગે દાતાર યા અલી હે,
મઝલૂમ બેકસો કે મદદગાર યા અલી હે.
ગર ચાહે તો બહા દે સુખી ઝમીં પેં દરિયા,
યે સારી કાએનાત કે મુખ્તાર યા અલી હે.
૨. બુલબુલ થે બાગ કે વો ચમન તક મિલા નહીં,
પરદેશમેં લૂટે થે વતન તક મિલા નહીં.
રોતે થે જીસકે ગમમેં રસુલે અમીન ભી,
વો થે હુસૈન જીસકો કફન તક મિલા નહીં.
૩. અય દો જહાં કે વાલી મુઝે બંદગી મિલી,
ગુલઝારે મુસ્તુફાસે મુઝે તાઝગી મિલી.
જી તો રહે થે પર નહીં શોકે હયાત થા,
ઉલ્ફતમેં શાહેંદી કી નઈ જિંદગી મીલી.
૪. જિંદગી ગમસે કિસીકો ન મહેકુઝ રખતી હય.
હર મંઝિલે વીરાં કે લિયે કુછ સુઝ રખતી હય.
દેખ દેખ તો લે દદેં દિલ કરબલકે બૈનમેં,
હર દાસ્તાં ઉસકી કાબિલે ખુલૂસ રખતી હય.
૫. ઉમ્મતકે લિયે સરકો કટાનેકી બાત થી,
બુઝતે હુએ ચિરાગ જલાને કી બાત થી.
પ્યાસે શહીદ આપ પેં લાખો સલામ હે,
પાની કે બદલે ખૂન બહાનેકી બાત થી.

ખૂને કરબલા

૬. ચીરૂ કલેજા મેં કિ અબિયોં કો નમ કરૂ,
કિસ શાનસે અઝીઝો કરબલકા ગમ કરૂ.
દિલમેં હે સદા નામે અલી હોઠો પેં બયા,
'ચાંદ' ઈન દસ્તસે હુસૈન કા માતમ બહમ કરૂ.
૭. ગમ હો અગર જો દિલમેં તો યાદેં હુસૈન કર.
રાહત મિલેગી યાદ તૂ કરબલ કે બૈન કર.
દિલમેં મિલેંગે તુઝકો અઝાદાર યા હુસૈન,
શામિલ હો કારવામેં સદા એ કૌનેન કર.
૮. જો ઈસ્લામ કા રકીબ થા દુરે લગાતા હે,
વો કરકે બંદ પાની શેહકો સતાતા હે.
દેખકે હાલ 'ચાંદ' વો ઝહેરા કે ચાંદકા,
વો આસમાં કા ચાંદ ભી આંસુ બહાતા હે.

૧

ખૂને કરબલા

૧. સબ ગમ હે દો રોઝા ગમે શબ્બીર વોહી હય.
તેરા સો બરસ બાદ ભી તાસીર વોહી હય.
૨. ક્યાં ખૂબ ક્રિયા નામે વફા ગાઝીએ નામદાર.
ઊઠતા રહે જિગર સે તેરા નામ બારબાર.
૩. ઝિંદા અભી જહાં મેં શહે મસર કેન હે.
વો ખુદ નહીં તો ક્યા હુઆ યાદે હુસૈન હે.
૪. દિલને ચૈન હુસૈની માતમ વારંવાર દઈ ગયું.
પાનખરમાં પણ જુઓ ચમન બહાર થઈ ગયું.
૫. મહેમાં બુલાકે ઘરમેં બદહાલ કર દિયા.
ક્યાં ખૂબ કરબલા યૂ ઈસ્તકબાલ કર દિયા.
૬. તલવાર ભી ચલી તો કોઈ કામ બન ગયા.
ખૂં ટપકા જો હુસૈન કા ઈસ્લામ બન ગયા.
૭. ગર મિટાના ચાહો મિટાયા ન જાએગા.
નામે હુસૈન દિલસો ભૂલાયા ન જાએગા.
૮. ગુલકી બાતકી તો ખુશબુકો ધર ગયે હે.
જિંદા રહેહે મરકે જો નામ કર ગયે હે.
૯. અબ્બાસકા વો નામે વફા સબકો રહા યાદ.
કાતિલકા વોહી નામે જફા કિસકો રહા યાદ.
૧૦. દિલમેં હમારે હરદમ આકાકા નામ હે.
મૌલા હુસૈન આપમેં લાખો સલામ હે.
૧૧. મારા મેરે હુસૈન કો ઈનામ ક્યાં મિલા?

ખૂને કરબલા

૨

- અય બદગુમાં યઝીદ તુઝે નામ ક્યાં મિલા?
૧૨. લેતે હી નામ દિલકે હર ગમ તમામ હે.
અબ્બાસ બાવફા કો હમારા સલામ હે.
૧૩. ઉમ્મત બચાઈ તુમને અહેમદકે ઘરાને વાલે.
લાખો સલામ તુઝ પર અય સરકો કટાને વાલે.
૧૪. તૂટા કહર બલાકા વો તેરી બલાસે કરબોબલા.
મહેમાન મરા પ્યાસા તેરે દરપેં તેરા દિલ ન જલા.
૧૫. અહેલે હરમ કે કાફલા સાલાર કો સલામ.
જાને હુસૈન ગાઝી અલમદાર કો સલામ.
૧૬. હૈદર તુમ્હારે શીઓપેં સાયા સદા રહે.
દિલમેં હમારે નામ એ શેરે ખુદા રહે.
૧૭. છીની રિદાયેં હમશીરે શબ્બીર બેવતન?
અય કાફિરો નથી ક્યાં તુમ્હારી કોઈ બહન?
૧૮. મહેમાં ન સંભલા તુઝસે અય ખાકે કરબલા.
બરબાદ કરકે ઝહેરા કે ગુલશન કો ક્યાં મિલા.

ગમે કરબલા

મોહરમનો મહીનો એટલે દુઃખ અને મુસીબતોનો મહીનો. આ મહીનો કરબલાના મેદાનમાં શહીદ થયેલાં મહાન ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)ની યાદ તાજ કરાવી જાય છે. ઈમામ હુસૈન(અ.સ.)એ, અન્યાયની સામે માથું ઝુકાવ્યા વગર, હકની ખાતર અને ઈસ્લામને જિંદા રાખવા માટે પોતાની તમામ આલ ઔલાદ અને અઝીઝોનું બલિદાન આપી દીધું. છેવટે આપ પોતે પણ, ભૂખ્યાં, તરસ્યાં, ત્રણ ત્રણ દિવસ સુધી લડતાં રહી, સેંકડો કાતિલ ઝખ્મો બદન પર ઝીલી આ દુનિયાની વિદાય થઈ ગયા.

ઈસ્લામને બુલંદ કરવા માટે અને ઉમ્મતને બચાવવા ખાતર, મુશ્કિલકુશાઅલી(અ.સ.)ના આ જાને જિગરનું સમર્પણ બેમિશાલ હતું! લાખો સલામ અય ઉમ્મતના પ્યારા રક્ષણહાર તમને!!!

ઈમામ હુસૈન(અ.સ.) હંમેશા બયાન ફરમાવતા કે અય ઈમાનદારો! માત્ર અલ્લાહપાકની મદદ માંગો, તેની જ બંદગીમાં મશગુલ રહો. ગુનાહોથી બચતા રહી અલ્લાહતઆલાની સામે જતાં પરેશાની ન ઉઠાવવી પડે એ વાતનો હંમેશા ખયાલ રાખો. જે માણસો આખેરત કરતાં દુનિયાને વધુ સારી માને છે અને ગુનાહના કામો કરતાં રહે છે. તેનો અંજામ ખરાબ આવે છે. એ વસ્તુ વિચારવી રહી. અલ્લાહની પહેચાન અને નેક્કામો કર્યે રાખવા જે કયામતને દિવસે સાચા દોસ્ત બની રહેનાર છે. જે માણસ માબુદેપાકથી ડરતો રહે છે અને એ જ ભય તેને સદકાર્યો તરફ લઈ જાય છે. ખોટું ગુમાન કે તકબ્બુરી ન રાખો. કુરાને મજીદમાં નિર્દેશ કરાયેલા માર્ગો તરફ હંમેશા ચાલો અને અહેલેબૈતની મહોબ્બત દિલમાં ઉતારતા રહો કે જેથી કયામતના દહાડે અઝાબથી છૂટકારો મળે.

ઈમામ હુસૈન(અ.સ.) કે જેઓ મોહંમદ પયગંબર સાહેબના નવાસા હતા. એમને ૭૨ સાથીઓ સાથે કરબલાના મેદાનમાં અલ્લાહની રાહમાં શહાદત આપી એ કાંઈ બલીદાન ન હતું. એમણે આ ૭૨ દાખલા બેસાડ્યા છે કે જે આપણે જો ઈસ્લામમાં માનતા હોય તેમાંના થોડાક દાખલાઓ નીચે મુજબ છે.

(૧) અલી અકબર(અ.સ.) કે જેનો દેખાવ હઝરત મોહંમદ પયગંબર જેવો હતો. બલીદાન લેવામાં આવ્યું તેમ છતાં પણ પયગંબર સ.અ.સ.અવસાન

પછી પણ આજે ઈસ્લામ કાયમ છે. આનો અર્થ એ કે ઈસ્લામ કોઈ ગુણગાન ઉપર નિર્ભર નથી એ સાબીત કરે છે. (૨) ઈમામ હુસૈન અ.સ. અલી અસગર (અ.સ.)ને લાલ કપડામાં લપેટીને લાવ્યા ત્યારે દુશ્મનો સમજ્યા કે તે કુરબાન શરીફ છે. આપણે પવિત્ર કુરઆનને ૬ માસના દિકરા કરતાં વધારે વહાલો ગણવો જોઈએ. આપણે અલ્લાહના નામ ઉપર દરેક વસ્તુની કુરબાની આપવી જોઈએ. (૩) જ્યારે ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના ઉપર હઝારો ઝખ્મ હતા. અને માથા ઉપર તલવાર હતી છતાં પણ ખુદા તઆલાની બંદગીમાં ઝુકી પડ્યા હતા. આ બંદગીની મહાનતા બતાવી છે. કુરઆને શરીફમાં બંદગી માટે વારંવાર મુસ્લિમોને કહેવામાં આવ્યું છે. ઈમામ હુસૈન અ.સ. બંદગીનું મહત્ત્વ કાર્યમાં રૂપાંતર કરીને દાખલો બેસાડ્યો છે. ટુંકમાં કુરઆને પાક એક કિતાબ છે અને એહલેબૈત આપણને એક પ્રેક્ટીકલ રસ્તો બતાવે છે.

જ્યારે જ્યારે તમો ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની મજલીસમાં જાઓ ત્યારે ઈસ્લામને ના ભુલશો. ઈમામ ઘણા જ દુઃખી છે. જ્યારે તેના ગમ ઉપર રોવાનું થાય છે અને તે અલ્લાહને ભુલાઈ જવાય છે જે અલ્લાહના નામ ઉપર ઈમામ હુસૈને પોતાની જાનની કુરબાની આપી છે. તમો તમારી બંદગી ખોશો નહીં. જ્યારે ઈમામ હુસૈને અંત સુધી ઈસ્લામ માટે બંદગી કરી છે. આ દુનિયાનો વિનાશ છે જ અને થશે. દરેક વસ્તુનો અંત છે. સિવાય કે ખુદા તઆલાની શરૂઆત નથી તેમ અંત પણ નથી. તેને માન આપો અને હંમેશા ઈબાદત કરો.

દુઆ - ૧

(ધૂન: દિલ તોડને વાલે...)

અય પરવર દિગારા તૂ સુન લે દિલકી દુઆએ
 તૂ સુન લે દિલકી દુઆએ
 તૂને હી તો આંધીમેં બુઝે દીપ જલાયે
 અય પરવર દિગારા....

રખના તૂ હરેક એબસે બિદઅતસે બચાકર,
 બંદે હૈ તેરે ઈસ્લમકી દૌલત તૂ અતાકર,
 દૌલત તૂ અતાકર,
 યારબ હૈ હમી ગુલ હમે રખના તૂ ખિલાયે,
 અય પરવર દિગારા...

તૂફામેં હો ગર કશતી તો લીલ્લાહ બચાના,
 તૂ બનકે ખુદા નાખુદા સાહીલપેં લે આના,
 સાહિલપેં લે આના,
 મઝધારમેં હો કશતી ઉસે તૂ પાર લગાયે,
 અય પરવર દિગારા...

બચ્યે હૈ તેરે માલિક ન મહેરૂમે કરમ હો,
 સાયા હો તેરા સરપેં તો મુશ્કિલ હો ન ગમ હો,
 મુશ્કિલ હો ન ગમ હો.
 અય રબ્બે જહા 'ચાંદ' કી બિગડી કો બનાયે,
 અય પરવર દિગારા...

દુઆ - ૨

(ધૂન: બેહાલે મસ્તી...)

ખુદાયા તૂ હૈ જહાંકા માલિક કરમ નવાજીરા હમારી કર દે.
 દુઆએ કરતે હૈ તેરે બંદે તૂ નેમતો સે યે ઝોલી ભર દે.

ખુરી નઝરસે ખુરી ડગરસે ઈલાહી હમકો તૂ હી બચાના,
 હમારી કશતી ભંવરમેં ડૂબે તો પાર ઉસકો તૂ હી લગાના,
 વો ઈલ્મ દેના હો નામ રોશન અકલકે રાહી હમે બનાના,
 હમી તો તેરે ગુલામ યારબ ગુલોકી તરહ હમે ખિલાના.

ઈલાહી તેરે હમ આશના હૈ હમે મુહબ્બતકી ઈક નઝર દે.
 દુઆએ કરતે હૈ તેરે બંદે તૂ નેમતોસે યે ઝોલી ભર દે.

મુસીબતે હો હઝાર લેકિન સદા ગમોમે ભી મુસ્કુરાયે,
 હો અપના કોઈ યા હો બેગાના મુરવ્વતોસે હમ પેશ આયે,
 હમારા રસ્તા હો સચકા રસ્તા ખુરી ડગર પેં કભી ન જાયે,
 હમારે સીનેમેં દિલ વો રખ દે ગમોંકી આંધીમેં હિલ ન પાયે,

તમન્ના હૈ 'ચાંદ' હિમ્મતોસે ભરા હુવા ઈક હમે જિગર દે.
 દુઆએ કરતે હૈ તેરે બંદે તૂ નેમતોસે યે ઝોલી ભર દે.

દુઆ - ૩

(ધૂન: મતલબ નિકલ ગયા હૈ તો...)

યારબ કબૂલ દિલકી દુઆએ જરૂર કર...

હર રંજો ગમ અલમકો હમારે તૂ દૂર કર.

જો હસરતે હો નેક હમારી નિકાલ દે.

હો રોશની અંધેરોમે દિલકો જમાલ દે.

જો ઈલ્મ દે ખુદા વો હમે બાકમાલ દે.

બંદે હૈ તેરે સચકા હંમેશા ખયાલ દે.

યારબ હમારે દિલકી બદીયોકો ચૂર કર.

હર રંજો ગમ અમલકો હમારે તૂ દૂર કર...

યે જંગે જિંદગીમે હમે કામિયાબી દે.

હો જાયે ગર ખતા તો હમે તૂહી માફી દે.

હા ઈમ્તહાને ઈલ્મમે વો જાંફિસાની દે.

હિમ્મતકી 'ચાંદ' કુવ્વતોકી ઈક નિશાની દે.

યારબ મુઆફ તૂ હી હમારે કસૂર કર.

હર રંજો ગમ અલમકો હમારે તૂ દૂર કર.

દુઆ - ૪

(ધૂન: દો બદન પ્યારકી...)

ખલક કે અય ખુદા - સુન હમારી દુઆ

તેરે તેરે સલામી હૈ હમ.

યા ઈલાહી સલામી હૈ હમ.

માલિકે દો જહાં - ખાલિકે રહનુમા

તેરે તેરે સલામી હૈ હમ.

યા ઈલાહી સલામી હૈ હમ.

તૂ ગુલિસ્તામે હૈ તૂ બહારોમે હૈ.

તૂ હૈ ઈક જાં ખુદા ઓર હજારોમે હૈ.

તૂ હૈ જરોમે ઓર તૂ સીતારોમે હૈ.

તૂ હૈ બંદોકા દિલ તૂ પુકારોમે હૈ.

તેરે તેરે સલામી હૈ હમ.

યા ઈલાહી સલામી હૈ હમ.

નામ લબપે તેરા સુબહ હો શામ હો.

ખ્વાહિશે નેક દિલકી ન નાકામ હો.

અચ્છે આગાઝકા અચ્છા અંજામ હો.

'ચાંદ' દિલમે મુહબ્બત કા પૈગામ હો.

તેરે તેરે સલામી હૈ હમ.

યા ઈલાહી સલામી હૈ હમ.

દુઆ - ૫

(ઘૂન: મેરા પ્યાર વો હૈ કિ...)

પુકારા હૈ તુઝકો અય રહેમત કે વાલી
 તેરે બિન હમારા સહારા નહીં હૈ.
 કરમ કર ફઝલ કર યે બંદોપેં તેરે
 તેરે બિન તો કોઈ હમારા નહીં હૈ.
 હમે રબ તૂ અપની પનાહોમેં લેલે.
 અય પરવર દિગારા નિગાહોમેં લેલે
 ખુદા નાખુદા બનકે કશ્તી બયાના
 તેરે નામ બિન મિલતા કિનારા નહીં હૈ...
 સીખાના ખુદાયા અંધેરોમેં ચલના,
 ખુશીમેં ભી ગમમે ભી હંસકર સંભલના,
 ઝમીર અપના રોશન રહે યા ઈલાહી
 હુવા ક્યા ફલકપેં ફિર સિતારા નહીં હૈ...
 યકીં તો હે હમપેં તૂ ઈનાયત કરેગા.
 તેરે નામસે દિલમેં રાહત કરેગા.
 તેરી યાદ ના હો સુખ્હો શામ જિસમે,
 વો દિલ 'ચાંદ' હમકો ગવારા નહીં હૈ...

દુઆ - ૬

(ઘૂન: યે રાત યે ફિખરો...)

અય બંદ એ ઈલાહી દિલકી દુઆએ સુનાના.
 હમકો સદા સીખાના સય રાસ્તોપેં ચલના.
 તેરી ઝાત હે નિરાલી તૂ નૂરમેં સમાયા,
 ચાહત અગર હો દિલમેં દિલમેં તૂઝીકો પાયા.
 ચાહા અગર જો તૂને દરિયા વહી બહાયા,
 તૂફામેં આંધીયોમેં ખુઝતા દિયા જલાયા.
 ક્યાં શાન એ ખુદાઈ અય માલિકે ઝમાના,
 હમકો સદા સીખાના સય રાસ્તોપેં ચલના.
 હમપેં કરમ હો તેરા ગમ સે હમે શીફા દે,
 અપને હો યા પરાયે સબકે લિયે વફા દે.
 દુશ્મન હો યા હો યાવર ના 'ચાંદ'કો જફા દે.
 છોટે બડે સભીકો તૂ પ્યાર હર દફા દે.
 દેના તૂ હી ગવાહી ગુમરાહી સે બયાના,
 હમકો સદા સીખાના સય રાસ્તોપેં ચલના.

સલામ — ૧

સબા હુસૈનસો દિલકા પયામ કહે દેના.
અલીકે લાલકો મેરા સલામ કહે દેના.

હુસૈન ઈબ્નેઅલી મુસ્તુફાકે પ્યારે હૈ,
સભી કે દિલમેં હૈ ઉનકા મકામ કહે દેના.

હુસૈન ગમમેં તુમ્હારે ગઝબકા હૈ માતમ,
બહે હૈ અશક કે હર જામજામ કહે દેના.

બુલાના હમકો ભી રોઝે પેં લાલ એ ઝહેરા,
યે કહે રહે હૈ સભી ખાસોઆમ કહે દેના.

સુનાના દુઃખડે મેરે પ્યારે ઈબ્ને હૈદરકો,
તુમ્હારી યાદમેં ગુજરી હૈ શામ કહે દેના.

વો મુઝ ગરીબકા જબ હાલે ઝાર સુનલેંગે,
મદદકો આયેંગે મેરે ઈમામ કહે દેના.

યે ‘ચાંદ’ અર્જ કરે સબપેં તું કરમ ફરમાં,
ખરાબ હાલ હૈ ઉમ્મત તમામ કહે દેના.

સલામ — ૨

આકા સલામ લેલો ભરે ઘરકી ખૈર હો,
શેહને કહા સલામી મુકદદર કી ખૈર હો.
નિકલા હૈ ચાંદ માહે મોહરમકા ગમ જદા,
બાંધે કમર ખડા હૈ યે લશકરકી ખૈર હો.

રોઈ સકીના પાની નહીં ચાહિયે મુઝે,
ઈતના બહુત હૈ ગાઝી દિલાવરકી ખૈર હો.

ચાદર ન છિન સકે તેરી હમશીરે હુસૈની,
લેલુ બલાયે ઝયનબે મુઝતરકી ખૈર હો.
મૈદામેં જા રહા હૈ વો કમસિન નૌજવા,
લૈલા યુ રોઈ હાયરે અકબરકી ખૈર હો.

મુરઝા ચલી હૈ બાનુ કે બચ્ચેકી વો હંસી,
પાની કહાસે લાયેંગે અસગરકી ખૈર હો.

બુઠી છૂરી હૈ ઓર હૈ શબ્બીરકા ગલા,
બહેના પુકારી શીમ્ર કે ખંજરકી ખૈર હો.
આતી સદા હૈ ‘ચાંદ’ હરેક દિલસે બારબાર,
ઝહેરા કે દિલનશીં મેરે સરવરકી ખૈર હો.

સલામ — ૩

ભેજૂ સલામ મેં તો હુસોનીબ કે નામપેં.,
મૌલા કરમ હો અપના તુમ્હારે ગુલામ પે.

આકા તુમ્હારી પ્યાસપેં બંદો કે દિલનિશાર,
કુરબાન દિલ મેરા હૈ શહીદી કી જામ પેં.

ખંજર સે બુઠે કાટા સરે તિસ્નાકામ પાક,
કુછ શર્મ આઈ જુલ્મી ન વહેશત કે કામપેં.

કોઈ ખરીદ પાયા ન દીને પયમ્બરી,
હીરે નહીં બિકેંગે વો બાતિલ કે દામ પેં.

પાની પીયે તો યાદ કરે તુમકો મુમેનીન,
મૌલા સબિલ તેરી ગલીકે મકામ પેં.

દૂબા હૈ ચાંદ ફલકે રસુલે અમીનકા,
કેસા અંધેરા છાયા મોહરરમકી શામપેં.

અય 'ચાંદ' એક મેરે અહદકા સવાલ ક્યાં,
સો જિંદગી ફના હૈ વો પ્યારે ઈમામ પેં.

સલામ — ૪

ઈલ્મકી શમ્આ જલતી હૈ ચલચલે કરબલમેં,
દિલસે ઈક આહ નિકલતી હૈ ચલ ચલે કરબલમેં.
મેરે શબ્બીર કી ગમખેજ સુની હૈ બાતેં,
ગલા પ્યાસા હૈ છૂરી ચલતી હૈ ચલચલે કરબલમેં.

મેરે ગાઝી વફાદાર ચલે ભી આવો,
નન્દી સી બરયી તડપતી હૈ ચલ ચલે કરબલમેં.
પાની પાની કલેજા તેરા હો જાએગા,
રસ્સીસે ઝયનબ બંધતી હૈ ચલ ચલે કરબલમેં.

ક્યાં હુવા હાલે પયમ્બર અય ઝમાનેવાલો,
રૂહે ઝહેરા સિસકતી હૈ ચલ ચલે કરબલમેં.
કહીં દેખી ન સુની એસી ગમોકી શાદી,
દુલ્હને કેસે ઉજડતી હૈ ચલ ચલે કરબલમેં.

મેરે અબ્બુને મુઝે હાય બુલાયા હી નહીં,
કેસે ખત સુગરા લિખતી હૈ ચલ ચલે કરબલમેં.
રોયે શબ્બીર કરૂ ક્યાં મેં જવા અકબરકા,
બઈી સીને સે લિપટતી હૈ ચલચલે કરબલમેં.

ખૈયમેં જલતે હૈ ગઝબ 'ચાંદ' બલાકા મંઝર,
શામે આશૂર ઢલતી હૈ ચલ ચલે કરબલમેં.

સલામ — ૫

ગમમે રૂબી હુઈ ખૈયમેસે વો મુઝતર નિકલે,
બાલ ખોલે હુવે લો હમશીરે સરવર નિકલે.
ક્યાં બલા આઈ શહેનશાહે મદીના તુમ પર,
સર ઊઠે સજદેસે તો શીમ્ર કા ખંજર નિકલે.

ઈમ્તહાને સબ્ર થા શાહ પાનીકે મોહતાજ ન થે,
મારે ઠોકર તો વહી દરિયા સમંદર નિકલે.
ક્યાં સમઝકર તુ લઈ લુટ્ટે રિદા ઝયનબકી,
હાય ફટ્ટી દુઈ મઝલૂમ કી ચાદર નિકલે.

ટુકડે ટુકડે હુવા હાયે રે કલેજા કિસકા,
બઈી ખીંચી તો વહી શિકલે પયંબર નિકલે.
આઈ આવાઝ મેરી પ્યાસ બુઝાવો અબ્બાસ,
મશકી થામે હુવે તબ ગાઝી દિલાવર નિકલે.

રોઈ બાનુ મેરા નન્હા સા મુજાહિદ હૈ ચલા,
રાહે ઉમ્મતપેં ફના હોને કો અસગર નિકલે.
લાશ એ દુલ્હા ઉઠાકર યહી બોલે શબ્બીર,
કિતને કાલે મેરી કુબ્રાકે મુકદ્દર નિકલે.

દિલકી ખ્વાહિશ હૈ યહી ‘ચાંદ’ મેરી અર્જ સુનો,
મેરી જાં નિકલે તો મૌલા તેરે દર પર નિકલે.

સલામ — ૬

મદીનેવાલો કો દિલકા પયામ કહતે હૈ,
હુસૈન તુમકો સલામી સલામ કહતે હૈ.

ગિરી હૈ કરબોબલામેં લહૂકી બોંછારે,
જો હકકી બાત હૈ ફિર ભી ઈમામ કહતે હૈ.

નિભા દી શાન વફાઓકી પ્યાસ સહેસહેકર,
બની સબીલ હૈ અબ ગામ ગામ કહતે હૈ.

બલા બલાકી બલા કરબલા તેરે દર પર,
ક્યાં દર્દનાક થા વો કત્લેઆમ કહતે હૈ.

બુલાવો રોઝેપેં ઝહેરાકે લાલ હમકો ભી,
ઉઠાકે હાથ યે સારે ગુલામ કહતે હૈ.

સમા બંધા હૈ મોહર્રમકા ‘ચાંદ’ દિલમેં ગમ,
તુમ્હારી યાદમેં ગુઝરે યે શામ કહતે હૈ.

સલામ — ૭

યાદમેં રો લો શહેદી કી ઝમાને વાલો,
સલામ લાખ હૈ ઈસ્લામ બચાને વાલો.
કુરબાન તહે દિલસે હૈ લાખો મોમીન,
ઉમ્મતકે લિયે હાયે રે ગરદનકો કટાનેવાલો.

સુખી જબાન બચ્યેકી પાની ભી નહીં દેતે હો,
બક્ષેગા નહીં યારબ અસગરકો સતાનેવાલો.
રૂહે શબ્બીર હૈ નાજુક હૈ બદન બચ્યેકા,
લાનત હૈ અરે દુરે સકીના કો લગાનેવાલો.

બેરીદા બીબી હૈ ઓર જાને હુસૈની હૈ યે,
છૂટોગે કહા જાકે ઝયનબકો રૂલાને વાલો.
ગુન્ય એ ગુલ હૈ જફાકારો યે દિલસે સમઝો,
આબિદકો અસીરીમેં કાંટો પેં ચલાને વાલો.

તૂટેગા કહર જૂલ્મી અરમાનભરી દુલ્હનકા,
ઈક રાતકી બ્યાહી કો યૂ બેવા બનાનેવાલો.
પાની ખુદ રોતા હૈ અય 'ચાંદ' ગમે સરવરમેં,
ક્યાં શાને ખુદાઈ હૈ મહોમંદકે ઘરાને વાલો.

સલામ — ૮

(ધૂન : ક્યાં બને બાત જહાં...)

આરઝુ દિલમેં યહીં હૈ કિ મદીના પહુચે.
કમલીવાલેકી તરફ દિલકા સફીના પહુચે.

મેરે વાલી મેરે મહેબૂબ મેરે પ્યારે નબી,
તેરે દર પર મેરે આંસુ બનકે નગીના પહુચે.

હર બહારોમેં સીતારોમેં નુમાયા હોકર,
યા રસુલે અરબી યાદે કરીના પહુચે.

રંજમે દર્દમેં ગમમેં યુ બચાયે રખના,
યા રસુલે મદની સબ્રે ખઝીના પહુચે.

અર્ઝ હૈ 'ચાંદ' કી ભરના મેરા ખાલી કસકોલ,
દર્દે દિલકી હૈ સદા જલ્દ મદીના પહુચે.

સલામ — ૯

અસ્સલામો અલયકુમ યા મહેબુબે સુબહાની
 અસ્સલામો અલયકુમ અય બેકસોંકે વાલી
 તેરી શાન દુનિયામેં હરજા બજા હે,
 સલામ અમ્બીયા આતી હરસૂ સદા હે.
 ફૈસી થી ભવરમેં વો કશતી બચાલી,
 અસ્સલામો અલયકુમ યા સાહીબે સુલતાની...
 તુમ્હીં હી નુમાયા હરેક ગુલિસ્તામેં,
 તુમ્હી જલ્વાગર હો નમાઝોં અઝામેં.
 યકી હેં હમે હમ ન જાએંગે ખાલી,
 અસ્સલામો અલયકુમ અય દાવરે રબ્બાની...
 તુમ્હીં હી બનાના જો બિગડી બનાના,
 અકેલે હેં હમ ઓર દુશ્મન ઝમાના.
 તુમ્હી દોસ્ત અપને અય ઝુલ્લેજલાલી,
 અસ્સલામો અલયકુમ યા ખાલિકે નુરાની...
 તેરે આશના યે સભી ઈન્સોજા હે,
 તુઝીસે મિલા હમકો રબકા સિલા હેં.
 મુરાદે હો પુરી હેં તેરી હી સવાલી,
 અસ્સલામો અલયકુમ અય મે'રાજે બયાની...
 હઝારોંકી દાદ ઓર ઈમદાદ કી હે,
 હમારે દિલોને તેરી યાદ કી હે.

તુમ્હીં હો નબુવતકે સુલાતાને આલી,
 અસ્સલામો અલયકુમ અય માબુદે ઈમાની...
 હમારી તલબ હે તેરે દરપે આએ,
 ખુદા ખૈર યાહે મદીના દીખાએ.
 તભી 'ચાંદ' ચૂમેગી રોઝેકી જાલી,
 અસ્સલામો અલયકુમ અય નૂરે યઝદાની...

સલામ — ૧૦

લહદપે મુરતુઝાકી મુઝે લે ચલો સકીના,
 ગરદીશકી આંધીયોમેં ડૂબા મેરા સફીના.
 બાજૂ નહીં હૈ મેરા બોલો કહાં સે લાઉ,
 ખોયા હૈ મેને હાયરે સફદરસા એક નગીના.
 તન્હા કરકે મુઝકો અરે ખુદ નિકલ પળા,
 મેરે કલેજે હાયરે મેરી ખબર ભી લીના.
 મશકી છિદાકે સો ગયા નહેરે ફૂરાત પર,
 બાલી સકીના અબતો અશકોકા પાની પીના.
 મેરા નહીં દિલાવર મેં જી કેભી ક્યાં કરું,
 અબ એસી જિંદગીમેં મેરા લગેગા જી ના.
 અબ્બાસ આઓ ગાઝી અલમકો સંભાલલો,
 રોતા હૈ સારા લશકર રોતી હે યે હસીના.
 મેરા સલામ લેલો અય જરારે બા વફા,
 દેખા ન 'ચાંદ' અબતક એસા કોઈ કરીના.

સલામ — ૧૧

ઝૂલેમેં ઝુલનેવાલે બતા તૂ કિધર ગયા?
 ગોદી તો મેરી ખાલી અરે ફિર કિધર ગયા?
 તુહી મેરા મહેતાબ હે અય મેરે કિરન,
 જાજાકે ધૂપ જાચાંદ કહી બચ્યા જિગર ગયા...ઝૂલે
 નન્હેં સે મુજાહીદ મેરે અય મેરે રતન,
 અમ્મી કો છોડકર અરે ગૌહર પીસર ગયા...ઝૂલે
 કેસે જીયા યું જાયેગા મુઝસે તેરે બગેર,
 અકબર ન થા તો ક્યું હમેં તન્હા યું કર ગયા...ઝૂલે
 આજા ગલે લગાકે તુઝે મેં મનાઉંગી,
 એસે તો રૂઠકર ના કોઈ બેખબર ગયા...ઝૂલે
 કિતના મચલ રહાથા અરે, પાનીકે વાસ્તે,
 આ આંસુ તુઝે પિલાઉમેં પ્યાસા બશર ગયા...ઝૂલે
 પાનીકે બદલે તેરા ગલા, તીરોંસે ભર ગયા,
 પ્યાસા હી મેરા નીમજાં સૂએ નજફ ગયા...ઝૂલે
 આ લેલું બોસા મેં તેરે ગોરે ગાલ પર,
 એસે હુમક હુમક કે બતા કિસકે ઘર ગયા...ઝૂલે
 લાખોં સલામ ઓર દરૂદ નૌહા ખ્વાની હૈ
 છ માહકે સફરમેં યુહી કુચ કર ગયા...ઝૂલે
 રોના હે ઉમ્મ ભરકા ઈસ બેઆસ જિંદગીસે,
 છાયા અંધેરા 'ચાંદ' મેરા રસ્કેકમર ગયા...ઝૂલે

સલામ — ૧૨

ટુટેના જો કભી વો સિતારા હુસૈન હે.
બેગાને યાહે સબ હો હમારા હુસૈન હે.

આએ ન પાસ ઉજાલે તો ગમ કોઈ નહીં,
જબ કિ હમારી આંખકા તારા હુસૈન હે.

દિલકો સુકુન દેદે તસલ્વીભી હો અતા,
મઝસલૂમ મેરા પ્યાસકા મારા હુસૈન હે.

માયુસ ન હો દિલ! યાહે દુનિયા જફા કરે,
હમ બે સહારા હે તો સહારા હુસૈન હે.

મઝધારમેં ક્યા ડૂબેંગે હમ આશિકે હુસૈન,
હા! કશ્તીએ ઈમાંકા સહારા હુસૈન હે.

ક્યા આશિયા ઉજાડેગી વો બેરહમ ખીઝાં,
અપને ચમનકા માલિક બહારા હુસૈન હે.

દિલ સે ન ઉનકી ઉલ્ફત તાઉમ્ર ભી મિટે,
'ચાંદ' હમકો અપની જાનસે પ્યારા હુસૈન હે.

સલામ — ૧૩

પહેલે સલામ હઝારોં સલામ આદમે સફી યુલ્લાહ,
આપસે હમ, ન રહે ગમ ક્યા શાન આપકી વલ્લાહ.
દુસરા સલામ હઝારોં સલામ અય નુહુન નજીયુલ્લાહ,
નબી લે આપકા નામ તો પઢે કલામ બિસ્મીલ્લાહ.

તિસરા સલામ હઝારો સલામ ઈબ્રાહીમો ખલીલુલ્લાહ,
હોનૂરેનબી રોશન હે જબી આપસે યા અલહમ્દોલિલ્લાહ.

ચૌથા સલામ હઝારો સલામ દાઉદો ખલિફતુલ્લાહ,
દર્દ ફના હોતે હે નબી આપસે યા અલ્લાહ અલ્લાહ.
પાંચવા સલામ હઝારો સાલમ યા મુસા કલીમુલ્લાહ,
ડુબોકો કિનારે પહુંચાતા હે નામે નબી માશા અલ્લાહ.

છઠ્ઠા સલામ હઝારો સલામ દાઉદો ખલિફતુલ્લાહ,
બખ્શદો ખતા નબી કહેતે હે અસ્તગ ફેરુલ્લાહ.
આઠવા સલામ હઝારોં સલામ મોહમ્મદુન રસુલ્લાહ,
બયાહો ઝુબાસે બાર બાર લાઈલાહો ઈલ્લાહ.

નોવા સલામ હઝારોં સલામ અલીયુન વલીયુલ્લાહ,
મુશ્કીલે આસાન હો પ્યારા નામ રહેમતુલ્લાહ.
'ચાંદ' આખરી સલામ હુસૈનપે હુસૈનવાલોપે લિલ્લાહ,
બસ ચારોં ઓર ગુંજ ઉઠે નામ અલ્લાહ અલ્લાહ.

સલામ — ૧૪

સલામી કરબલાવાલે ચલે હય છોડ કે મકતમ,
રે રોતી હાય રે બહેના નિકલતા જા રહા હય દમ.

રે હાયે લુંટ ગયે પરદેશમેં આકે શહે મઝલુમ,
રે ઉસપેં આઈ મુશ્કીલ ઔર આયે હાયે હઝારો ગમ.

રે હાયે બુલવાયા ધોકેસે ઔર લુંટા શહેંદી ચમન,
ક્રિયા કરતા હય એસે ભી કોઈ મહેમાનોપેં હય કરમ.

સતાવો ઝાલિમો એસે ન હય ઝહેરાકા યે ગુલબદન,
લગાવો આગ ખયમેમેં ન લુટો હાયે નબીકા હરમ.

રે હાયે હાયે ઉમ્મત ઔર ઉસપે શબ્બીરકી હય લગન,
રે તપતી રેત હય ઔર ચલ રહી હાયે હવા ભી ગરમ.

રે હાયે 'ચાંદ' કેસે હાલમેં હય ઝહેરાકા નુરે નઝર,
ઝુબા સે બોલા ભી ના જાયે ઔર આગે ચલે ના કલમ.

સલામ — ૧૫

સલામ લેકે ચલી જા સબા તુ કરબોબલા,
અરલામો અલયકુમ બાગે ઝહેરા ફૂલાફલા

સલામ કહેના ઉસે જો હય સરવરે કૌનેન,
વો તીન દિનકા પ્યાસા જીસે પાની ન મિલા.

સલામ કહેના ઉસે જો હય માસુમે ગૂલગૂ,
વોહીથા જિસકા છિદા હુંરમલાને નાજુક ગલા.

સલામ ઉસકો જો ખુદ જૌશ-એ-જવાનીથા,
વહી થા રૂઠકે દુનિયાસે બરછી ખાકે ચલા.

સલામ કહેના જહા રોતી સહેરે કી લડીયા,
વોહીથી ઉમ્મીદોવાલા દુલ્હા નાઝોસે પલા.

સલામ ઉનકો જો હય દો ગુલાબ ઝયનબકે,
વોહી જો સબકો દિખાકર ચલે વફાકા સિલા.

સલામ ઉનકો જો સરદારે બા વફા સકકા,
વોહીથે શાને કટે જિસકા મશ્કીઝાભી ઢલા.

સલામ કહેના જહા ગુંજ હો તમાચોકી,
વોનહી બચ્ચી કેદિલસે અભી તોદુઃખના ટલા.

સલામ કહેના ઉસે જો હે હમશીરે સરવર,
વોહી તો જાને ઈમામતથી જિસકા દિલથા જલા.

સલામ કહેના જહા નકશે પા હો ઝયનુલ કે,
વહી જો જંજીરો તૌકોરસન ઉઠાકર ચલા.

સલામ 'ચાંદ' ઉસે જો હે આશિકે ઉમ્મત,
રે હાયે હાયે ગઝબ આઈ કરબલામેં બલા.

સલામ — ૧૬

બાગે ઝહેરાપે હા તબાહી હે,
 થામ લો દિલકો કરબલાઈ હે.
 રોતી ઝહેરાકી લોગો જાઈ હે,
 થામ લો દિલકો કરબલાઈ હે.
 રોતી ક્યુ હો સકીના ચૂપ હો લો,
 લાયેંગે પાની અમ્મુ કુછ બોલો.
 મેરા સરદાર બાવફાઈ હે,
 થામ લો દિલકો કરબલાઈ હે.
 હાયે અકબર જવા ગયા મારા,
 જેસો ફટા કુરઆનકા પારા.
 ચાંદ સો દિલપે બરછી ખાઈ હે,
 થામ લો દિલકો કરબલાઈ હે.
 મારા અસરગરકો બે સબબ મારા,
 નન્હે બચ્ચેકા ગમ નહીં જાના.
 માકી છાતી યું તિલમિલાઈ હે
 થામ લો દિલકો કરબલાઈ હે.
 ભાઈ મેરા બિછડ ગયા પ્યારા,
 સર તો લુટા તડપ રહા લાશા.
 રાત ચાલીસવી અબ આઈ હે,
 થામ લો દિલકો કરબલાઈ હે.
 દુરે દુરે લગા રહા ઝાલિમ,
 બીચ બાઝારોમે સિતમ ઝાલિમ.
 ‘ચાંદ’ રૂહકો મેરી સતાઈ હે,
 થામ લો દિલકો કરબલાઈ હે.

સલામ — ૧૭

(ધૂન: ગરીબ જાન કે...)

સલામ પાની કી ભી પ્યાસ અજબ હય મુશ્કીલ હે,
 મગર યહા તો રાહે તિશ્નોકામ કા દિલ હે.
 જબાન સુખી હુઈ રેત પર મુશ્લલા હે,
 મગર હય દિલમેં શુકુ ગર સીને પેં કાતિલ હે.
 અજબ પ્યાસ મિટાઈ નહીં યે મિટતી હે,
 જલતી ઝમી પેં યા રબ શબનમ નહીં બિખરતી હે.
 મગર હે ચૈનો તવાં ગર તડપતા બિસ્મીલ હે,
 સલામ પાની કી ભી પ્યાસ અજબ હય મુશ્કીલ હે.
 તલબ કરે તો મિલે જો ઝમી પેં વાર કરે,
 પાની કા જામ હાથ મેં લેકર ફરિશ્તે દેખો ખડે.
 મગર હય હકપે ફિદા દુર ચાહે મઝિલ હે,
 સલામ પાની કી ભી પ્યાસ અજબ હય મુશ્કીલ હે.
 ઉભર ગઈ હય લો કશ્તી અજબ સફીનો સે,
 બહાયા ખુન ગજબ કરબલા શહીદોને.
 મગર હય નામ ક્રિયા શાન કેસી સાહિલ હે,
 સલામ પાની કી ભી પ્યાસ અજબ હય મુશ્કીલ હે.
 સલામી ‘ચાંદ’ વો ઝખ્મી બદન કા ક્યા કહેના,
 લહુ-લુહાન હય મહેમાન પ્યાસ - કા મારા.
 મગર હય હામી ખુદા ગર રકીબ બાતિલ હે,
 સલામ પાની કી ભી પ્યાસ અજબ હય મુશ્કીલ હે.

સલામ — ૧૮

કરબલાવલો બલા ક્યાં કહે ગઈ.
માંગા પાની ખૂ કી નદીયા બહે ગઈ.

છૂટ ગયા હાથે વતન ઓર સર કટે,
કેસે તોહફે હક્કી મસ્તી દે ગઈ.

કાટા સબિરકા જહાં પ્યાસા ગલા,
વો ઝમી ભી થરથરા કે રહે ગઈ.

ગાલોપે ખાથે તમાથે ચૂપ રહી,
ક્યાં સીતમ બાલી સકીના સહે ગઈ.

કાંટો પે બીમાર ચૂ ચલતા રહાં,
વો કઝા જેસે ઝખમ કો સહે ગઈ.

‘ચાંદ’ સબકી આંખ એસે નમ હુઈ,
દાસ્તાને કરબલા ક્યાં કહે ગઈ.

સલામ — ૧૯

ઝહેરાકે પ્યારે સબકે દુલારે સલામ હે,
હર શહેર હર ગલીમેં તુમ્હારા મકામ હે.

નહેરે ફૂરાત શર્મ સે ગમ ખાકે રેહ ગઈ,
પાની કી બદનસીબી કે પ્યાસે ઈમામ હે.

સદકે તુમ્હારે નામપેં ઝહેરા કે નૂરએન,
દુનિયા ઓ દીં સે મિટના શકા યે વો ના હે.

ચલના હેં સચકે રાસ્તે મરનેકા ખોફ ક્યાં,
ઈસ્લામીયોકે વાસ્તે હક કા પયામ હે.

હમકો ડરાયેગી ક્યાં ઝમાનેકી આંધીયા,
દિલમેં બસે હમારે શહે તિશ્નાકામ હે.

આવો હુસૈનીયો કરે માતમ હુસૈનકા,
મૌલાકે ગમમેં ડૂબી મોહરમ કી શામ હે.

યાદે હુસૈનમેં હે હરેક બંદા નાતવાં,
અય ‘ચાંદ’ તૂ ભી રો કે યે અશકોકે જામ હે.

સલામ — ૨૦

ગમમેં ડૂબી શામ હે હુસૈનકો સલામ હૈ,
દિલમેં શહેકા નામ હે હુસૈનકો સલામ હૈ.

કરબલા બુલાકે મહેમાન સે દગા ક્રિયા,
કૈસા અહેતરામ હે હુસૈનકો સલામ હૈ.

હાય ગજબ હે સીતમ પાની ભી દિયા નહીં,
શહાદતોકે જામ હે હુસૈનકો સલામ હૈ.

સરવરે દીં ક્યાં ક્રિયા ઘર ભરા લૂટા દિયા,
તિશ્તાલબ ઈમામ હે હુસૈનકો સલામ હૈ.

ખૂન કહીં સર કહીં બેટોકે લાશે કહીં,
હાય કત્લેઆમ હે હુસૈનકો સલામ હૈ,

યૂર યૂર હે બદન ખૂનકા દરિયા બહે,
ઝખ્મી તિશ્નાકામ હે હુસૈનકો સલામ હૈ.

આલે નબીકા વીરાં હાય ચમન કર દિયા,
કૈસ ઈન્તકામ હે હુસૈનકો સલામ હૈ.

શહાદત હુસૈનકી અય 'ચાંદ' યે સમઝા ગઈ,
જિંદા ઈસ્લામ હે હુસૈનકો સલામ હૈ.

નઝમ — ૧

... ..ન કટાયા હોતા

ગર હુસૈનને મેરે, સરકો ન કટાયા હોતા,
તો આજ ઈસ્લામ બે પર્દા નજર આયા હોતા.
બખ્શો જાતે તેરે સારે ગુનાહ અય ઝાલિમ,
યુસલ્લુમેં ભરકે થોબાભી જો પાનીકો પિલાયા હોતા.

રોકે કહતી થી કભી માસુમા એ બિન્તે રસુલ,
યા ઈલાહી મેરે ચાંદકો ન બાદલમેં છુપાયા હોતા.
રોકે કહતીથી બહન, ભૈયા મુહબ્બત મેરી તોડ ચલે.
અય કાશ! ઉસકે સાથ લહદમેં મુજ કોભી સુલાયા હોતા.

ન ઝખ્મી કરતે કાન ન આદા ઈનતે ગૌહર,
અય બાબા! મુજ સકીના કો મહેશરમેં બુલાયા હોતા.
કુછ ઓર હોતી આજ દીને ઈસ્લામકી રંગત,
ગર સફદરને ફુરાતપેં અપના બાજુ ન ગંવાયા હોતા,

કરતા તૂ અય યઝીદ મેરે ગમે હુસૈનકી તાઝિમ,
ગર તૂને અપને એકભી બેટે કે જનાઝે કો ઉઠાયા હોતા.
દુનિયા બહિશત હોતી જો ચલતી ઉનકી રાહપર,
'ચાંદ' ગર હરેકને દિલમેં હુસૈનીબકો બસાયા હોતા.

નમમ — ૨

... .. તેરા મુક્કદર!

કયા કહુ અય કરબલા તેરા મુક્કદર!
બિખરે હે તેરી ઝમીનપે લાલો ગૌહર.
રોશન હે ઉસી શમ્મસે તેરે ચૌદા પહર.

આબાદ કર દીયે ગલી ગલી ઓર હર નગર,
બરબદ કરકે સય્યદા ફાતેમાકા ભરા! ઘર,
કયા સીતમકી દાસ્તાં ઓર કયા કીયા જેરોજબર — કયા

બુલાયા ધોકે સો બા વફા મહેમાને સફર,
ખૂબ કયા ઈસ્તકબાલ કાટ લિયે બહત્તર સર!
ફિર ભી મિલી વો શાન ગઈ ખાંલી ઝોલીયા ભર — કયા

હલ્કે હુસૈન કાટા ગયા હે હે વક્તે અસર,
ફિરભી કી દુઆએ હક ઓર ગએ સૂએ મહેશર,
સલામ સલામ હઝારોં સલામ અય અલીકે પીસર — કયા

કયા મિલા ઈનકે હાયરે નન્હા અસગર?
બચાયા હોતા અય કાશ! નૌજવા અલી અકબર!
થામતા બુરે વક્તમેં ઝખ્મી બાપકા પ્યારા જીગર — કયા

આતી હે સદા ચારસૂ હૈદર હૈદર હૈદર,
રોએ મદીના છિન લિયે મેરે સરવર,
પાલે થે બડે શોકસે મર ગયે વો તેરે ઘર — કયા

કરબલા! કયા બલા આઈ જાને હુસૈન પર,
સંભાલા ન ગયા એક ભી ઝહેરાકા ગુલેતર,
'ચાંદ' ઝુલ્મો સીતમ વો કે રો દીયે પત્થર — કયા

નજમ — ૩

... ... દરો દિવાર રોતે હે!

તેરી યાદમેં મરનેવાલે હમ કુછભી નહીં હોતે હે,
નુમાયા શય તો ક્યા બેનૂર ભી જાં ખોતે હે,
હુસૈન તેરા ગમ! કિ દરો દિવાર રોતે હેં.

ચાક હો ગયા હે દિલ, મેરે મઝલુમ શહેંદી,
દેખો આસમાપેં શમ્સો કમરો યાર રોતે હેં,
હુસૈન તેરાં ગમ! કિ દરો દિવાર રોતે હેં.

ઈન્સાન તો ક્યા ફટતા હેં સીના પત્થરોકા,
ફુલ તો ક્યા દેખે ચમનમેં ખાર રોતે હેં,
હુસૈન તેરા ગમ! કિ દરો દિવાર રોતે હેં.

આવો સલામ કરે, આંસુ કે ફુલ બરસાયે,
એસે લાલો ગૌહર જહામેં કહા બારબર હોતે હેં,
હુસૈન તેરા ગમ કિ દરો દિવાર રોતે હેં.

બૈયેન! ફિરભી તિશ્નગીએ આબ ઉઠાઈ,
શેહવાલે સબ દિલકે સબ્રો કરાર હોતે હેં,
હુસૈન તેરા ગમ કિ દરો દિવાર રોતે હેં.

ઉફ કરતે હેં ચુભ જાતા હેં જો કાંટા કભી,
'ચાંદ' દેખે કરબલામેં ખંજર દિલોંકે પાર હોતે હેં,
હુસૈન તેરા ગમ કિ દરો દિવાર રોતે હેં.

નોહા — ૧

બાનુને રોકર કહા — ખો ગયા અકબર જવાં,
બેટાં મેરા હો જહાં — લે ચલો મુઝકો વહાં.

ફીદયએ દાવર નહીં — કોઈ ભી યાવર નહીં,
દુઢને જાઉં કહાં — ખો ગયા અકબર જવાં.

મહેંદી લગી ભી નહીં — સહેરા બંધા ભી નહીં,
ખૂનમેં રંગા દુલ્હા — ખો ગયા અકબર જવાં.

પ્યાસકા મારા ગયા — મેરા સહારા ગયા,
અશકોકા દરિયા બહ! — ખો ગયા અકબર જવાં.

ઈતના મત જલાઈયે — માદરપેં રહમ ખાઈયે,
દુઃખ નહીં જાતા સહા — ખો ગયા અકબર જવાં.

બછીંકા ફલ ક્યા લગા — કર દીયા કેસા દગા,
ખૂનના તનમેં રહા — ખો ગયા અકબર જવાં.

ઉમ્મીદોવાલા ગયા — રાતકા બ્યાહા ગયા,
બ્યાહીક લુટ્ટા જહાં — ખો ગયા અકબર જવાં.

'ચાંદ' અજલ કે પલે — છોડ કે સારે ચલે,
લાશા ગિરા હેં વહાં — ખો ગયા અકબર જવાં.

નોંદા - ૨

રોઈ ઝયનબ યૂ આહોકુગાં કર
 કરબલામેં લુટી મેરી ચાદર.
 કરતી ફરિયાદ હૈ વો તડપ કર,
 કબલામે લુટી મેરી ચાદર.
 કેસી પીલી પડી હૈ યુનરીયા,
 દુરે ખાતી હુ બીચ બજરિયા.
 હસતા ઝુલ્મી હૈ હાયે દગાકર,
 કરબલામેં લુટી મેરી ચાદર.
 મેરી અમ્માં ન અબ્બા ન ભાઈ,
 અય ખુદારા દુહાઈ - દુહાઈ.
 લૂટ ગઈ મેં તો પરદેશ આકર,
 કરબલામેં લુટી મેરી ચાદર.
 કર મદદ તૂ એ રબ્બો ગિરામી,
 દુખિયા ઝયનબ હૈ ઉસપેં યતીમી.
 શીમ્ન ખુશ હૈ તમાચે લગાકર,
 કરબલામેં લુટી મેરી ચાદર.
 દુલ્હા કાસીમો અકબર હૈ રનમેં,
 ખૂંકી મહેંદી લગી હૈ બદનપેં.
 ચલ દિયે સરપેં સહેરા સજાકર,
 કરબલામેં લુટી મેરી ચાદર.

મેરે ઔનો મહોમંદ કહાં હૈ,
 મુઝકો જાના હૈ બેટે જહાં હૈ.
 થોડી કમ તૂં સીતમગર જફાકર,
 કરબલામેં લુટી મેરી ચાદર.
 મુજરઈ ઝુલેવાલા નહીં હૈ,
 નન્હા ગેસુઓવાલા નહીં હૈ.
 રોઈ છોટીસી તુરબત બનાકર
 કરબલામેં લુટી મેરી ચાદર.
 ગાઝી અબ્બાસ આવો બચાવો,
 મેરી પ્યારી સકીનાકો લાવો.
 રોતી હોગી ફૂફી સો બિછડકર
 કરબલામેં લુટી મેરી ચાદર.
 ચલ મદીના ચલે પ્યારે આબિદ,
 બેવતન દિલજલે પ્યારે આબિદ.
 'ચાંદ' જી ઉઠ ગયા હૈ યહાં પર,
 કરબલામેં લુટી મેરી ચાદર.

નોંદા - ૩

લો રનસો રોતી ઝયનબે નાચાર આઈ હૈ,
હા ઔનોમહોમંદકી યે ગમખ્વાર આઈ હૈ.

દો શમ્સોકમર મર દિનમેં નિકલકે કહાં ગયે,
બચ્યોકે ગમમેં ધિરકે ગિરફતાર આઈ હૈ...

શિકવા હૈ લબપેં હાય ના દિલપેં કોઈ ગીલાં,
ભાઈપેં દેને જાન તલબગાર આઈ હૈ...

એક થા જવાં અલીઅકબર તો એક થા ગાઝી,
હૈ જૌશેવફા હમશીરે જરાર આઈ હૈ...

લડનેકો ગયે થે જહાં દો નન્હે સિપાહી,
વો જંગોજદલ દેખને હુશિયાર આઈ હૈ...

મામુકી ઉમ્મતકે લિયે મારે ગયે દોનો,
પાલે થે લહદ કે લિયે બિમાર આઈ હૈ...

દો નન્હે મુજાદિહ થે દો હૈદર કે નવાસો,
આખેરી ચહેરા દેખને દિલદાર આઈ હૈ...

દે દેના મુઝકો હાયરે દો લાલકે લાશે,
હાં 'ચાંદ' લેને માદરે ગમખ્વાર આઈ હૈ...

નોંદા - ૪

કરબલાકા કારવાં - ખાકમેં મિલા દિયા.
હુસૈન કો વફાઓકા - હાય યે સિલા દિયા.
સાહિબે વતન ગયે - છોડ કે ચમન ગયે,
શાહે ઝુલ્મેનન ગયે - હકકી લે લગન ગયે.
વો આશિયાં યઝીદને - હાયરે જલા દિયા,
કરબલાકા કારવાં - ખાક મેં મિલા દિયા.
દરિયાપેં જરાર ચલે - ઘોડે પેં કરાર ચલે,
મશકી લે સરદાર ચલે - ઝુલ્મી ભી હઝાર ચલે.
ગાઝી ને જા કે વહાં - બાઝૂ કો કટા દિયા,
કરબલાકા કારવાં - ખાક મેં મિલા દિયા.
બરછીકા ફલ ક્યાં લગા - કટ ગયા પ્યાસા જિગર,
નાઝો સે જો થા પલા - મર ગયા પ્યારા પિસર.
દેખિયે બેટાં જવાં - બાનુ ને લૂટા દિયા,
કરબલાકા કારવાં - ખાક મેં મિલા દિયા.
તીર વો કેસા ચલા - છીદ ગયા જીસસે ગલા,
તૂટી ગઝબ હૈ બલા - નન્હા મુજાહિદ ચલા.
અય ગમેદિલ નાતવાં - આસમાં હિલા દિયા,
કરબલાકા કારવાં - ખાક મેં મિલા દિયા.
પાની તેરે વાસ્તે - બહતરોકો ખૂં બહે,
'ચાંદ' હક કે વાસ્તે - ઝુલ્મી કે સીતમ સહે.
કરબલાકી દાસ્તાં - તૂને તો રૂલા દિયા,
કરબલાકા કારવાં - ખાક મેં મિલા દિયા.

નોંદા - ૫

ઝહેરાઈ આઈ સદા - રાત અભી બાકી હૈ,
 ઝુલ્મી ના કર તૂ જફા - રાત અભી બાકી હૈ.
 દરિયાપેં જાના નહીં - બાઝુ કટાના નહીં,
 જાઓ ન અબ્બાસજાં - રાત અભી બાકી હૈ.
 સાલ હૈ અઢારવાં - જાતા હૈ સજકે કહાં,
 સીને પેં બરછી ન ખા - રાત અભી બાકી હૈ.
 કુબ્રા બનેગી દુલ્હન - મહેંદી રચેગી દુલ્હન,
 જાયેગા રનમેં દુલ્હા - રાત અભી બાકી હૈ.
 ઝુલા ઝૂલાયેગી મા - રો કે સુલાયેગી મા,
 સો જા એ તિશ્ના દહાં - રાત અભી બાકી હૈ.
 આયે હૈ શાહે ઝમન - દિલમેં હૈ હક્કી લગન,
 શીમ્ર નાં ખંજર દિખા - રાત અભી બાકી હૈ.
 શાહે તિશ્નાકામ હૈ - આંસુઓ કે જામ હૈ,
 ઝુલ્મીના પાની બહા - રાત અભી બાકી હૈ.
 સોઈ સકીના નહીં - રોઈ હઝીના નહીં,
 તૂ ના તમાયે લગા - રાત અભી બાકી હૈ.
 જાન વો શબ્બીરકી - ઝયનબે દિલગીર કી,
 છિન ના સરસે રિદા - રાત અભી બાકી હૈ.
 મુજકો બુલાતે નહીં - વાદા નિભાતે નહીં,
 સુગરાને ખત હૈ લિખા - રાત અભી બાકી હૈ.
 રંજમેં અહેલે હરમ - 'ચાંદ' અજબ હૈ સીતમ,
 હોગાં મોહરરમ અયાં - રાત અભી બાકી હૈ.

નોંદા - ૬

દરિયા ભી હૈ પાની ભી હૈ પર પ્યાસ નહીં હૈ,
 અય અહેલે ઝમાના મેરા અબ્બાસ નહીં હૈ.
 બહેના તેરી ગાઝી અભી બેઆસ નહીં હૈ,
 અય અહેલે ઝમાના મેરા અબ્બાસ નહીં હૈ.

પાની કે લિયે રોતી હૈ બીમાર સકીના,
 અય સાહીબે આલમ (૨)

જાકે ભરી મઝધાર મેં ડૂબા હૈ સફીના,
 અય સાહીબે આલમ (૨)

તૂફા ભી હૈ સાહિલ ભી હૈ પર આશ નહીં હૈ,
 અય અહેલે ઝમાના મેરા અબ્બાસ નહીં હૈ.

અબ્બાસ વફાદાર મેરે બાગકા માલી,
 અય સાહીબે આલમ (૨)

ઐસી ભરી બહારમેં દો હાથ હૈ ખાલી,
 અય સાહીબે આલમ (૨)

બુલબુલ ભી હૈ ગુલશન ભી હૈ ગુલ પાસ નહીં હૈ,
 અય અહેલે ઝમાના મેરા અબ્બાસ નહીં હૈ,
 દરિયાકી તરાઈ પેં હૈ દો હાથ કટાયે,
 અય સાહીબે આલમ (૨)

દુશ્મનકો ભી ન 'ચાંદ' ખુદા દિન યે દિખાયે,
 અય સાહીબો આલમ (૨)
 માતમ ભી હૈ આંસુ ભી હૈ પર લાશ નહીં હૈ,
 અય અહેલે ઝમાના મેરા અબ્બાસ નહીં હૈ,

નોંદા - ૭

રોઈ સકીના હાય ગુન્હેગાર ક્યાં ક્રિયા?
 સકકાકો મેરે મારા જફાકાર ક્યાં ક્રિયા?
 બૈઠી હું કબસે આશ લગાયે ચચા મેરે,
 આયે ન પાની દેને મદદગાર ક્યાં ક્રિયા?
 રંજોઅલમ મુસીબત પહેલે પડી ન ઐસી,
 જીના ભી હો ગયા મેરા દુશ્વાર ક્યાં ક્રિયા?
 કહેતે થે આપ પ્યારી ભતીજી સદા મુઝે,
 તન્હા ગયે હો ગાઝી ફિર પ્યાર ક્યાં ક્રિયા?
 મશકીઝા લેકે આપ ગયે થે લબે દરિયા,
 ફિર લૌટકે ન આયે અલમદાર ક્યાં ક્રિયા?
 વાદા ક્રિયા થા પાની પીલાઉંગા મૈં તુઝે,
 કૈસી વફા નિભાઈ વફાદાર ક્યાં ક્રિયા?
 જબ થે મેરે ગજનફર રોઈ ન થી કભી ભી
 રોનેકો રહે ગઈ અબ ગમખ્વાર ક્યાં ક્રિયા?
 લૂટા હૈ કરબલામૈં સૈયાદને ચમન,
 ગુન્હે લૂટે હૈ બાકી બચે ખાર ક્યાં ક્રિયા?
 બાબા હુસૈન આકે અબ્બાસકા પતા દો,
 આયે નહીં હૈ અબતક, સરદાર ક્યાં ક્રિયા?
 રોતી હૈ 'ચાંદ' હાય સકીના ગરીબ યું,
 સૂને પડે અલમ દો અલદાર ક્યાં ક્રિયા?

નોંદા - ૮

રો રોકે પુકારી માં - અકબરકા પતા દેના,
અય સાહિબે કૌનો મકાં - અકબરકા પતા દેના.

થા નહેરે ફૂરાત ચલા - અદારા બરસકા પલા,
યેકેસી બલા કરબલા - ઝુલ્મતોકા ચલા સિલસિલા,
હા ખોયા હૈ લાલ જવાં - અકબરકા પતા દેના... ..

તુઝે દુલ્હા બના ન સકી - મહેંદી ભી રચા ન સકી,
સહેરા ભી સજા ન સકી - શાદી ભી રચા ન સકી,
નિકલે ના કોઈ અરમાં - અકબરકા પતા દેના... ..

ગુલશનકો ઉજડના થા - ગુન્યે કો બિખરના થા,
માદર સે બિછડના થા - કિસ્મતકો બિગડના થા,
હૈ શિકલે પયમ્બર કહાં - અકબરકા પતા દેના... ..

દુઃખિયાકા સહારા નહીં - વો આશકા તારા નહીં,
અબ કોઈ હમારા નહીં - કશ્તીકો કિનારા નહીં,
અબ જાઉ તો જાઉ કહાં - અકબરકા પતા દેના... ..

અય તિશ્ના જીગર આના - સાબીર કે પીસર આના,
અય રસ્કે કમર આના - બન છોડકે ઘર આના,
મૈ દૂંઢૂં 'ચાંદ' કહાં - અકબરકા પતા દેના... ..

નોંદા - ૯

જીગરમેં દર્દ હૈ ઔર આંખ અશક સે નમ હૈ,
જહાંમેં આજ શહીદે વફાકા ચહેલમ હૈ.

વો તપતી રેતમેં લાશા પડા હૈ સરવરકા,
હઝાર ઝખ્મ હૈ પર ના કહીપેં મરહમ હૈ.

મિલા કફન ના મિલી કબ્ર ભી હુમેનીબકો,
હુસૈની રંજમેં ડૂબા હુવા યે આલમ હૈ.

યે બોલી ઝયનબે મુઝતર મૈં લાઈ હું ચાદર,
પડે હુવે બેકફન કયો શહીદે આઝમ હૈ.

વો નહા ગુસુઓવાલા નહીં ના અકબર હૈ,
વો મેરે ઔનો મહોમંદ નહીં હૈ માતમ હૈ.

નિકલકે કેદસે લાશોપેં રોઈ સબ માંયે,
એ મેરે પ્યાસો ઉઠો પાની લાયે અબ હમ હૈ.

યે બોલી બહેના કહાં જાયે જબ હુસૈન નહીં,
એ ભૈયા કરબોબલામેં હરેક તરફ ગમ હૈ.

અય 'ચાંદ' કહેના તૂ હો અલવિદા મહોરરમ યે,
દિલોમેં અપને હુસૈનીબકી યાદ કાયમ હૈ.

નોંદા - ૧૦

આજ હૈ ચહેલુમે સરવર માતમી,
આવો પીટે હમ ભી રોકર માતમી.

ધુપમે લાશા રહા ચાલીસ દિન,
રો રહા હૈ શીમ્રેખંજર માતમી.
લાઈ હૈ ચાદર ફટી ઝયનબ બહન,
બેકફન હૈ ઈબ્નો હૈદર માતમી.

લે કે આઈ દો અલમ સબ બીબીયા,
બૈન થા ઉઠ જાવો સફદર માતમી.
હાય લૂટ્ટા ઝુલા ઝુલ્મી દે ગયા,
રોઈ બાનુ ફિર તડપકર માતમી.

રોઈ ઝયનબ મય્યતે શબ્બીર પર,
હૈ સકીના સૂએ મહેશર માતમી.

આજ પાયા સબ શહીદોને કફન,
કબ્રમે હૈ શાહે મુઝતર માતમી.
પાની તેરે નામપે સલવાત હો,
પ્યાસે થે સીબ્તે પયમ્બર માતમી.

‘ચાંદ’ કહેનાં અલવિદા પ્યારે હુસૈન,
આઝેંગે ફિર દીંકે રહેબર માતમી.

નોંદા - ૧૧

ઝયનબે કહા રનમેં ના અબ્બાસ જાઈથે.
ઝહેરાકા ઘર ભરા હે ના એસે ઉજાડીયે.

લેકે અલમ આપ કહાં ચલ દિયે ભાઈ,
રોતી હે સકીના અરે દેતી હે દુહાઈ.
બચ્ચીપેં નન્હી થોડા તરસ ગાઝી પાઈયે.
ઝયનબને કહા રનમેં ના અબ્બાસ જાઈયે.

મશકીઝા લેંકે જાના તો બસ એક બહાના હે,
ભાઈ અકેલે તુમ હો ઔર દુશ્મન ઝમાના હૈ.
તિસ્નાલબી નહીં હે તુમ પાની ના લાઈયે,
ઝયનબને કહા રનમેં ના અબ્બાસ જાઈએ.

સરવરકી મેરે ભાઈકી તાકત તુમ્હીસે હે,
યે બાઝુએ હુસૈનમેં કુવ્વત તુમ્હીસે હે,
શાનેપેં અપને તીરોકમાં મત સજાઈએ,
ઝયનબને કહા રનમેં ના અબ્બાસ જાઈએ.

જા તો રહે હો દરિયાપેં પાની મિલેગા ક્યાં?
સહેરાકે બીચમેં કોઈ ગુલ ભી ખિલેગા ક્યાં?

અય હાશમી અનસાર ના બાઝૂ કટાઈયે,
ઝયનબને કહા રનમેં ના અબ્બાસ જાઈએ.

ચૂપચાપ ચલે જાતે હે કુછ બોલતે નહીં,
કયું રાઝેદિલકો 'ચાંદ' ગાઝી ખોલતે નહીં,
હમશીરે શાહેદીંકો તુમ કુછ તો બતાઈયે,
ઝયનબને કહા રનમેં ના અબ્બાસ જાઈએ.

નોહા — ૧૨

મરને નહીં દેંગે બિછડને નહીં દેંગે,

અય ભાઈ તુઝે રનમેં અભી જાને ન દેંગે.

લૌ શમ્મે ઈમામતકી બુઝાને નહીં દેંગે,

અય ભાઈ તુઝે રનમેં અભી જાને ન દેંગે.

કરબલમેં જોઆયે તો મુસીબતભી હેઆઈ,

બે કસ મેરે ભાઈ

લૂટવાને ન દેંગે યે હે ઝહરાકી કમાઈ

બે કસ મેરે ભાઈ

પ્યાસો કે લિયે હાયરે પાનીકી લડાઈ,

બે કસ મેરે ભાઈ

હમકો તો ગંવારા નહીં ભાઈકી જુદાઈ,

બે કસ મેરે ભાઈ

નાજુક ગલેપેં ખંજર ચલને નહીં દેંગે,

અય ભાઈ તુઝે રનમેં અભી જાને ન દેંગે.

અબ્બાસ નહીં હે જવાં અકબર ભી નહીં હે,

અય સૌ યદે મઝલૂમ.

ઔનો મહોમંદ મેરે દિલભર ભી નહીં હે,

અય સૌ યદે મઝલૂમ.

અસગર વો મેરે નહાસા યાવર ભી નહીં હે,

અય સૌ યદે મઝલૂમ.

દુલ્હા બના થા કાસીમે અનવર ભી નહીં હે,
 અય સૌંયદે મઝલૂમ.
 રોને નહીં દેંગે તડપને નહીં દેંગે,
 અય ભાઈ તુઝે રનમેં અભી જાને ન દેંગે.
 બેવોકો યતીમોકો ન તુમ ધોડકે જાના,
 ઝુલ્મી હે ઝમાના.
 પાની તો હે પ્યાસો કે લિયે એક બહાના,
 ઝુલ્મી હે ઝમાના.
 મઝેલૂમા બહન રોતી હે ના દિલકો દુખાના,
 ઝુલ્મી હે ઝમાના.
 મૈદાનમેં જાકે નહીં તુમ સરકો કટાના,
 ઝુલ્મી હે ઝમાના.
 ખોને નહીં દેંગે તુમ્હે લડને નહીં દેંગે,
 અય ભાઈ તુઝે રનમેં અભી જાને ન દેંગે.
 ખો દે તુમ્હે યે હમકો ગંવારા નહીં હોતા,
 અ સાહિબે કો નૈન.
 તૂફાન હઝારોમેં કિનારા નહીં હોતા,
 અ સાહિબે કો નૈન.
 પરદેશમેં કોઈ ભી હમારા નહીં હોતા,
 અ સાહિબે કો નૈન.
 હોતા હે અંધેરા જો સીતારા નહીં હોતા,
 અ સાહિબે કો નૈન.
 બાગે અલીકો 'ચાંદ' ઉજડને નહીં દેંગે,
 અય ભાઈ તુઝે રનમેં અભી જાને ન દેંગે.

નોહા — ૧૩

ગલી ગલી બૈન હે — માતમે હુસૈન હે.
 રોતે સબકે નૈન હે — માતમે હુસૈન હે.
 રાહતે સીબતેન હે — માતમે હુસૈન હે.
 ફાતેમા કા ચૈન હે — માતમે હુસૈન હે.
 રોતી હય કરબોબલા હાયે ગઝબ હય બલા.
 દરપેં મેરે હાયે મહેમાન હય મરને ચલા.
 દગા કરકે હાયે શબ્બીર-કા કાટા ગલા.
 કિતની કાલી રૈન હે — માતમે હુસૈન હે.
 ગલી ગલી બૈન હે — માતમે હુસૈન હે.
 કતરા ના પાની મિલા હાય રે પ્યાસા ચલા,
 ફાતેમાકી જાન પર તૂટી હય કેસી બલા,
 કાટ લીયા બૂઠે ખંજર સે શહે કા ગલા
 ઝહેરાકા નૂરએન હે — માતમે હુસૈન હે.
 ગલી ગલી બૈન હે — માતમે હુસૈન હે.
 કેસે બેરહમ ને કાટા હય નાજુક ગલા,
 કિતને ગમ ઉઠા કે દુનિયાસે ભાઈ ચલા,
 રોતી હય ઝયનબ બહન 'ચાંદ' હય રંજોબલા.
 નોહા એ કો નૈન હે — માતમે હુસૈન હે.
 ગલી ગલી બૈન હે — માતમે હુસૈન હે.

નોંદા — ૧૪

અંગૂઠી ભી ગઈ હા ગયા ઉસકા નગીના.
મૂઈ શામ કે ઝિન્દાનમેં હા પ્યારી સકીના.
અઝાદારો ઉઠો હા તલબગારો ઉઠો હા,
મૂઈ શામકે ઝિન્દાનમેં હા પ્યારી સકીના.

પાની ન પિલાયા નહીં દુઃખડા મિટાયા,
નન્હીસી અરે જાનકો હે કિતના સતાયા,
કશતી ભી ગઈ ડૂબ ગયા ઉસકા સફીના,
મૂઈ શામ કે ઝિન્દાનમેં હા પ્યારી સકીના...અંગૂઠી

ઝાલીમને સતાયા તમાચો-કો લગાયા,
ગુલશનકે હસી ફુલકો હે પલમેં મિટાયા.
બુલબુલ ભી ગયા હા ઓર ગુલકો ભી છિના,
મૂઈ શામ કે ઝિન્દાનમેં હા પ્યારી સકીના...અંગૂઠી

કેદ — સો જાની — કો કિસીને ન છુડાયા,
પાનીકો દિખાકર ઝમી પર હે ગિરાયા,
રોતી રહી ઝયનબ મૈને ખોઈ હે હસીના,
મૂઈ શામ કે ઝિન્દાનમેં હા પ્યારી સકીના...અંગૂઠી

બાબા ભી નહીં હય અકબર ભી નહીં હય,
રોતી હુઈ અય 'ચાંદ' ઝિન્દાકી ઝમી હય,
તકદીરકે આગે કભી કિસકી ચલીના,
મૂઈ શામ કે ઝિન્દાનમેં હા પ્યારી સકીના...અંગૂઠી

નોંદા — ૧૫

ફિર ચાહે જો ફુરાતપેં યુ ખુન બહેગા,
અબ્બાસ અલમદારે અલમ ઉંચા રહેગા.
શબ્બીર યે જરારે વફા સબસે કહેગા,
અબ્બાસ અલમદારે અલમ ઉંચા રહેગા.
ભાઈ તુમ્હારા હાયરે મઝલૂમ હય ભાઈ,
દેતા હય દુહાઈ (૨)
જા તો રહે હો હાય કલેજા તો જલેગા,
અબ્બાસ અલમદારે અલમ ઉંચા રહેગા.
વાપસ નહીં આવોગે જરા હાથ મિલાદો,
શાને તો હિલાદો (૨)
જાતે હો જો દરિયાપેં તો યે બાઝુ કટેગા,
અબ્બાસ અલમદારે અલમ ઉંચા રહેગા.
મહેમાન બનકે આયે હય અય ભાઈ બિરાદર,
અબફિરતો હય દરદર (૨)
કયા ખબરથી જાયે તો ઘરબાર લુટેગા,
અબ્બાસ અલમદારે અલમ ઉંચા રહેગા.
પાની કો તો લે આતે અરે અય મેરે અનવર
અય પ્યારે દિલાવર (૨)
સક્કાએ સકીના યે દિલ અબ કિસકો કહેગા,
અબ્બાસ અલમદારે અલમ ઉંચા રહેગા.

એકબાર શહેંદીકો યુ દે જાઓ ન આવાઝ,
 હય હય મેરે જાંબાઝ (૨)
 અય 'ચાંદ' દિલકેઝખ્મોકોઅબકૈનભરેગા,
 અબ્બાસ અલમદારે અલમ ઉંચા રહેગા.
 ફિર ચાહે જો ફુરાતપેં યુ ખૂન બહેગા,
 અબ્બાસ અલમદારે અલમ ઉંચા રહેગા.

નોહા - ૧૬

તડપતા હુઆ મછલી કી તરહ - ઝયનબ કા કલેજા દેખા હે,
 મજબુર બહન લાચાર બહન - એક રાતમેં ક્યા ક્યા દેખા હે.
 બેટેભી છુટે ઔર ભાઈ છુટા - ઉસપેં યે સીતમ ઘરબાર લુટા,
 જલતે હુવે હાય શોલોકી તરહ - વીરાન બયાબા - દેખા હે.
 લૂટ ગયા ભાઈ આકે યહા - અબ દુઢને જાઉ હાયે કહા,
 બુલવાયા ગયા હય ધોકે - સે - આંખો સે નતીજા દેખા હે.
 રોતે હય સાબીર લાશે કાસીમ - તુઝપેં સીતમહરગીઝના લાઝિમ,
 ખૂનમેં ડુબા હાય મેરા એક પ્યાસા ભતીજા દેખા હે.
 પાની ભી નહીં દેતે આદા - શબ્બીરસે કેસા કીયા વાદા,
 બેજુર્મ શહેંદી પર લોગો - લડનેકા તરીકા દેખા હે.
 અકબર સા હાયે પ્યાર ગયા - ઝયનબકે કલેજેકા હાર ગયા,
 અઠ્ઠારહ બરસકા હાયે જવા - મારા ગયા શયદા દેખા હે.
 આબિદ હય બસદ બિમારે ગમ - ગરદનપે હે હાય તૈંકોકા ઝખમ,
 ચલતા હુવા હાયરે કાંટો પેં - બીમાર મસીહા દેખા હે.

ક્યા રસ્મ હૈ ઈસ્તકબાલે જહાં — ફરિયાદ કરે હમ જાકે કહા,
બરબાદ કીયા જાતા હય હાય — કરબલમેં મહેમા દેખા હૈ.

‘ચાંદ’ યે કહેતીથી ઝયનબ — અબ મુઝકો બુલાલે મેરે રબ,
લાશોસે અઝીઝોકી હય ભરા — યે સામને મયદા દેખા હૈ.

નોહા — ૧૭

અબ્બાસ મેરા જાને જિગર રસ્કે કમર હૈ,

ગુન્યાએ અલી ઓર યેહી બાગે સજર હૈ.

અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,

અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર.

મારે ગયે દરિયાપં કલાઈકો કટાકર,

અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,

મેં ક્યા કરૂ લૂટા મેરા હાય રે ભરા ઘર,

અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,

ચૈનસે સોયે હો ઉઠો હાયે બિરાદર,

અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,

ભાઈ તડપતા હય તેરા વો ખયમેકે અંદર,

અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર.

અબ્બાસ મેરા જાને જિગર રસ્કે કમર હૈ,

ગુન્યાએ અલી ઓર યેહી બાગે સજર હૈ.

અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર.
 મેં કયા કહું હાયે સકીનાકો જગાકર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,
 રોયેગી બહુત હાય રે આંસુકો બહાકર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,
 બહાના બનાકે હાય કહા ચલ દિયે સફદર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર.
 જાના થા તો જાતે ઉસે પાનીકો પીલાકર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,
 અબ્બાસ મેરા જાને જિગર રસ્કે કમર હે,
 ગુન્યાએ અલી ઓર યેહી બાગે સજર હે.
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર.

પા જાઉં અમા હાયે કલેજેસે લગાકર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,
 આયેગા મુઝે ચૈન કહા હાયરે જાકર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,
 તડપુંગા મેં લાશા સકીનાકો દિખાકર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર.
 કેસે સુએ જન્નત ગયે ભાઈકો જુદાકર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,
 અબ્બાસ મેરા જાને જિગર રસ્કે કમર હે,
 ગુન્યાએ અલી ઓર યેહી બાગે સજર હે.
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર.
 બૈઠા હુ ઘડીભરસે અલમ દોનો સજાકર,
 અબ્બાસ દિલાવર મેરે અબ્બાસ દિલાવર.

નોંઠા - ૧૮

અય અહલે હરમ માતમ માતમ - અલી અલી યા અલી.
 ઝહેરાકી જાઈકા નિકલે હય દમ - અલી અલી યા અલી.
 અલી અલી યા અલી.
 આંધી આઈ આકે ચલી,
 અલી અલી યા અલી.
 ગિર ગઈ ગુલશનસે કલી,
 અલી અલી યા અલી.
 જાઉં કહાંમેં દિલ જલી,
 અલી અલી યા અલી.
 દિલમેં મેરે હય ખલબલી,
 અલી અલી યા અલી.
 ખાખ મેંને સિરપેં મલી,
 અલી અલી યા અલી.
 દિલસે મેરે ખુશી ટલી,
 અલી અલી યા અલી.

અલી અલી યા અલી.

દુઃખીયોપેં હુવા હય ઔર સીતમ અલી અલી યા અલી.
 અલી અલી યા અલી.
 ભાઈ મેરા મારા ગયા,
 અલી અલી યા અલી.
 કતરાભી ન પાની મિલા,
 અલી અલી યા અલી.
 તિસ્નાલબ પ્યાસા ગયા,
 અલી અલી યા અલી.
 કટવા દિયા નાજુક ગલા,
 અલી અલી યા અલી.
 કેસા મિલા મેરે ખુદા,
 અલી અલી યા અલી.
 હમકો વફાઓકા સિલા,
 અલી અલી યા અલી.

અલી અલી યા અલી.

પરદેશમેં આકે લૂટ ગયે હમ - અલી અલી યા અલી.

અલી અલી યા અલી.

શિકલે પયમ્બર ભી ગયા,

અલી અલી યા અલી.

ગુલે-સે અસગરભી ગયા,

અલી અલી યા અલી.

ઔન મેરા કહા ગયા,

અલી અલી યા અલી.

કાટા મહોમંદ કા ગલા,

અલી અલી યા અલી.

બાગ મેરા ઉજડ ગયા,

અલી અલી યા અલી.

‘ચાંદ’ બતા ચાંદ કહા,

અલી અલી યા અલી.

અલી અલી યા અલી.

મહેમાપેં કીયે હૈ ખૂબ કરમ—અલી અલી યા અલી.

નોહા — ૧૯

બાનુને કહા રોકે અય આબિદે બીમાર,

આયેંગે નહીં હાયરે અબ સૈયદે અબરાર,

કાંટોપેં ચલાયેંગે તુઝે દુશ્મને — ખુંબાર,

આયેંગે નહીં હાયરે અબ સૈયદે અબરાર.

કાંટોપેં ચલાયેગા દુરોંકો લગાયેગા,

હય ઝાલિમે નાદા તુઝે ગલીયોમેં ફિરાયેગા.

બાબાતો નહીં કૌન તેરા અબ હૈ મદદગાર.

આયેંગે નહીં હાયરે અબ સૈયદે અબરાર.

ઐસે ન ખફા હોના કુછ દર્દે — દવા કરના,

અશકકો બહાકર અરે ઝખ્મોકો જરા ભરના,

જાના હૈ તુઝે જંગમેં અય બેટા ખબરદાર.

આયેંગે નહીં હાયરે અબ સૈયદે અબરાર.

અસગરભી ગયા છોડકે ગુલા મેરા ખાલી,

અકબરને અલમ છોડકે જન્મતમેં પનાહલી,

અબ કૌન અઝા દેગા ગયા બેટા અઝાદાર.

આયેંગે નહીં હાય રે અબ સૈયદે અબરાર.

દિલ થામલે ઉઠજા અરે સજદેકો અદાકર,

હક ‘ચાંદ’ બજા લેના હૈ દુશ્મનકો હટાકર,

બનના હૈ તુઝે આબિદે ગમ કૌમકા સરદાર.

આયેંગે નહીં હાયરે અબ સૈયદે અબરાર.

નોંઠા — ૨૦

સકકાએ સકીના કયા કહેના,

અલમ અલમદાર અલમ.

સર પીટે રોયે બહેના,

અલમ અલમદાર અલમ.

અલમ અલમદાર અલમ.

હાયે સીતમ હાયે સીતમ,

અલમ અલમદાર અલમ.

હો ગયે દો બાઝુ કલમ,

અલમ અલમદાર અલમ.

હાયે ગઝબ પ્યાસેકા ગમ,

અલમ અલમદાર અલમ.

તુટા સકીના — કા ભરમ,

અલમ અલમદાર અલમ.

હમપો કરે કૌન કરમ,

અલમ અલમદાર અલમ.

અલમ અલમદાર અલમ. (૨)

ઝખ્મી જિગર પુરનમ નૈના,

અલમ અલમદાર અલમ.

અલમ અલમદાર અલમ.

આઈ ન ઝાલિમકો શરમ,

અલમ અલમદાર અલમ.

જિંદગીકી પલમેં ખતમ,

અલમ અલમદાર અલમ.

જાયે કહા હાયરે હમ,

અલમ અલમદાર અલમ.

તુમકો મહોમંદકી કસમ,

અલમ અલમદાર અલમ.

નિકલેગા અબ હાયરે દમ,

અલમ અલમદાર અલમ.

અલમ અલમદાર અલમ. (૨)

કરબલમેં પડા કયા કયા સહેના,

અલમ અલમદાર અલમ.

અલમ અલમદાર અલમ.

કિતના ઝુલમ — બેરહમ,
 અલમ અલમદાર અલમ.
 લૂટા સીતમગરને — હરમ,
 અલમ અલમદાર અલમ.
 હોતી નહીં પ્યાસ ભી કમ,
 અલમ અલમદાર અલમ.
 અખિયા સકીનાકી નમ,
 અલમ અલમદાર અલમ.
 ‘ચાંદ’ ઠહર રોક કલમ,
 અલમ અલમદાર અલમ.

અલમ અલમદાર અલમ. (૨)

દુનિયાસે હમે અબ ક્યા લેના,

અલમ અલમદાર અલમ.

નોહા — ૨૧

હાથોમેં હૈ ઝંઝીર,
 પાવોમે હૈ છાલે.
 અય આબિદે બીમાર,
 તુઝે કૌન સંભાલે.
 બીમાર મસીહા મેરે બીમાર મસીહા (૨)
 માદર તેરી લાંચાર,
 મુઝરિમ ન ગુન્હેગાર,
 શબ્બીરકા — દિલદાર,
 તુ ઈસ્લામકા હકદાર.
 કર દિયા મૈને તુઝે કિસ્મતકે હવાલે
 બીમાર મસીહા મેરે બીમાર મસીહા... ..
 કાંટોપેં ચલાતે હૈ,
 તમાચોકો લગાતે હૈ,
 કમજોર કલેજે તુઝે,
 ક્યુ હાય સતાતે હૈ,
 દુશ્મન દિખાયે હાયરે તલવાર ઓ ભાલે,
 બીમાર મસીહા મેરે બીમાર મસીહા... ..
 આદાકી અદાવત હૈ,
 ઉમ્મતસે બગાવત હૈ,

અય બોટે નમાઝી,
 તેરી ક્યા શાને શુજાઅત હે,
 કોઈ ન રહા ચલ દિયે સબ ગોદકે પાલે
 બીમાર મસીહા મેરે બીમાર મસીહા... ..
 આબીદ તું યહી હૈ,
 અકબર તો નહીં હૈ,
 ગહેવારા ગયા છોડકે,
 અસગરભી નહીં હૈ,
 'ચાંદ' કિસીને નહીં અરમાન નિકાલે,
 બીમાર મસીહા મેરે બીમાર મસીહા... ..

નોહા — ૨૨

શહેરે રૂબાબે દિલબર તુમ જાતે કિંધર હૈ,
 રોતી હય સકીના અભી તો બાલી ઉમર હૈ,
 ઝહેરાકી મૈં જાઈ હુ કરબલ કા સફર હૈ,
 રોતી હૈ સકીના અભી તો બાલી ઉમર હૈ.
 લો લૂટ ગઈ બચપનમેં યે બાલી સકીના
 નાદાન સકીના.
 હો ગઈ યતીમ હાયે તૂટા નગીના,
 નાદાન સકીના.
 રોતી હૈ ગઝબ મેરે બાબાને ખબર લીના,
 નાદાન સકીના.
 ઝખ્મી બદનસે ઉસકે દુપટ્ટા ભી હય છીના,
 નાદાન સકીના.
 વીરાન બયાબાનમેં ના ઘર હય ના દર હૈ.
 રોતી હય સકીના અભી તો બાલી ઉમર હૈ.
 કરબલમેં મુસીબત હય છુટ્ટા હય મદીના,
 અન્જાન સકીના.
 કશતી તો ગઈ દુબ દુબેગા સફીના,
 અન્જાન સકીના.
 બસ ઠોકરે ખાનેકો અબ હમકો હય જીના,
 અન્જાન સકીના.

પાનીકે એવઝ હાયરે દો અશક હય પીના,
 અન્જાન સકીના.
 મંઝિલ તો બડી દુર હય મિલતી ના ડગર હે,
 રોતી હય સકીના અભી તો બાલી ઉંમર હે.
 ગો પ્યાસકી મારી હય યે પ્યારી સકીના,
 મહેમાન સકીના.
 અય ભાઈ અલમદાર મરતી હય ઝબીના,
 મહેમાન સકીના.
 આલે નબીપેં કૈસા કીનેકા કરીના,
 મહેમાન સકીના.
 અય 'ચાંદ' ન અબ રાત હય ના તો સહર હે.
 રોતી હય સકીના અભી તો બાલી ઉંમર હે.

નોહા — ૨૩

દરપેં તેરે કરબલા શોર હય બરપા હુવા.
 કૌન જીયા કૌન મરા કૌન હય રોતા હુવા.
 આઈ ગજબકૈસી અજલ કહેર હય બઢતા હુવા.
 કૌન જીયા કૌન મરા કૌન હય રોતા હુવા.
 ઝહેરાકા લાલ કૌન હય — સાહિબે સિબ્તેન હય.
 જાને જલાલ કૌન હય — સાહિબે સિબ્તેન હય.
 નુરે જમાલ કૌન — હય — સાહિબે સિબ્તેન હય.
 યે બે મિસાલ કૌન હય — સાહિબે સિબ્તેન હય.
 કૌન બચા કૌન મિટા કૌન હય લુંટા હુવા.
 કૌન જીયા કૌન મરા કૌન હય રોતા હુવા.
 ખાકે બછી કૌન ચલા — હાયરે અકબર જવા.
 નન્હા કટા કિસકા ગલા — હાયરે અસગર વફા.
 દુલહા બનકે કૌન મરા — હાયરે કૌનો મકા.
 બાઝુ કટા કૌન ચલા — હાયરે અબ્બાસો જાં.
 બેટે મરે ભાઈ મરા બાગ હય ઉજડા હુવા.
 કૌન જીયા કૌન મરા કૌન હય રોતા હુવા.
 કિસકા ગલા કટ ગયા — સરવરે કૌનેન — કા.
 કિસકા વતન છુટ ગયા — સરવરે કૌનેન — કા.
 કિસકા ચમન લુંટ ગયા — સરવરે કૌનેન — કા.
 કિસકા ભરા ઘર લુંટા — સરવરે કૌનેન — કા.

હકસે જ્યા હકપે મરા હકપે હી શયદા હુવા.
 કૌન જ્યા કૌન મરા કૌન હય રોતા હુવા.
 કાંટોપે આબિદ ચલે - હાયરે - કરબોબલા.
 શાહકે હય ખયમે જલે - હાયરે - કરબોબલા.
 બહેના બેટી હાથ મલે - હાયરે - કરબોબલા.
 'ચાંદ' અજબ ગમ પલે - હાયરે - કરબોબલા.
 જાંભી ગઈ ઘર ભી લુટા ખયમા ભી વીરા હુવા.
 કૌન જ્યા કૌન મરા કૌન હય રોતા હુવા.

નોહા - ૨૪

ક્યા ઝાલિમ દુનિયા હોતી હૈ,
 મકતલમેં બાનુ રોતી હૈ.
 અલમદાર પાની લાના,
 સકીના પ્યાસી રોતી હૈ.
 ના જાના હાયે ના જાના,
 શહેદી જંગમેં ના જાના.
 મૈદામેં ખૂં બહાના ના
 શહેદી જંગમેં ના જાના.
 દિલોંકે હોશ ઉઘાના ના,
 શહેદી જંગમે ના જાના.
 મુઝે બેવા તુમ બનાના ના,
 શહેદી જંગમે ના જાના.
 બેકસ લયલા જાન ખોતી હૈ,
 મકતલમેં બાનુ રોતી હૈ.
 સકીના ઉઠો આઓના,
 પ્યાસી હો દિલ દુખાઓના.
 ગેસુવાલેકો હસાઓના,
 પ્યાસી હો દિલ દુખાઓના.
 રૂઠી હો માન જાવોના,
 પ્યાસી હો દિલ દુખાઓના.

આંસુ નહીં હૈ મોતી હૈ,
 મકતલમેં બાનુ રોતી હૈ.
 રોતે રોતે હી મર જાઉંગી,
 વાપસ નહીં મેં આઉંગી.
 પીટૂંગી ખાખ ઉળાઉંગી,
 વાપસ નહીં મેં આઉંગી.
 કેસે રંજોગમ ઉઠાઉંગી,
 વાપસ નહીં મેં આઉંગી.
 ‘ચાંદ’ દિલકા મેં તળપાઉંગી,
 વાપસ નહીં મેં આઉંગી.
 યારબ કી યે કસોટી હૈ,
 મકતલમેં બાનુ રોતી હૈ.

નોહા — ૨૫

હાય અલી અકબર હાય અલીઅકબર,
 કૌનેન કે બેટે હાય ફીદ્યે દિલાવર,
 જાને શહેદી હાય શિકલે પયમ્બર,
 ઉઠ જાઓ મેરે લાલ રોતી હે માદર...હાય
 શાદી મેરે લાલ રાશ ન આઈ — રબ્બેઈલાહી રબ્બેઈલાહી
 સીનેમેં તેરે ક્યું બરછી લગાઈ — રબ્બેઈલાહી રબ્બેઈલાહી
 નિકલે ક્યા બારાત કેસી સગાઈ — રબ્બેઈલાહી રબ્બેઈલાહી
 કિસતરહ લૂટ ગઈ હાય કમાઈ — રબ્બેઈલાહી રબ્બેઈલાહી
 મેરે દિલકે સહારે મેહબૂબે અનવર,
 હાય અલી અકબર હાય અલી અકબર.
 આઓ મેરે પાસ સહેરાતો બાંધું — રોતી હૈ બાનુ (૨)
 પ્યાસે પળે હો અશક ચખાદું — રોતી હૈ બાનુ (૨)
 ખોલો કલાઈ હાય મહેદી લગાદું — રોતી હૈ બાનુ (૨)
 તૂટા હે મેરા દિલ વોભી બતાદું — રોતી હૈ બાનુ (૨)
 આ જાઈઓ બેટે જાં ખાતે હેં સરવર
 હાય અલી અકબર હાય અલી અકબર.
 રોએગી તન્હા હાય સકીના — કેસે હોજના કેસે હોજના
 અભી તો હે સુગરાકો બુલાના — કેસે હોજના કેસે હોજના
 શહેદી કો પળેગા લાશા ઉઠાના — કેસે હોજના કેસે હોજના
 ‘ચાંદ’ હે હેરાન થા કેસા ઝમાના — કેસે હોજના કેસે હોજના
 કહાં ખો ગયા બેટા સૈયદુલ બસર
 હાય અલી અકબર હાય અલીઅકબર.

નોંઠા — ૨૬

શહે બેકરાર યા શહે બેકરાર
 નામતુમ્હારા લેઔર આયેદિલકોકરાર.
 બૈયમેં મે હય આપકી પ્યાસી સકીના,
 હાયે બેટી સકીના હાયે બાલી સકીના.
 ઝુલેમેં ઉછલતા હય અસગરકા સીના,
 નન્હે બેટેકા સીના પ્યારે બેટેકા સીના.
 અભી તો હય અકબરકા લાશા ઉઠાના,
 હાયે લાશા ઉઠાના મોલા લાશા ઉઠાના.
 બાકી હય અભી સફદરકા બાજુ કટના,
 હાયે બાજુ કટાના સક્કા બાજુ કટાના.
 શહે બેકરાર યા શહે બેકરાર
 કર રહેથે કબસે મોહરરમકા ઈન્તજાર.
 ધોકસે હેં બુલાયા ઔર દિલ જોજલાયા,
 હાયેદિલજોજલાયા પ્યારાદિલજોજલાયા.
 સીનેપે હય આપકે ખંજર ચલાયા,
 કારી ખંજર ચલાયા બુઠા ખંજર ચલાયા.
 ફુલસા જીગર ઔર રહમ ન આયા,
 ઝાલિમરહમ ન આયા હયેરહમ ન આયા.
 નાજુક થા બદન ઔર મિલા નહીં સાયા,
 હાયેકોઈ ભી સાયા મોલા કોઈ ભી સાયા.

શહે બેકરાર યા શહે બેકરાર,
 યાદ સતાએ આપકી હમકો બારબાર.
 ઉમ્મત બચાઈ ઔર જિંદગી લૂટાઈ,
 હાયેજિંદગી લૂટાઈ મોલાજિંદગી લુટાઈ.
 પાનીકેએવઝખૂન કી હાય નદીયા બહાઈ,
 મોલા નદીયા બહાઈ હાયે નદીયા બહાઈ.
 ઈસ્લામકી હય આપનેશમ્મા જલાઈ,
 વાહરેશમ્મા જલાઈ મોલાશમ્મા જલાઈ.
 આપકી મુહબ્બત સબકેદિલપેહય ઘાઈ,
 વાહરેદિલપેહેઘાઈ મોલાદિલપેહેઘાઈ.
 શહે બેકરાર યા શહે બેકરાર,
 કોન દેગા આપકે જૈસા હમકો પ્યાર.
 એકબાર તો દિબાદો ચેહરા તુમ્હારા,
 પ્યારા ચહેરા તુમ્હારા રેશન ચહેરા તુમ્હારા.
 બુલવાલો ન હમકોભી કરબલ ખુદારા,
 હાયેકરબલ ખુદારા મોલા કરબલ ખુદારા.
 કશ્તીકે માંઝી આપ તો મિલેગા કિનારા,
 હાયેહમકોકિનારા મોલા હમકોકિનારા.
 ખતાવારોં કા હમ હે આપ હી સહારા,
 મોલા આપહી સહારા હાયેઆપહી સહારા.
 શહે બેકરાર યા શહે બેકરાર,
 રેથેગી 'ચાંદ' યુહી મજલીસમેંઝરઝર.

નોંદા - ૨૭

લાશે અસગરપેં બાનુ કર રહી હૈં બૈન,
 હાયે મેરે દિલરૂબા હાય દિલકે ચૈન.
 માદર પુકારે ખોલો બેટે નૈન,
 હાયે મેરે દિલરૂબા હાય દિલકે ચૈન.
 દેખો બુલાતે હે તુમકો હુસૈન હય બેચૈન,
 ડર નહીં લગેગા કિતની કાલી રૈન...
 ઉઘોબેટે હાય ઘુટનીયા ચલો દોકદમ ચલો,
 ગિરોગે નહીં તુમકો થામેગી બહેન...
 ગોદ કરકે ખાલી કહા ખો ગયે આંખકે દીયે,
 પાની લેકે આરહે હે દેખોં સીબ્તેન...
 કિસકી નજર લગી કિયુચલ બસેબુરે હયાતસે,
 ટિકા લગાલૂ કાલા મેરે નુરેએન...
 પલનેમેં હાય મૈં કિસકો ગુલાઉં દૂધકો પીલાઉં,
 ગુબા તુમ્હેં ચુસાએંગ સરવરે કૌનેન...
 અકબર નહીં કિસસે બાતે કરૂ અકેલી ડરૂ,
 દુલ્હા બનકે સો ગયા બેટએ હસનેન...
 ઘુમરાલેબાલોવાલેહોઠ હેબેઆબ જૈસે ગુલાબ,
 'ચાંદ' યે કહે યે કિસ્મતકી દેન...

નોંદા - ૨૮

ક્યા કહુ હુસૈનકા દિલદાર નહીં હૈં,
 અબ્બાસ મરચુકે હૈં અલમદાર નહીં હૈં.
 જાંબાઝ જવા ગાઝીએ સરદાર નહીં હૈં,
 અબ્બાસ મર ચુકે હૈં અલમદાર નહીં હૈં.
 સાબીર પુકારે હાયરે વા મુલીબતા,
 મૈં ગમજદા.
 પાની કે હમ હા...હા,
 પાનીકે હમ હાયરે હકદાર નહીં હૈં...અબ્બાસ
 બાજુ કટાકે સોગયા નહેરે કૂરાતપેં,
 ભૂખ પ્યાસમેં.
 કડીયલ જવાન હા...હા,
 કડીયલ જવાન ખો ગયા કરાર નહીં હૈં...અબ્બાસ
 વાઅદા કીયા હે આઓ ઓર પ્યાસ બુઝાવો,
 સકીનાકો બયાવો.
 મુહ લોગે ફેર હા...હા,
 મુહ લોગે ફેર ઐસા તો એતબાર નહીં હૈં...અબ્બાસ
 શબ્બીરકા સાથ છોડકે જાના તો નહીં થા,
 જબ કોઈ નહીં થા.

પરવરદિગાર હા...હા,
 પરવરદિગાર કોઈ મદદગાર નહીં હૈ...અબ્બાસ
 રાકીબ નહીં હૈ કૌન યે આતા હૈ મુસલસલ,
 સફદરકા હૈ અફજલ.
 ઘોડા હૈ તન્હા હા...હા,
 ઘોડા હૈ તન્હા ઔર અસવાર નહીં હૈ...અબ્બાસ
 પાનીકે લિયે હાયરે દુનીયાસે સિધારે,
 અબ્બાસ જવારે.
 મુરઝાયા બાગ હા...હા,
 મુરઝાયા બાગ 'ચાંદ' અબ બહાર નહીં હૈ...અબ્બાસ

નોહા — ૨૯

ચાદર ન છિનો કાફિરોં ઝયનબ ગરીબ હૈ,
 ઝયનબ ગરીબ હૈ મેરી ઝયનબ ગરીબ હૈ.
 આતી હૈ સદા ઝહેરાકી ફૂટા નસીબ હૈ,
 ઝયનબ ગરીબ હૈ મેરી ઝયનબ ગરીબ હૈ.
 ઈતના ન સતાવો કુછ રહેમ તો ખાવો બેકસકો બચાવો.
 તન્હા હૈ પ્યારી બેટી ન ભાઈ કરીબ હૈ...
 નાજુક બદનયે હાયે દુર્રેભી હૈ ખાયે દરદર હૈ ફિરાએ
 દોસ્ત સબ મરચૂકે બાકી રકીબ હૈ...
 દર્દ હૈ કારી ઊંટોપે સવારી હૈ ગશમેં બિચારી,
 કભી સુના ન હોગા લો કિસ્સા અજબ હૈ...
 કાંટોપેં ચલાયા, ગલિયોમેં ફિરાયા, બલોકો બંધાયા,
 ખંજર હૈ તોક ઝંજરો શૂલી સલીબ હૈ...
 આચલમેં ઇજ્જાલુ મહેશરમે ખુલાલૂઆ બેટી બચાલૂ
 માયુસ 'ચાંદ' હાયરે બીન્તે હબીબ હૈ...

૧ મરસીયા : શહાદતે હુસૈન (અ.સ.)

જબ કતલ જંગ ગાહમે લો સારે હો ચૂકે,
અપના કલેજા થામકે હૈદર ભી રો ચૂકે,
લાશે ઉઠાકે કિતનોકી શબ્બીર લા ચૂકે,
નન્હે સે સીનમે હાયરે અસગર ભી જા ચૂકે.

કોઈ રહા ન પાસ તો, સરવર તડપ ઉઠે,

લો આખરી તારીખ હે મરને કોહમ ચલે.

કાફીરે યઝીદને કિતના મયાયા શોર,
આતા નહીં હે કોઈ ક્યું જાતા રહા હે જોર,
બેઅતે યઝિદકી અબ લગ ચૂકી મહોર,
લો આઈયો હુસૈન કી કોઈ નહીં હે ઓર.

ક્યું લગ રહી હે દેર કિ, કુવ્વત ચલી ગઈ,

અપની ઝુબાસે બાત એ ઉમ્મત ચલી ગઈ.

કુવ્વત તો ક્યા જાયેંગી જિંદા હુસૈન હે,
ઝહેરાકા દિલબંદ હે ઓર નૂરએન હે,
મિલલે સભીસે આખરી સરવરકી રૈન હે,
રોતી હે બહના અશકસે પૂરનમ યે નૈન હે.

આતા હુ ખૈમા—ગાહમે, ઝયનબ જિગર ફિગર,

જાતા જાતાહુ જંગગાહમે અબ તેરા કિર દિગર.

થામ કે દિલ અપના તુમ સબ્ર કીજયો,
જાતા હે ભાઈ આકે પુરસા તો દીજયો,
કેહના હે જો ફાતેમાસે કેહભી લીજયો,
સૂરત ન દેખ પાઓગી દિદાર કીજયો.

પાસ આકે ભાઈકો તુમ, તસ્કીન દીજયો,

મૈદામે જા રહા હુ તૂ આમીન કીજયો.

આહે ભરકે ઝયનબે લાયારને કહા,
ક્યા કહ રહે હો ભાઈ ફિરસે કહો ઝરા?
દિલ મેરા કિતની દેરસે યુ થરથરા રહા,
ન જાને છિપ ગયા હે મેરા ખુદા કહાં.

ઝયનબ ગરીબકી તુમ, અમાનત ન લૂટીયો,

બેબસ તો હો ચૂકી હુ મુફલિસ ન કીજયો.

દો લાલ જા ચૂકે હે જિંદા રહી હું મેં,
અકબર સિધારે ફિરભી જીતી રહી હું મેં,
કાસીમો ગાઝી નહીં જિંદા રહી હું મેં,
હા ભાઈ તેરી આસ સે જીતી રહી હું મેં.

જિંદ અપની હે તો પહેલે, હમે માર જાઈયો,
ફિર જા કે શૌક સે તુમ ગલેકો કટાઈયો.

તીન દિનકે હો પ્યાસે ક્યા સોચતે હો તુમ?
ખુદ રો રહે હો આસુ મેરે પોંછતે હો તુમ,
અપની બહનસે મુહકો ક્યું મોળતે હો તુમ?
બચપનકા સાથ મેરા ક્યું છોળતે હો તુમ?

બેવા યતીમ હું મેં, જીકે ભી ક્યા કરું?
જાઈઝ હો જંગ મુઝપેં તો મેં ભી વહાં લડું.

પ્યાસ સે પાનીકા ગલા હો ગયા હે તંગ,
નાજુક બદની વાલે કેસે લડોગે જંગ?
લે ચલો ન મુઝકો તુમહારે ચલૂંગી સંગ,
કિસ કિસ કો દેખના હે મેરે લહુકા રંગ?

ક્યા કહ રહી હું હાય મેં, દિવાની હો ગઈ?
દુઃખ સેંકડો ઉઠાયે હે હેરાની હો ગઈ.

હા જાઈયો ભાઈ ખુદા હાફિઝો નાસીર,
ગર લગને હેં તો લગ ચૂકે મેરે જિગરપે તીર,
તુમકો બચાએ રબ્બે ખુદા મહેબુબે બશીર,
ઝખ્મોં કે શોલે મેરે કલેજે કો દેંગે ચીર.

જાને કે બાદ આપકે, દર દર ફિરેંગે હમ,
બાઝરો મેં હાં ભાઈ ખૂલે સર ચલેંગે હમ.

વહાસો નિકલકે સાબીર ચૂ સોચને લગે,
દરપે ખળીથી બાનુ વો દેખને — લગે,
અપના કલેજા હાથોસે ચૂ દાબને — લગે,
બાનુસો બચકે જાઉં દુઆ માંગને લગે.

કેસે બતાએ હાલે દિલ, મર જાએ ગી દિલ દાર,
માસુમિયત પેં ઈસ્કી દિલો જાંસે મેં નિશાર.

પદા હટાઓ ચહેરએ અનવાર દેખ લૂ,
જતા હુ જંગ મેં મિલુ ફિર યા ના મિલુ,
લબકો હિલાવો, હાય મેં રૂખસત ઝદા ચલૂ,
શિકવા, શિકાયતેં હો, હા હા મેં સોચલૂ.

કિતની શર્મસાર હો, ક્યું બોલતી નહીં?
મેં જા રહા હુ ઓર હયા ઘૂટતી નહીં.

રાહે હક્કમે તૂને બેટેભી દે દિયે,
ખાકે બરછી હાયરે અકબર ચલે ગયે.
પાલે હુએ ગોદીકે અસગર ચલે ગયે,
બેટી તેરી પહેલે બેવા બની અરે.

આબિદ મેરે બીમાર કો, હેતુઝકો સંભાલના,

છોટીસી જાન હાયે સકીના—સંભાલના.

શર્મ છોળે એસો બોલા કરો ભી હાં,
બાઝારોમેં ફિર કેસે ખૂલે સર ચલોગી હાં?
શીન્ને લઈ કે દુરોંકો કેસે ગિનોગી હાં?
શિકવે કરો, ગિલે કરો, કુછ તો કહોભી હાં.

બખ્શો ખતા હુસૈન, તુમ્હે કુછ ન દે સકા,

બેટે તો ખો ચૂકી હો રંડાપેકા મરસીયા.

સુનકે સુખન શહેંદીકે બાનુનો યૂ કહા,
મેરા દિલ દુખા નહીં શિકવા કરૂ મેં ક્યા?
મેરી હયાકી ખાત હે વો તે હે અબ સદા,
બેટે ન મેરે ઓર હે અબ ક્યા કરૂ ફિદા?

તુમનેદિયા હેવો મુઝે, લબસે કહુભી ક્યા?

હા! હા! તુમ્હારા પ્યાર ભૂલાયા ન જાએગા.

આંખોમેં આખે ડાલ દી મુહસે ન કુછ કહા,
શેહને સમઝ તો લી નિગાહોંકી યે ઝુબાં.
ધીરેસો સર ઝુકાકે બાજુ પકળ લિયા,
એક અશક આકે આંખમેં યુ ઝિલમિલા દિયા.

યુંસાથ છૂટતા હે, મેં ક્યા બોલુદુઃખઝદી?

જબભી મિલો મુઝે તો તુમ્હી હી મિલો હઝી.

એક બાર હંસ દિયા તો રૂખસત હુએ હુસૈન,
લો હોસલા ન તૂટા રૂખસત હુએ હુસૈન.
ફિર બાનુ ચીખી હાય મુકદર! મેરે હુસૈન,
રોઈ દહાડે મારકે અય અલવિદા હુસૈન.

ઝયનબબહન ઉઠો મેરી, કિસ્મત બિગડ ગઈ,

મેરી જાન જા ચૂકી હે મેં જીતી રહ ગઈ.

છાતી લગાઓ હાય મેરા દિલરૂબા ગયા,
જંગોજદલકો મેરાહી મહેબુબ ભા ગયા.
ભાઈ તુમહારા હાયે કહાં કૂચ કર ગયા?
દિલકા દાગ મુઝસે છુપાયા ન જાયેગા.

ભરભરકેસિસક્રીયાઅરે, બેહોશહોગઈ,
દામનપકળકેઝયનબે, દિલગીર સોગઈ.

જાતો હુસૈન થો કિ સકીના લિપટ ગઈ.
તળપેં હુસૈન સાંસ ગલેમેં અટક ગઈ.
છૂપકે જા રહા થા કિ બેટી ભટક ગઈ,
કૈસો ચલૂંગા હાય મેરી છાતી ફટ ગઈ.

ચુપકેસે કહા જાતેથે, વોબોલી મહેજબી,
પાની ન લેને જાઈયે તિશ્નાલબી નહીં.

બાબા ન જાઈએ તુમહે જાનકી કસમ,
આતી હૈ નીંદ સીનેપેં સોયેંગે આજ હમ.
ધુઆ સા ઉઠ રહા હૈ ક્યુ દિલમેં દમબદમ?
સીને લગાઓ આજતો વહેશત ઝદે હૈ હમ.

બાજૂબઢાકે હમકો, ગોદીમેં લીજીયો,
ખામોશ ક્યુ ખળેહો હમેપ્યાર કીજીયો.

મેરી ખતા બતાવો હુઆ ક્યા કસૂર હૈ?
ઐસો પરાએ બનકે ખળે ક્યુ યુ દૂર હૈ?
બાંધા અમામા ક્યુ હૈ કુછતો જરૂર હૈ?
લળનેકો જા રહે હો કહો ક્યા હૂઝૂર હૈ?

બેટીકે બૈન હાયે, પીદર માન જાઈયે,
બચપનમેંહમકોના નાચતીમી દિલાઈયે.

કરકે દગા હમીસે અકબર ચલે ગયે,
પહેલૂ કરકે વિરા અસગર ચલે ગયે.
બનકે દુલ્હા કાસીમો અનવર ચલે ગયે,
કરકે બહાના પાનીકા સફદર ચલે ગયે.

કિસસે ખેલૂ ઔનો, મહંમદભી જા ચૂકે,
ગમ ઈતને કેંસે મેરે કલેજેકો ખા ચૂકે.

સુનકે બૈન આંસુકી લળીયા નિકલ ગઈ,
સીને લગાયા હાયે સકીના બહલ ગઈ.
રોએ હુસૈન હાયે છૂરી દિલપેં ચલ ગઈ,
ઐસી ભરી બહારમેં મૌસમ બદલ ગઈ.

કૈસે છોળુ બેટીકો, મુઝે હાયે કુછ બતાઓ,
ગમ સે કલેજા ફટ ગયા સબ જાઓ જાઓ જાઓ?

ચીખે હુસૈન હાયે તો આબિદ નિકલ પળે,
સીના હિલાકે બાપકા યૂ ખુદ મચલ પળે.
ગશમેં પળીથી બહેના ઉઠાકે નિકલ પળે,
સંભલે હુસૈન, બુઝ ગયે થે શોલે જલ પળે.

નાદા હે બેટી મેરી લો, વો તો ઝિદ કરે,
ઉમ્મતતો જાંસે પ્યારી હે હમ તો ચલે ચલે.

ઘોડા બુલાયા પાસ અયે મેમૂન ઝુલ્જનાહ,
હો ગયે સવાર હુસૈન રબ્બે કીબ્રીયાહ.
લે લેકે તીર ભાલે તલવાર બરછીયાં,
દૌડે યઝીદ કાફિરા કેસો યાહ વહા.

સાબીરકો જોશ આ ગયા લો શોર મચ ગયા,
ભાલા અલીકા એક એક કે સીનેમેં ફસ ગયા.

યૂ ઝુલ્ફેકાર ફેરી કે થારા ગઈ ઝમી,
તન્હાતો કોઈ સામને આતા નહીં નહીં,
લો ખત્મ હો ન જાયે લશકર મેરા કહીં,
બોલા યઝીદ હુઠો તરીકા કોઈ સહી.

તન્હા પીસરે ઝહેરાપેં, મુસ્તાક હે સભી,
લોઈમ્તીયાઝ જાતા રહા એક હુએ સભી.

એક સાથ સાથમેં અદુ સારે આ ગયે,
ચમકી બઘીંયા કે વો સારે છા ગયે.
આગાઝના હુઆ થા કિ અંજામ પા ગયે,
હાયે હુસૈન કિતને ભી ઝખ્મોકો ખા ગયે.

છલનીહુઆ બદન અરે, રૈનક નહીં ગઈ,
ઉમ્મતપેં મરનેવાલેકી તાકત નહીં ગઈ.

પ્યાસા હે તીન રોજકા ઓર તીરોકી બૌંછાર,
કૌન મદદકો આયે નહીં પાસ અલમદાર?
ઝખ્મોસે બદન ચૂર થા એ સૈયદે અબરાર,
બેહીસ્તમેં ઝહેરાકો નહીં આતા હે કરાર.

તિશ્નગીને હાયે, ક્યા કામ કર દિયા,
શીમ્મ લઈને પીછેસે એક વાર કર દિયા.

ઘોડેસો બેસાખ્તા શબ્બીર ગિર ગયે,
રોતા હે ઝુલ્જનાહ અરે ગશમે ઘિર ગયે,
ફૂટે અશક તૂટે આકા કિધર — ગયે,
મેરા સવાર કૌન હે, ઝેરોઝબર ગયે.

ઉઠ્ઠો હુસૈન હાયરે, મેં ક્યા કરૂ કહો?
તન્હા તો મેં જાઉંના ઉઠ્ઠો ચલો ચલો,

શીમ્ર લઈ આયા ખંજર લિયે હુએ,
કેસા મઝા હુસૈન ઝમી પર પડે હુએ,
પૂછ ના હૈ પૂછુ ઈધર પર ખડે હુએ,
ક્યા થક યુકે હો આઠોં પહરકે લડે હુએ.

સીનેપેંચઠ ગયા અરે, ખંજરકો ઝેલકર,

કટતા ન ક્યુ ગલા હૈંલો વો બોલા બૈનકર.

બોલો હુસૈન આખેરી હસરત નિકાલલો,
ઉઠે હુએ હે હાથ ઝમી પર તો ડાલ દો.
પાની ન દે સકૂંગા ચાહે જો માંગ લો.
આલે રસુલ હો તુમ કુછ તો જવાબ દો.

બોલે શહેંદી તૂતો ક્યા, પાની પીલાયેંગા?

કાટા ગલા જો મેરા—જહઝૂમમેં જાયેગા.

પર હાં, ઠહર યે વકતે અસરે નમાઝ હે,
મેં કર લૂ રબકો યાદ મુઝે ઉનપેં નાઝ હે.
ઈન્સાફ ઉસકા હાં બહુત બે આવાઝ હે,
ઈતાના ગરૂર કિસ લિયે કરતા તૂ આજ હે?

કટે ગલા ન ઐસે, પશોમાન કિયે હે!

મેરે રસૂલે પાકને યા બોસેં લિયે હે!

ઝયનબે લાયાર ન આ જાયે દેખના,
મેરા ગલા જો કાટના હે જલદી કાટના.
બાદે કતલ બુઠે ખંજરકો — ફેંકના,
મરને કે બાદ મેરા તૂ લાશા ન ખીંચના.

કહેકે ઈતના શાહ, સીજદેમેં ખો ગયે,

ખંજર ચલા લો પીછેસે આકા ગયે ગયે.

રોયે ફરિશ્તે આસમાપેં શોર મચ ગયા,
તૂટા સિતારા ઓર કહા જાકે ઈપ ગયા?
સાબીર કે લાશે પાક સે સરકો હટા દિયા,
શીમ્રે લઈને હાયરે નેઝા દિખા દિયા.

જાનેકેબાદ શાહકે, ક્યા ઝુલ્મો સીતમ હુંએ?

બસ 'ચાંદ' કલમ ભી રૂક ગઈ કુછ ના લિખ સકે

૨ મરસીયા : શહાદતે અલીઅકબર

મૈદાને કરબલામે લો ગમકી ઘટા છાય,
શબ્બીરકે ગુલઝારમે આંધીસી મચલ જાય.
રોતે હે ઝારઝાર અરે અહેલે હરમ હાય,
અકબરકે લિયે આજ તો મરનેકી નીદા આય.

શબ્બીરકાદિલધડકતાહે, અરેહાયેકિસલિયે,

છોર ચલે સબ હે અરે હાય — કિસ લિયે.

મેરે જિગરસે ક્યુ એક આહ નિકલ આઈ?
ના દૂંગા રજા અબ તો દિલનેભી કસમ ખાઈ.
સહેરા બાંધે બોટા ઓર હાથમે લાલી,
દે દીજે ઈઝાજત, મેં હુંગા — સવાલી.

દેખીયો રૌનક મેરી, મેં સબસે લડૂંગા.

સીનો સીકન સબકે મેં તીરોસે ભડૂંગા.

અકબર તૂ મુઝસે હાયરે ક્યા કહેતા હે બેટે?
કિસ લબસે કહુ મરનેકો તૂ જા મેરે બેટે.
કોઈ ખુદ હી તો હાથોસે કલેજેકો ન તોડે,
અચ્છા હે મેરી જાન અગર મુહકો ન મોડે.

બાબાસે રખો યૂભી, દૂરી ન મેરી જાન,

તૂ જાયેગા પ્યારે તો જાયેંગી મેરી જાન.

તૂનેક્યા દિને દેખેહે દિલબંદ દિલાવર,
કિસ તરહ કહું હાય મુબારક મેરે યાવર.
છૂટતે હે સહારે મેરે હાયે સારાસર,
લૂટ્ટા ગયા મૈદાનમે મેરા તો ભરા ઘર.

નન્હા ચાંદ અસગર, મેરા પ્યાસા હેબાબા,

ઐર નૌજવા અકબર ક્યા બૈઠા રહેબાબા.

અબ્બાસ યયા દૌડે સકીનાકે શુકૂન પર,
ઔર ક્યા તરસ ન આયે મુઝે બાપકે ઉપર.
તુમને મેરા દિલ હાયરે પત્થરકા સા દેખા,
ઔનો મહંમદ ભી ગયે મેં ન ચલૂંગા.

દુનિયા કહેગી સબકો, ક્યા ઈશકે હુસૈન થા,

અકબર હેજિસકો આપસે કુછ ચૈન નહીં થા.

સબ દેખ લૂંગા મુઝસે યતીમી ન દિખ્ખેગી,
સર પર સુફેદ માકે ચાદર ન દિખ્ખેગી.
સબ કુછ ઉઠાવુ હાય યતીમી ન દિજીયો,
થરાયે બદન મેરા, રજા મુઝકો દિજીયો.

ઔલાદકો કૌન અપની, મરનેકો કહેગા,

બેટે મરે તો બાપભી ક્યા જિન્દા રહેગા?

મैं કૌન હું अपनी मासे रजा लीज्यो भेते,
तेरी पालनेवालीसे रजा लीज्यो भेते.
आया पलटके अकबर रूबाभे यमनके पास,
बानु पुकारी लाये अहारहा भरसकी आश.

હાયે જિગર! ચહેરા તેરા ઉતરા હુઆ હે,
ગમ તેરે દિલમેં કોઈ હા બિખરા હુઆ હે.

जाने है मेरा दिल तू किस वास्ते आया,
मेरे सरपें रहे कायम मेरे लालका साया.
उदास न हो क्या मैं रजामंदी न दूंगी,
तू ज जंगे मैदा — सोभार कहुंगी.

દિલ તડપેગા ઈસકા તો, યહી કામ હે બેટે,
હા તુઝકો બચાયે મેરા ઈમામ હે બેટે.

मैं भी शेरनी हूँ अहले विलायतकी हा अकसर,
करती निसार ओर जो होते मेरे घरपर.
सुनके शुकुन रूबाभका दिल भाग हुआ है,
तैयार हो ज भोटे हुकूम आग हुआ है.

રોકે કહા એકબાર, લિપટ જાઈયો બેટે,
દિલ ન નિકલે બાહિર સિમટ જાઈયો બેટે.

દોડી સકીના હાયરે, ના જાઈયો ભાઈ,
ન-હેસે મેરે દિલકે સહારે મેરે ભાઈ.
ગેસુવાલા ગયા તુમકો તો છોડુ નહીં ભાઈ,
અમ્મુ ભી નહીં તુમ તો રૂઠો નહીં ભાઈ.

પાની ન લાના કોઈ, મેં પ્યાસી રહુંગી,
તુમ પાસ રહો મેરે સો બાર કહુંગી.

ભાઈ મેરે તુમ બહેના કે દિલકો તો ન તોડો,
પૂછુંગી મેં તુમ મેરે ભાઈ હો કે ક્યા હો?
કહેતી હે મુબારક લો મેરી હીંચકીયા,
શરબત નહીં લાઈ હું આંસુકા પ્યાલા.

શાદી હે આજ ભાભીકો, લેઆઈયો ભાઈ,
બેબસો બેકસકા કહા માનીયો — ભાઈ.

गले लंगालो गम न करो बाली सकीना,
अरुषा नहीं होता है जज्बातमें बहेना.
मरभी गया तो क्यु मैं दिलको मलुंगा,
दुनिया तो चार दिनकी है जन्नतमें मिलुंगा.

ઝહેરાકી જાઈ આઈ કહા જાતે હો અકબર?
મિટીમેં મિલાતે હો ક્યુ શકલે પયમ્બર.

એક નિશાની હો તસ્વીરે નબી હો,
આઈનાએ અહેમદ હો નાના નબી હો.
આવો મેરે પાસ જરા સહેરા સજા દૂ,
ઓર નહીં અશકકે દો બૂંદ ચખા દૂ.

દેખો બેટે કૌન હે, દુનિયામેં હમારા,
હરગીઝ નયતીમોસેં કરો લાલ કનારા.

રંજ ઉઠાયે હે અબ ઝુલ્મ ન કરના,
ગિરેગી ગરીબ ઝયનબ હાથોકો થામના.
દો ટુકડે ગયે દિલકે તો ભી રંજ ન મુઝકો,
ઉછલે કલેજા મેરા ક્યુ જાને દૂ તુઝકો.

આવો ચૂમલૂ એકબાર તો, ચહેરા તુમ્હારા,
લે લૂ બલાયે ઓર મેં દૂ સદકા ખુદારા.

અરમાન ભરા દિલ હે કહા જાતે હો અકબર,
રોયે હે મલક આસમાં કાંપે હે રે થરથર,
રોના ન ચાહીયે તુમ્હે અય જાઈયે ઝહેરા,
આવુ જરૂર હટાકે મેં કાફિરકા બસોરા.

રખ્ખોયકી ખુદાપે, અય પ્યારી ફુફીજાન,
રખવાલા હેહકતઆલા અય મેરી ફુફીજાન.

તસ્વીરે પયમ્બર તો હરગીઝ ન મિટેગી,
સારે જહામેં શાન ભી નાનાકી રહેગી,
એસે ભી તો ઝિલ્લતસે જીનેમેં ક્યા રખ્ખા,
બહેતર તો હે ઈજજતસે મરનેમેં હી મઝા.

આયા જંગે મેદાનમેં, હોકે ઘોડેપેં અસવાર,
લાફતા ઈલ્લા અલી સૈફ ઈલ્લા ઝુલ્ફેકાર.

લો હોશમેં તો આવો જરા સામને કાફિર,
ખૂન કે પ્યાસે અરે હા દુશ્મને જાબીર,
આઈયે સુના દુ તુમ્હે હક્કકી જુબાની,
બનકે રહોં જહામેં લાનતકી નિશાની.

મઝલૂમ કો મારા હે, ક્યા ઈસકી સજા દુ.
ટકરાવો બરાબરસે તો મેં જોશ દિખા દુ.

જાતે કહા હો અરે ઓર ઘુપતે કહા હો,
આયા હું મેં લો ખૂનકી નદીયા તો બહાદો.
થામકે કરતે હે કમા જંગે યઝીદી,
તલવારકી ચમક હે ન છોડેગી કહીંકી.

દૂધ કે દાંત મુહમેં, અભી ફુટ રહે હે,
તુમ મર્દ હો ઓર ક્યુ પસીને છુટ રહે હય.

અકબરકી જવાની દેખિયે લો રંગમેં આઈ,
શમશીર કિતને સીનોસીકન ચીર કે લાઈ.
ડર હય કહીં ન આસમા તૂટ પડેગા,
આયે કોઈ સામને સર સબકા કટેગા.

દેખિયેકિતની તેજસે, તલવાર ચલી હય,
ઐસા શેરે ઈલાહી કભી દેખા નહીં હય.

લઈ હો ગયા હેરાન જો દેખા જંગે કરીના,
ગિરતે હય સબ ક્યા નહીં કોઈ ઓર તરીકા,
અકબરને સદા ઈતને મેં બાબાકી સુની હય,
સારી અઝલ આંખોમેં ક્યુ ધુમ રહી હય.

ખામોશી જો દેખી તો લઈને ચાલ બદલદી,
ભાલેકી નૌક ચાંદસે સીનેમેં લગાદી.

કહે કે ઈતના રૂહે અકબર ચલી ગઈ,
શહે કે દિલસે ઠંડીસી આહ નિકલ ગઈ.
રોએ હુસૈન બાજુએ, શમશીર ઉઠાયા,
બરછી કે સાથ સાથ કલેજા નિકલ આયા.

હાયે આંખે ધાંપકે લો રો દિયે હુસૈન,
કરકે બેન લાશેપે ગિર પળતે હય હુસૈન.

આઈયો બાનુ કોહેનૂર કો ગયા,
હાયે લયલા નાજુક પુરનૂર ખો ગયા.
ઝઈફીકા એક સિફ, સહારા ચલા ગયા,
છાયા અંધેરા આંખકા તારા ચલા ગયા.

ગહેરા દાગ વૈસે ભી કેસે ઉઠાઉંગા?
મય્યત જવાન બેટેકી કેસે ઉઠાઉંગા?

પુકારી બાનુ લાલે ગૌહર કહાં ગયા?
નોજવાન ગોદીકા અખ્તર કહાં ગયા?
અઠારાહ બરસકી આસકા, તારા કહાં ગયા?
બાંધે સહેરા દુલ્હએ લયલા કહા ગયા?

આઓ તુમ્હારે મેં અરમાન નિકાલુ,
હાથ ખોલો બેટા જરા મહેંદી લગાલુ.

ઉઠકે આવો લાલ તુમ્હેં દુલ્હા બનાલુ,
રૂઠે ન રહો બેટે મેં બારાત નિકાલુ,
છાતી સો ખૂંકી ધાર હાયે છુટ રહી હય,
શમશીર ઉઠાનેકા ભી અબ હોશ નહીં હય.

કાફીરને હાયે ઈતનેમેં એક બરછી ઉઠાઈ,
કસકે ભરપૂર કલેજેમેં — લગાઈ.

શમ્સો કમર રોયે, અરે વા મુસીબતા,
ગિરા શેરની કા લાલ હાયે વા મુસીબતા.
ઘોડા દૌળા મકતલકી ઓર કહુ કયા?
શહે ઉઠ પડે હાયે કુછ બુરાતો ના હુઆ?

ઘોળા હય તન્હા ઓર કયા હાલ હુવા હય?

શબ્બીર દોળે હાયરે મેરા લાલ કહાં હય?

ઉઠતે હય ગિરતે હય હુસૈન હોંશ નહીં હય,
દિલ કરતા હય માતમ વો ખામોશ નહીં હય.
મૈંદાંને તબખમેં જો દેખા બહતા હુઆ ખૂન,
શહેદીને કહા વઈશા ઈલયહે રોજેઉન.

દેખકેલાશે અકબર લિપટ પળતે હય હુસૈન.

કરતે હય માતમ તળપ જાતે હય હુસૈન.

દેખો મેરે લાલ, જિગર તૂટ ગયા હય,
બુઢા પોકા સહારા મેરા છુટ ગયા હય.
અકબરને કહા આવો પીદર હાયે મૈં ફીદા,
નિકાલો બરછી હાયે બાબાજાન અલવિદા.

હાયરે અકબર અલી, જાને અલી અકબર,

કહાં જાકે જીયેંગી તેરી દિવાની માદર.

હોકે શહીદ શમ્સે ઈસ્લામ જલાઈ,
હો જાયેંગી ફીદા તુઝપે લાલ ખુદાઈ,
રોતી હય સકીના કહાં ખો ગયે ભૈયા,
જોકે મદીને સુગરાકો લે આઈયે ભૈયા.

સો ગયે હો ક્યુ અભી, તો રાતની હુઈ?

કુછ બોલિયે ઝરૂર કોઈ બાત ના હુઈ.

બહેનાસે અપની હાએ ક્યુ બેઆશ બળી હો,
નન્હીસી ઉમ્મકી મેરી તુમ આશ બળી હો.
ગિર પળી હાયરે વો ગશમેં ખો ગઈ,
નન્હીસી જાન હાય રે બેહોશ હો ગઈ.

આઈ ઝયનબ હાયે, કમર તૂટ ગઈ હય,

ભાઈકી કમાઈ મેરી યું લૂટ ગઈ હય.

મેરી આંખોકે તારે મેરે રાજદુલારે,
એકબાર દિખા શકલ ફુફીજાન પુકારે,
શયદાઈ હુઆ હાયરે લાલ અલી અકબર,
ઝિદા રખ્ખી ઉમ્મતકો વા' શહે પીસર.

છૂપ ગયા ચાંદ અરે, હાયે શહે અબરાર,

'ચાંદ' હો ગઈ હય તુમ પેદિલો જાનસે નિસાર.

૩ મરસીયા : સુગરા (અ.સ.)

સુગરાને કહા રોકે, સલમાસે બસદઅદબ,
કબ બુલવાયેગા બાબાકો માબુદ શાહેરબ,
આયા ન કિસકો દયાન કિ બીમાર કહાં હય,
વાલિદ મેરે આપકા વો પ્યાર કહાં હય.

કહકે ગયેથે બાબાજી, ન આયે અબતલક,
જીના મુઝાલ હય મેરા જુઠાલ ગતા હય ખલક.

મર જાઉંગી જરૂર મેં સરકો પટક પટક,
કોઈ નહીં હય મેરા ઈસમેં નહીં હય શક,
ફિરાકે ઈશકમેં બાબા ક્યા હાલ હુવા હય,
દેખીયે બચપન મેરા બે હાલ હુઆ હય.

બાબાજી દેખીયે આંખભી ઉતરી હુઈ હય,
રૂખસાર પેભી ઝુલ્કે, મેરી બિખરી હુઈ હય.

ગાલોં પેભી દેખીયે અશકો કે હી રેલે હય,
કિસ તરહ દિલ મેરા બેતાબ નહીં બહેલે હય.
લાયાર કરકે ક્યુ મુઝે વિરાનોમેં છોળા,
કંઈબાર મેંને અપને હાથોકો હય જોળા.

ઈસ જહામેં દસ્તુરે, ઈન્સાફ નહીં હય,
કહ લુંગી મેં શીશએદિલ સાફ નહીં હય.

ક્યા હો ગયા હય મુઝકો ખાના નહીં ભાતા,
ઈતના દર્દ હય કિ દિલમેં નહીં માતા.
બાબાજી મેરે આપ બે વતન રન ગએ,
ભૂલ ગયે મુઝકો પરદેશી બન ગએ.

પૈગામ ન કોઈ ખતભી આતા હય મુસલસલ,
ડરતી હું ઔર ગભરાતી હું મેં હરેક પલ.
અબ કતઈ હયાત મુઝે દરકાર નહીં હય,
ન સાથી ન કોઈ હમદમ કોઈ યાર નહીં હય.

છોળકે બરચીકો, અમ્માભી કહાં ગઈ,
મરીઝ બે દવાકા હાય ઠિકાના કહીં નહીં.

આઈ ન સુગરા યાદ તુમ્હે બાનુએ માદર,
લિખ્ખા હય નસીબોમેં ફિરના દરબદર.
લેનેકો મુઝે હાયરે અકબર નહીં આયે,
મેં શાદીમેં જાઉં ક્યા બીરાદર નહીં આયે.

ખુશીયો કે વક્ત ભી મુઝે મહેરૂમ રખે હય,
સુના કરતે થે શાદીમેં બળી ધુમ મયે હય.

સબ ભેદો ભરમ મુઝપે યૂ ખૂલ ગયે હય,
અબ્બાસ ચયા તુમભી હમે ભૂલ ગયે હય.
આપકો તો પ્યારી હય વો બાલી સકીના,
બચાયે કૌન જો ડૂબેગા સુગરકા સફીના.

ભૈયા કાસિમ ભી, ન આયે હમે લેનેકો,
બન ગયે દુલ્હા હાય ન આયે કહેનેકો.

બેકસ ગરીબ બહેનાકો કૌન યાદ કરેગા,
નન્હા કલેજા કિસકિસસે ફરિયાદ કરેગા.
એકબાર ગેસુવાલેકો લે આઈયે કોઈ,
મુહ દેખલુ એકબાર તો બુલવાઈએ કોઈ.

આ મેરે ખુરશીદ સીનેસે લગાલૂ,
ચાંદ આજા તુઝે મેં ગોદીમેં બિઠાલૂ.

સકીના આજા કબસે કોઈ ખેલ ન ખેલા,
મેં યહાં તૂ કહાં આ ઈતના તો બતાજા.
કુબ્રા બહન પ્યારી બહન આઈયે આવો,
દિલકો તળપા તળપાકે ન ઈતના સતાવો.

આબિદ મેરે ભૈયા, હાયે તુમભી ન આયે,
હાલે દિલ સુગરા હાયે કિસકો સુનાયે.

સબ છોળ ગયે હય મેં નાદાન નહીં હું,
ક્યા આપકા પ્યારો મેં અરમાન નહીં હું.
ઝયનબ કૂફી આપ હમેચાહતી થી અકસર,
ઝુલ્ફે મેરી સહેલાવ મેં રોતી હું દુખર.

કુલસુમ કૂફી ઓનો, મોહંમદકો લે આવો,
બહુત થક ચુકી હું હાયરે ગોદીમેં ઉઠાવો.

કરકે બૈન સુગરા બેહોશ હો ગઈ,
લિપટકે ગોદીમેં વો નાનીકે સો ગઈ.
સુનસુનકે બૈન કબ્રસે ઝહરાભી હિલ ગઈ,
હાય ખેતી મુરતુઝાકી મિટ્ટીમેં મિલ ગઈ.

યતીમ હો ચુકી હય હાયરે, બેટી પ્યારી,
સુનાએ કૌન કહાની દુઃખ દર્દસે ભારી.

ક્યા ખબર સર હય બાબાકા કટ ગયા,
લહદમેં હાય કલેજા હય ફટ ગયા.
લગી હય હાયરે બઈઈ અકબરકે જીગરમેં,
બેવા બની હય દુલ્હન ખૈયમે કે હી દરમેં.

હાલ બાનુ ગરીબકા તો , દેખા નહીં જાતા,
બોટે ખો ચુકી સબ દેખા નહીં જાતા.

દોનો કલાઈ હાયરે સફદરકી કટ ગઈ,
સકીના મેરી જાન અરે પ્યાસી રહ ગઈ,
ક્યા કહુ બેટા એ હસનેન ખો ગયા.
દુલ્હા બનકે હાયરે બેનીંદ સો ગયા.

તીર ખા ખાકે, અસગર ગુઝર ગયા,
મેરે લાલકા હાય નન્હા બચ્યાભી મર ગયા.

ઝાલિમ સકીનાકો ક્યા માર રહે હય,
કુબ્રાભી હય બેવા ઓર અશક બહે હય.
કાંટોપે ચલાએ હય આબીદે મુઝતરકો,
ગલેમેં તૌક બેડી પાંવમેં ખીચે હય રસનકો.

બે રિદા હય દેખે, હેદર કી બેટીયાં,
હાયરે ગુલશનકા ક્યા હાલ કરદિયા.

ઈતનેમેં કિસીને આકે યે પેગામ સુનાયા,
હાય મુરસલીકા વો અંજામ સુનાયા.
લો લૂટકે આ રહા હય પ્યારા અહલેબૈત,
દેખદેખકે મંઝર સારે જાતે હય બહેક.

આ રહા હય દેખો, કરબલસો કારવા,
મા બેટીયા અકેલી અરે વા મુસીબતા.

ઘોડે હૈ સબ તન્હા અસ્વાર નહીં હૈ,
એક આબીદ બીમાર હય કોઈ યાર નહીં હય.
ડાલે અલમ ઘોડે પેં અસબાબ વહીં હય,
લોગો દેખીયો તુમ્હારા અબ્બાસ નહીં હય.

બાનુ પુકારી હાયરે, ખોયા હય નગીના,
છોડ આઈ હુ જિન્દાન મેં બાલી સકીના.

અસગરકો ખોદિયા અકબરકો ખોદિયા,
બદનસીબ મેંને સરવરકા ખોદિયા.
ચિલ્લાઈ ઝયનબ હાયરે કેસી તબાહી આઈ,
મેં અહલે મુસ્તુફા કા બાગ લૂટાકે આઈ.

લોગો મેરા ભાઈ હય, મુંઝસે છૂટ ગયા,
લાશા તડપતા રહગયા ઓર સરભી લૂટગયા.

દેને ન પાસે ઉસ કો ગુસ્લો કફનભી હમ,
દિન ચાલીસ તક ન કિયા દફન બેરહમ.
સુગરા કો જા કે કસે મેં મુહકો દિખાઉં,
માંગેગી બાબાજાનતે, લોગો કહાસે—લાઉ.

શિકવા કરેગી મુઝસે તો, ક્યા જવાબ દૂ!
પૂછેગી મુઝસે સબ તો કેસે હિસાબ દૂ!

રૂઠેગી મુઝસે હાયરે કેસે મનાઉંગી,
કરબલકી દાસ્તા કિસ લબ સુનાઉંગી?
ઉસકો કેસે આગે આંસુ બહાઉંગી?
બાહોમેં ઉસકો કેસેમેં અબકે ઉઠાઉંગી?

બાનુ રો ઉઠી મેરી, જાન આઈયે,
લૂટકે આઈ માદર ગલેસે લગાઈયે.

નાનીકી ગોદમેં સુગરાને આંખ ખોલદી,
સબકુછ સુના હય મૈને બીમાર ખોલદી.
છુપાઈયે ના હમ સબકુછ જાન ગયે હય,
બાબાજી હમકો છોળકે ફિરદૌસ ગયે હય.

જીકે અબતો નાનીજી સુગરા કરેગી ક્યા?

બેદિલ જહામેં રૂકો રૂસવા કરેગી ક્યા?

માતમ ક્રિયા અયસા ક્યામત બપા હુઈ,
થોળે દિન રહી ફિર સુગરાં વિદા હુઈ.
'ચાંદ' લો સુગરા જહાસે ગુઝર ગઈ,
એક ઓર કલી શાહે ચમનસે બિખર ગઈ.

હે આસમાન ખાલી સિતારે બિખર ગયે,

શબ્બીરવાલે પ્યારે સહારે બિખર ગયે.

૪ મરસીયા જનાબે સચ્ચેદા ફાતેમા ઝહેરા

મુરઝા ચલા હય બાગ રસુલે અનામ કા,
સુરજ બુઝા બુઝા હય બતુલે હયાત કા,
કેસા ગજબકા હાલ હય આલી મકામ કા,
ખયમેમેં ગુલ મચા હય યાંલીકે ચૈન કા.

ગશમેં પડી હય બેટી રસુલે અનામ કી.

મિટ્ટી ઉખડ રહી હય લો આલી મકામ કી.

કોઈ બુલાવો હાયરે સરવર કિધર ગયે,
હાયે સિતાબી આઈ યે હેદર કિધર ગયે,
માસુમા જહાનકે દિલબર કિધર ગયે,
બાગે ફીદક કે માલિક રહેબર કિધર ગયે.

કેસે ઉઠેગી પહેલીસી સેહત નહીં રહી,

ચલ ઉઠને બૈઠને કી ભી તાકાત નહીં રહી.

ચહેરા ઉતર રહા હય હબીબે બતુલ કા,
આંધીમેં ધિર રહા હય ગુલશન રસુલ કા.
ક્યાં હાલ હો રહા હય યાંલીકે ફુલ કા,
કુહરામ મચ ગયા હય બસ શોરોગુલ કા.

રખદી હથેલી નહીંસી ઝયનબને ગાલ પર.

માસુમ રો રહી હય માદર કે હાલ પર.

ક્યા હાલ હો રહા હય મા બોલિયે સહી,
નરગીસી નૈન બધ હય લો બોલિયે સહી,
રોતે હસન હુસૈન હય લો બોલિયે સહી,
સુરજ ડુબા નહીં હય ઓર સો લિયે કહી,

ઈતની તપિશ કહાસે બદનમેં હય આ ગઈ.

ઝાલિમ ખીંઝા અભીસે ચમનમેં હૈ આ ગઈ.

સો રહી હય આપ ચક્કી કૌન પીસેગા,
બટવારા કરકે રોટીયોંકા કૌન રખેગા,
રોએગે નહૈ બચે તો કૌન રોકેગા,
મીસરી સે મીઠે બોલ માદર કૌન બોલેગા.

ગુમ હો ગઈ હય ઝયનબ માદર ગજબ કીયા.

સહેલાને લગી ઝુલ્ફે ઓર નામે રબ લીયા.

ધીરેસો આંકે ખોલકે ઝહેરાને યુ કહા,
બેટી બુલા હુસૈન કો રોતા હય જો વહા,
હસનેંન કો રૂબૈયા કો બુલવાકે લા યહા,
હેંદર કહા હય દે દે — ઉસકોભી ઈતોલા.

છોટેસે સીનમેં પ્યારી ક્યા ક્યા સમઝ ગઈ,

ઈતની અકલ કહાસે ખુદારા યુ મિલ ગઈ.

પાસા આજા બેટી મેરી ધીરેસો કુછ કહુ,
આગે ન જાને ક્યા હય જમતા હય યે લહુ,
આ જાયે મુઝકો મૌત તો મિલજાયે હા શકુ,
માસુમ તુ અભી હય ભૈં તુઝસે ક્યા કહુ.

પર જાનતી હું બેટી સયાની જરૂર હૈ.

હા ગમસે તેરે મેરા કલેજા યુ ચૂર હૈ.

આગે ન જાને ક્યા ક્યા મુસીબત હય ઝેલના,
મેરે હસન હુસૈન કો હરદમ સંભાલના.
બાબા અલીકો ગમમેં હરગીઝ ન છોડના,
બનકે રહેના બેટી, બહેના ઓર વાલેદા.

શમ્સો કમરકી રોશની અબ તેરે હાથમેં,

મેરે હસન હુસૈનકી કિસ્મત હય સાથમેં.

યે ઓર બાત જિંદગી મેરી દગા કરે,
કરતી દુઆ હુ રૂહકો જલ્દી વિદા કરે,
સબ્રો રઝાકી દૌલત મિલેગી ખુદા કરે,
પર દિલકે ટુકડે કેસો જુદા કરે.

દિલ તડપેં એસે જૈસેકી મછલી તડપતી હૈ,

માહૌલ કેસા હો ગયા આંખે ફરકતી હૈ.

આયે હસન હુસૈન માસો લિપટ ગયે,
બોલે દોનો સાથમેં ઔર ફિર અટક ગયે,
માને આંખે ખોલી ખુશીસો બહક ગયે,
નન્હે નન્હે ચહેરે કેસે ચમક ગયે.

સો રહી હો કબસે મા ચલો ઉઠો બૈઠ જાવ,
જોરોકી ભૂખ પ્યાસ ચલો ઉઠકે કુછ ખિલાવ.

આંખોસે બતુલકી દો બુંદ ગિર ગઈ,
હેંદર હમારે પ્યારોકી તકદીર ફિર ગઈ,
માસુમ ચહેરે મેં તો મુસીબતમેં ધિર ગઈ,
ક્યા ખાના દુ ઈસે શરીકે નઝર — ગઈ.

હમને સહી હય હાયરે ફાકોકી આતિશે,
યા'લી મગર યે બચ્ચે હય કેસે સબર કરે.

રખદી હય રોટીયા દો ઝયનબ યે દેવેંગી,
કૈસી ઘડી હય હાયરે માસુમ — જિંદગી,
બચ્ચો ઉઠાની આગે હય પાનીકી તિશ્નગી,
કિસ્મતને કરદી કૈસી હેંદર સે દિલ્લગી.

પાની પડેગા પીના ઝહરસે મિલા હુવા.
હસનૈન મરે પ્યારે કલેજે કા ખાતમા.

બેટે હસન હુસૈનકા યુ સાથ છુટેગા,
એકકો ઝહર હય દુસરા પાનીકા મુખ્તેલા,
એકકો દેખના હય અંજામે જાવેદા,
દેખેગા દુસરા જફાઓકા સિલસિલા.

મોહસીન નકુખસે મેરી એસે બિછડતાગર.
વોભી શહીદ હોતા હા ઉમ્મતકે નામ પર.

ઉઠકે યા અલી સિરહાનપેં આ ગયે,
હાયે બતુલ દર્દ કે સાયે હય છા ગયે,
ગુલશનમેં મેરી કૌન સે યે દિન હય આ ગયે,
આંખોમેં યે નમી હય આંસુ કહા ગયે.

દરવાજે ગિરનેસે સદમા બહુત હુવા.
માસુમા ઝાતે પાકકો સદમા બહોત હુવા.

દુશ્મનનેકી રસાઈ એસે ભી મુરતુઝા,
આગાઝ હો રહા હય ઝુલ્મોકા લાફતા,
ધક્કેસે એક સારા હી ખયમા હિલા દીયા,
શેરે ખુદાકે દિલકો કિસને જલા દીયા.

મહેતાબે નુરે ફાતેમા રસુલે કરીમ કી,
તકદીર રૂહસનાસે જનાબે અમીર કી.

આફતોકે ઘેરેમે હું બોલે યદુલ્લાહ,
 પૈબન્દોવાલી દેખી રિદા નિકલા મુહસે આહ,
 બરબાદ હો ચલા હય ઘર મેરા યા અલ્લાહ,
 મુઝકો બુલાલે હાયરે દોનો જહા કે શાહ.

કચ્ચીહય કલિયા કયા કહુઝહેરા કેબાગકી,

એસેમે રૂઠકર કોઈ માલી ગયા નહીં.

કુછ તો જવાબ દો અય બીન્તે રસુલે જાં,
 પાસમેં તુમ્હારે ખયબરસીકન — ખડા,
 સબ્રો રઝાકી માલિક અય મેરી સાબેરા,
 અહેલે ઝમાકી બેટી ઓર યે ફટી રિદા.

જન્નતમેંઘર બસાનાહેહમેકુછ તોકહેતી જાવ.

અય ચક્કી પીસનેવાલી યેછાલેતોદેતી જાવ.

અહેમદે જનાબસો મેં શર્મસાર હું,
 ઝહેરા તુમ્હે ન દે સકા પલભી કરાર હું,
 કુછ તો કહો એ જા મૈ બહુત બેકરાર હું,
 તન્હા મેં કયા કરુંગા બહુત શોગવાર હું.

ઝયનબજબીનેપાકકા કરનાહયકુછખયાલ.

ગોદીમેંરોરહેહય યેદોનોહમારેલાલ.

જબસો ગયે કરીમ મુખાલીફ ઝમાના હે,
 આયેંગે અશકીયા જો ખયમા જલાના હે,
 બાતિલકી યે જફા હય હકકો નિભાના હે,
 દુશ્મનકા યા'અલી સો કેસા બહાના હે.

મુશ્કીલકુશાહય ઓર હય શેરેદિલ અલી.

આંધી જો આઈ આકેમિટાતી યમન ચલી.

ધીરેસો ચશ્મ ખોલી ઝહેરાને યા અલી,
 મુહપેં હાથ રખ દિયા શાહે મુરસલી,
 ચહેરેપેં શુકુન થા ઓર દિલજલી ચલી,
 મોંસમે બહારમેં હા ગિર ગઈ કલી.

માતમ અલીકેઘરમેહય અબ આગેકયાલિખૂ.

બસ 'ચાંદ' કલમ રૂક ગઈ અભ કુજાલિખ ચકુ.

૫ મરસીયા હઝરત અબ્બાસ અલમદાર

સરકો ઉઠાકે દેખો અલમદાર આ રહે હૈ,
થામે અલમ હાથમેં જરાર આ રહે હૈ.
કૈસી ગઝબકી ચાલસે સરદાર આ રહે હૈ,
દેખો હુસૈન હાશમી અનવાર આ રહે હૈ.

જગેમૈદાકેલિયેહાયરેક્યા આયેહેઅબ્બાસ,
શબ્બીર કાંપ ઉઠેકેવોક્યુ આયે મેરે પાસ.

આ તો રહે હય ગાઝી મગર જાને ન દુંગા,
લાખો કરેંગે મિશત કુછ કહેને ન દુંગા.
આંખોમેં અશક આયે હય વો બહેને ન દુંગા,
ઘોડા બુલાયે પાસ તો બુલવાને ન દુંગા.

તલવાર ઉઠાકે વો, નિકલ પાયેંગે કેસે.
જબતક ન રજા દુંગા તો જા પાયેંગે કેસે.

સોયમેં દુબે હુવે થે સૈયદે અબરાર.
ઈતનેમેં આ ગયે હય અબ્બાસ વફાદાર.
સરકો ઝુકાકે બોલે ગાઝીએ નામદાર,
મૌલા મેં આજ તો હું લડનેકો હી તૈયાર.

હાથોમેં મેરે આજ અલમ કાંપ રહા હૈ,
કહ દીજીયે મૌલા મુઝે, હથિયાર કહા હૈ.

સુનકે સુખન ગાઝીકે ચૂપ થે શહેવાલા,
ઈતનેમેં કહીસે વહા આ પહુચી સકીના.
હાથોમાં મશકી થામ કે રોતી હય ઝબીના,
તિશ્નાલબી બહુત હય મુઝે પાની હૈ પીના.

લે આવો કહીસે ભી, પાનીકો ચચા જાન,
વરના નિકલ ન જાયે કહી હાય મેરી જાન.

મશકીભી કંઈ દિનસે યુહી ખાલી પડી હૈ,
પાની નહીં મિલતા હય હમે પ્યાસ બડી હૈ,
ખયમેકે દરપેં દેખિયે માદર ભી ખડી હૈ,
ચહેરેપેં સબકે હાયરે આંસુકી લડી હૈ.

ઈમદાદ મેરી કરના, અબ્બાસ અલમદાર,
પાનીકે લિયે જાના હો જાના ખબરદાર.

શહેકે મુખાતીબ હુઈ ફિર બોલી સકીના,
પાનીકે લિયે જાયે ક્યા દરિયાપેં ચચાજાં,
ચુપ્પી લગાકે બૈઠે હો ક્યુ બોલિયે બાબા,
અબ્બાસકો પહેલેશે ક્યા મૈદાન હય જાના.

તુમ જો કહોંગે વોહી, કરેંગે મેરે ગાઝી,
કુછ તો કહો ન જલ્દીસે અય બાબા નમાઝી.

શબ્બીર ચોંકે કહેતી હય ક્યા હાયે સકીના,
અબ્બાસકો ભી ચાહિયે જાનેકા બહાના,
બોલે હુસૈન છોડિયે હથિયાર સજાના,
સક્કાએ સકીના તુમ્હે દરિયાપે હૈ જાના.

જાકેતરાઈ પાનીકો, લે આઈયો અબ્બાસ,
મૈં જાનતા હુ તોડેંગે તુમભી તો મેરી આસ.

શબ્બીરકે સુખન પર ખુશ હો ગયે ગાઝી,
ઈતના હી બહુત હૈ કિ ભાઈને રજા દી,
અપને ગલેસે ઉસને સકીનાકો લગા દી,
લે આઉંગા જરૂરમેં પાનીકો ભતીજી.

કરકે ઈન્તજાર યહા, બૈઠો સકીના,
મશ્કીઝા ભરકે લાઉંગા હુશિયાર હસીના.

હોકે સવાર ઘોડેપેં ગાઝી નિકલ પડે,
હુસૈનકી આંખો સે દો અશક ઢલ પડે,
કિતની ઈત્મીનાન સો સરદાર ચલ પડે,
ખયમેં મે આતે આતે પાવોંમેં બલ પડે.

આશ લગાયે બૈઠી હય, વો બેટી ઝબીના,
ક્યા ખબરકે દુબે કિનારેપેં સફીના.

દરિયાપેં આ ગયે હય અબ્બાસ નેકનામ,
મશ્કીઝા ભરકે પાનીકા હાથોમેં લિયા ઠામ,
આદાસો બચકે જાઉં હો જાયે મેરા કામ,
ધીરેસો બોલે હોંગી તિશ્નાલબી તમામ.

મેં પીલુ થોડા પાની ઘોડેકો પીલા દુ.
ખયમે મે જાકે સબકી અરે પ્યાસ ખુઝા દુ.

યાદ આ ગઈ ઈતનેમેં ગાઝી કો સકીના,
બચ્ચીસે પહેલે મુઝકો પાની નહીં પીના,
ઘોડેનેભી પાનીસે મુખ અપના હય ફેરા,
પાની ના પિયા આકાને મૈં ભી ન પીઉંગા.

છુપકે બૈઠે થે વહા, ઝાલિમ નિકલ પડે,
મશ્કીઝા લેકે દેખિયો અબ્બાસ ચલ પડે.

પાની લેકે જાને ન પાયે વો અલમદાર,
તલવારે ચલાવો કોઈ બઈઈકા કરો વાર,
યે શેરકા બચ્ચા હય હો જાઓ ખબરદાર,
ચિલ્લાકે બોલા સબસો ઝાલિમે જફાકાર.

કાતિલને આકે ઈતનેમેં, ઈક તીર ચલાયા,
અબ્બાસકે બાયે બાઝુમેં જોરોસે લગાયા.

અન્જાનેમેં અબ્બાસ થે ઓર કટ ગયા બાઝૂ,
સરદાર દહાડે અરે કયા ઈસકો સજા દુ,
મશકીઝા પહેલે દુસરે બાઝુમેં ઉઠા દુ,
ફિર જૌશે અલમ સારે આદાકો દિખાદુ.

ગુસ્સે ભર ગયે હય જરારે વફાદાર,
ફિર ખૌફસે થરારા ગયે આદાએ જફાકાર.

ઘોડા ઘુમાયા ઐસેકી સબ પીછે હઠ ગયે,
ડરકે મારે કિતને કાફિર — સિમટ ગયે,
દો તીન તો ગિરે ઓર રેતીમેં દટ ગયે,
આસ્મા ઝમીકે ભી તેવર પલટ ગયે.

જૌશમેં થે ગાઝી, મગર તલવાર નહીં થી,
એક હાય ન થા દુજેમેં મશકીઝા થમી થી.

હાય હાયરે તકદીરકે મજબુર થે ફઝલ,
કિતને સારે દુશ્મન અકેલે થે બેવતન,
ગાઝીને સોયા આયેંગી અબ તોમેરી અજલ,
વાદા વફા ન હોગા સકીનાકા હાયે મન.

ઝાલીમને આકે તીર, કમાંસે વો ચલાયા,
ગાઝીકા હાયે દુસરા બાઝૂભી ગિરાયા.

અબ્બાસને મશકીઝા દાંતો સો પકડ લી,
લે જાઉં મેં પાનીકો સલ્લેઅલી અલી,
આંધી યે કેસી હાયરે કરબલમે હે ચલી,
કયા હોગા અબ તો જાનેયે શામભી ઢલી.

ઘોડા તો દૌડા દુર, મગર તીર ઉલટ ગયા,
મશકીઝા હાય હાયરે પાનીકા ફટ — ગયા.

શરમા ગયે કુછ ઐસો શબ્બીર કે ભાઈ,
કયા મુહ લેકે જાઉં ખયમેં મે દુહાઈ,
યે જિંદગીમેં કેસી ઘડી મેરી હય આઈ,
સક્કા બનામેં ઓર ન સક્કાઈ નિભાઈ.

બઈઈકી અની લગ ગઈ, કટ ગયા સીના,
અબ્બાસ યે ચિલ્લાયે કે હાયરે સકીના.

ઘોડેસો ગિરે હાયરે જરારે અલમદાર,
સાબીરને દેખા દુરસે દૌડે વો નામદાર,
મુઝકો નઝર આયે થે પહેલેસે યે આસાર,
બોલે શાહ લિપટકે હો હો દિવાના વાર.

કરકે બહાના પાનીકા હોના શહીદ થા,
રખ્ખે હુવે મેં દિલમેં કિતની ઉમ્મીદ થા.

મૈં કયા કહુ સકીનાકો ભાઈ જવાબ દો,
માગેગી મુઝસે પાની થોડાસા આબ દો,
કીતને ઝુલમ ઉઠાયે હય બોલો હિસાબ દો,
ભૈયા જવાબ દો મેરે ભૈયા જવાબ દો.

જાને જિગર મેરી, કમર તોડ ચલે હો,
તુમ તો ગરીબ હુસૈનકી ગોદીમૈં પલે હો.

સુનકે કલામ હુસૈનકે તડપે વહી ગાઝી,
એકબાર ગલેસે લગાલો મેરે ભાઈ,
કહે દેના સકીનાકો દે દે મુઝે માફી,
એક પાની માગા વોભી મૈને ન દીયા હાય.

કાનોમૈં ઉસને શહેકે કુછ ઐસા કહ દીયા,
ફિર રૂહને ઉસકી હાય જન્મતકા રૂખ કીયા.

રોયે હુસૈન હાયે સકીના હુઈ યતીમ,
જરાર ગયા હાયરે લશકર હુવા યતીમ,
ભાઈ તુમ્હારા ફિરસે હા હો ગયા યતીમ,
ઝયનબ હુઈ યતીમ ઔર બીબીયા યતીમ.

કરબલકે બનમૈં હાયે, મેરા શેર મર ગયા,
ભાઈકો છોડ હાયે બિરાદર કિધર ગયા.

સુનકે બૈન હાયરે ઝયનબભી આ ગઈ,
પીછે પીછે ઉસકે બાનુંભી આ ગઈ,
ગાઝીકા લાશા દેખકે દોનો સિહર ગઈ,
અબ્બાસસે પહલે હાયે ક્યું હમ ન મર ગઈ.

બેહોશથી ઝયનબકે, દિલબર ગયા મારા,
ચિલ્લાઈ બાનુભી કે દેવર ગયા મારા.

બાનુ બોલી હાયરે અબ્બાસ બોલિયે,
ઘર ચલકે મેરી બચ્ચી સકીનાકો દેખિયે,
રૂઠે ન રહો હમસે યુ દેવરજી બોલિયે,
આ જાયેંગી સકીના આંખોકો બોલિયે.

તિશ્નાલેબીકી મારી, સોઈ હય સકીના,
તુમ બીન મેરી બેટીકા મુશકીલ હુવા જના.

હાય સકીના જાનકા માતમભી કયા લિખુ,
અલ્ફાઝ કમ પડેંગે બયા મૈન કર શકુ,
આંખોમૈં ભરકે આંસુ પુરસામે ઉસકો દુ,
માતમ કરૂ મૈં ઔર હાફિઝ ખુદા કહુ.

‘ચાંદ’ કલમ રોક લે, મરસીયા મુખ્તસર,
દો અશક બહાલે સબ અબ્બાસ અલી પર.

૬ મરસીયા અલી અસગર (અ.સ.)

આવો સુનાવુ તમને કિસ્સો અજબનો છે,
 છેહ માસનો પ્યાસો દિકરો ગજબનો છે,
 બોલી શહેબાનું ઈરાદો શું રબનો છે,
 ઝાલિમો સવાલ આ શહેની અદબનો છે.

કેવો તડપતો ઝુલામાં મારો આ લાલ છે,

લબ પ્યાસા પ્યાસા હાયરે ચહેરો મલાલ છે.

મચલી રહો છે ઝુલામાં પાનીના વાસ્તે,
 ફેલાવે બેવે હાથને પાનીના - વાસ્તે,
 આંસુ બહાવે હાય રે પાનીના - વાસ્તે,
 ધડકાવે મારા દિલને છે પાનીના - વાસ્તે.

એકબુંદ કોઈ લાવીદો મારા જીગરને હાય,

તરસે છે મારો બેટોને લાગે હૃદયમાં લાગ.

ગુલશને અલીનું મુરઝા ચલુ છે ફુલ,
 કોઈ કસુર કીધો છે કીધી ના કોઈ ભુલ,
 બેબાક આવી દિલ પર વાગે છે કોઈ શૂલ,
 શાને સતાવે બચ્ચાને કેવો છે આ ઉસૂલ.

ધડકે છે દિલ હજી તો દાબીને જોઈ લઉં,

માસુમ ગુલબદનની ના હાલાકી જોઈ લઉં.

તડપે છે હાય હાયરે માદરનું હૈયું છે,
 બે તીર તેગ હાયરે કેવું ઘવાયું છે,
 દરિયાથી એક કતરો ન પાની લવાયું છે,
 સીનો છે ખાલી ખાલી ના દુધ પાયું છે.

લબને હલાવે હાયરે પાનીને માંગે છે,

કેવી ગજબની પ્યાસ છે હોઠોને ચાટે છે.

ગરમીના દિન છે નભથી વરસી રહી છે લૂ,
 નાનો છે મારો લાલને સુકાય છે ગલૂ,
 વિરાન બયાખાનમાં ક્યાં એને લઈ ચલૂ,
 સુઝી ગયા નયન છે ને માથુ ભી છે ઢલૂ.

માસુમ બચ્ચા તારી પણ તકદીર કંઈ નથી,

શું ઝાલિમો સતાવે છે તકસીર કંઈ નથી.

આવીજા મારા લાલ રે છાતી લગાવી દઉં,
 માગે કલેજુ કોઈ તો કાપીને આપી દઉં,
 લાવી દો થોડું પાની બેટાને પાઈ દઉં,
 માઝ જિગર હસે તો દુઃખને ભુલાવી દઉં.

ઝુલાથી કાઠી ગોદીમાં જાને જિગરને લઉં,

કમસિન ગુલબદન અરે ઈબ્ને જફરને લઉં.

આફત આ કેવી આવી છે મુરસલના બાગમાં,
રહેમત નથી જરા પણ દુનિયામાં ફાતેમા,
આફતમાં મુબ્તેલા છે દિલ ક્યાંયે લાગેના,
માસુમ બચ્ચુ હાય શું પાની ને માગે ના.

કુજાથી રેડી પાનીને કાફિર બહાવે છે,
પ્યાસા ગલાને હાયરે આતિશ લગાવે છે.

આવીને કીધુ શેહને બોલોને અય જનાબ,
મુરઝાશે એક પલમાં લાલો ગૌહર ગુલાબ,
આપે જો એક કતરો થાશે ઘણું સવાબ,
આપીશ હાય હાય સકીનાને શું જવાબ.

કુદરત ખુદાની હોય તો ઝલિમ રહેમ કરે,
માસુમ બચ્ચુ જોઈને શાયદ શરમ કરે.

સંભળાયો જો અવાજ શહેદીનો શાદમાં,
અસગર પડા છે ઉછલીને ઝુલાથી પાવમાં,
ધીરેથી ઉંચકી મૌલાએ લીધા છે ગોદીમાં,
મારા કલેજા ચૈન ન પાયું શું ઝુલામાં.

ઝુલો છે બાલી હાથમાં પકડેલી દોર છે,
તકદીર પાસે કોઈનું ચાલે ના જોર છે.

પકડું છે શહેનું કુરતુ બે નાના હાથોથી,
લાચાર નજરે જોઈ છે તાકત જરા નથી,
વાંકડિયા ઝુલ્ફા ફેલાયા આવી કપાલથી,
રોઈ રહ્યા છે હાયરે લાગીને છાતીથી.

ને દિવસથી હાયરે અસગર હસા નથી,
ધુરજે છે હાથ હુસૈનના દિલને તમા નથી.

છોડુ વતન જ્યારથી આવી છે મુશ્કીલો,
મુશ્કિલકુશા અમારી મુશ્કીલને હલ કરો,
પાયુ ન ચૈન પલ ભી કરબલમાં પગ ધરો,
રંજોબલા અલમની આવી છે આફતો.

કરબોબલામાં આવીને બરબાદ થઈ ગયો,
પાનીની પ્યાસ સૌને છે નાશાદ થઈ ગયો.

પાનીના પ્યાસ કોઈથી થાતી નથી સહન,
નાદાન બચ્ચુ મારૂ માસુમ ગુલબદન,
આતિશનું જોર હાયરે દિલમાં છે બસ જલન,
શબનમ જો ગર નથી તો વિરાન છે ચમન.

છાતી લગાવી એને હું દરિયા પર લઈ ચલુ,
દિલ હાથમાં રહ્યું નથી રસ્તો તો કંઈ કરૂ.

ઝુલાથી કાઢી મૌલા દિલબરને લઈ ચલા,
સીનાથી દાબી નાના દિલાવરને લઈ ચલા,
છાતી લગાવી યુસુફે અનવરને લઈ ચલા,
ગેસુઓવાલા પ્યારા અસગરને લઈ ચલા.

હકને અદા તો કરવો છે અય માસુમ પંજતન,
શાહે ઝમનની જાન છે નાજુક છે તનબદન.

આતિશને ઓછી કરવા ચૂસાવે છે શાહ જુબાન,
કિસ્મત હવે છે સાથે અલ્લાહ છે મહેરબાન,
દરિયો તો ઘણો દુર છે વીરાન બયાબાન,
ઉપરથી તપતી રેતી છે પાવોમાં છે થકાન.

નાખીને માથુ સીના પર બેભાન થઈ ગયા,
પાનીની પ્યાસથી થાકીને નાદાન સુઈ ગયા.

ચાલીને આહ શાહ દરિયા પર આવે છે,
રાહ નથી આગળ ઝાલિમ સતાવે છે,
હુરમલાએ કાફિર ખંજર બતાવે છે,
દુશ્મનોની ટોલી તાલી બજાવે છે.

બોલો હુસૈન હાથો પર શું ઉંચકીને લાયા છો,
સમજુ છું હું રિઆલ પર કુરઆન લાયા છો.

બોલા અદબથી હાયરે મૌલાએ ઝુલ્મેતન,
છાતી લગાવી લાયો છું મારૂ જિંગર ચમન,
યા'લીનું બાગે બુલબુલ ખુશબુએ અંજુમન,
પાનીની પ્યાસ હાયરે દિલમાં છે બસ જલન.

હાથો પર ઉંચકી હાય હું અસગરને લાયો છું,
માસુમ જિંદગી છે ને મજબુર આયો છું.

દરિયાથી આજ થોડા પાનીને લેવા દો,
બચ્યાને સામે જોઈને પ્યાસાને પીવા દો,
ખંજરને ના બતાવો તીરોને રહેવા દો,
બે જુબાન હાય ના બેટાને મરવા દો.

સૌ સાહિબે ઔલાદ છો ફક્ત એ જ જાનુ છું,
થોડો રહેમ દિલમાં હશે એમ માનું છું.

હુરમલા એ કીધો ઈશારો બતાવી આબ,
બેફિકર લઈલો પાનીને અય જનાબ,
બચ્યાને જોઈને હવે ઓછો કરૂ છું દાબ,
તરસે મરે છે કેવું આ આપનું ગુલાબ.

બેફાક હસી હુરમલા તીરોને કાઢે છે,
ત્રણ ધારના એક તીરને કાઢીને મારે છે.

આવીને હાય હાયરે ભોકાયુ છાતીમાં,
નાદાન ગયા અસગર હાયેરે બેજુબા,
લોહી લુહાન હાયરે સાબીર છે અલઅમા,
પાનીની પ્યાસ હાયરે બાહિર રહી જુબા.

બોલાયુ શહેવાલા શું દુનિયાથી સફર કરી,
છોડીને ગયા બાપને કેવી કદર કરી.

મારાથી છો ખફાઓ બેટા શું કરૂ,
ઉમ્મતની સામે જોયું ના હક અદા કરૂ.
લાખો જિગર પર દાગ છે ચશમોને નમ કરૂ,
ગુલશનથી ચાલી ખુશબૂ કોનો હું દમ ભરૂ.

બેચેન છે હુસૈન પીટે ને — રોઈ છે,
ગાલોને બંને હાયરે આંસુથી ધોઈ છે.

ધીરેથી પછી ઉંચકી લાશે અલી અસગર,
મારા કલેજા હાયરે તૂટી ગઈ કમર,
ઈન્તજાનમે કબ્ર કરી દફનાવું હું પીસર,
છ માહમાં કરી હા શું જિંદગી બસર.

ખોદીને ઝુલ્ફેકારથી ખાડો બનાવે શાહ,
તપતી ઝમીથી માટીને બાહિર નિકાલે શાહ.

તપતી ઝમીન હાય છે આંસુ બહાવી દઉં,
લાશા ન તડપે ઠંડક જમાવી દઉં,
મારા કલેજા હાય રે છાતી લગાવી દઉં,
જશતનો રસ્તો હાયરે બેટા બતાવી દઉં.

અકબર ગયા હવે તમે છોડો છો બાપને,
ઘર જઈને કેમ આપુ જવાબ હું રૂબાબને.

દફનાવીને લાશે અસગરને હા હુસૈન,
જોવાશે કેમ હાયરે બાનુનું શોરોશેન,
બાપનું દિલ હાયરે કરતું રહ્યું છે બૈન,
ક્યાં જાઉં હાય હાયરે પડશે ના ક્યાંયે ચૈન.

બસ 'ચાંદ' હવે શું લખે હાલત શહે અબરાર,
ગભરાઈ છે કલમ અને દિલ થાયે બેકરાર.

७ मरसीया हजरत कासीम (अ.स.)

कासीमने कडा आज में में दामे जाउंगा,
 महेंदीके बढले भूनकी वाली लगाउंगा,
 सीनेपें आज अम्मीजा बरछीको भाउंगा,
 काम आवुं जो हुसैनके तस्कीन पाउंगा.

मुश्किलमेंतिस्नाकामहैसउेरासजायेक्यां?

अम्मुअकेलेरनमेंहेशादीरथायेक्यां?

लेना बलायें मेरी यूं अम्मीजां छोडिये,
 डाजतरवां डो जंगकी तुम दिल् न तोडिये,
 ये इर्ज के आगे अपनी मछोब्बत न तोलिये,
 यश्मोअे अपनी अश्क के मोती न रोलिये.

भुशीयो के लिये बेटे को प्यारा न किजिये,

अय अम्माजान रंज डमारा न किजिये.

डोते उसनबाबा तो में कुछ भी न कहेता,
 ये ईत्र के बढले दस्तमे में ढाल न लेता,
 भुशीयो के वक्त आंभोसे यूं अश्क न बहेता,
 में पास तेरे प्यारी मेरी अम्माजा रेडता.

जादाअय काशबाबा को देती जहर नहीं,

टुकडे जिगरके डायेरे करती अगर नहीं.

ये बोकसीमें शाहीदीं के काम वो आते,
 भाई बडे हुसैनके थे इर्ज निभाते,
 डक के लिये बाबाजां फिर जंगमें जाते,
 ये औंसे जुल्म डाये जडाकार न ढाते.

में कुवते हुसैन हुं और छिमते उसन,

दे दो दुआअे जंगमें जाउं में भेवतन.

માને કહા કિ જા તેરા હાફિઝ ખુદા રહે,
કશતી કે તેરી શેરે ખુદા નાખુદા રહે,
તેરી નિગોહ બાની કો શાહે હોદા રહે,
કાનોમેં મેરે ફત્હકી આતી સદા રહે.

દુલ્હનકો મિલને જા તૂંચહેરા દિખા ભી દે,

અરમાનોવાલી બનડી કો સહેરા દિખા ભી દે.

હોકે સવાર ઘોડેપેં કાસીમ ચલા ગયા,
થા મિત્રતો સે પાલા હુવા દિલજલા ગયા.
માને કહા ચમનસે લો બુલબુલ ચલા ગયા,
કમસીન મેરા દિલરૂબા મુઝકો રૂલા ગયા.

ગુલશનમેં ગુલ ખીલે યે મુકદરકી બાત હે,

આબિર ખીંઝા મિલે યે મુકદરકી બાત હે.

કાસીમ ને કહાં કુબ્રા તો ખૈયમેં મેં ખડી હે,
ગાલોપેં ઉસકે હાયરે અશકોકી લડી હે.
કેસે કહુંગા બાતમેં મુશિકલ કી ઘડી હે,
દુલ્હન કે દિલમેં આજ તમન્ના ભીં ખડી હે.

યે જંગકી બાત હાય મેં કેસે બતાઉંગા,

ઉમ્મીદોવાલી કુબ્રા કે અરમાં જલાઉંગા.

કાસીમને કહા કુબ્રા મુઝે રનમેં જાના હે,
અમ્મુ અકેલે હાયરે દુશ્મન ઝમાના હે.
વો સુલ્મીયો કો જંગ કે તેવર દિખાના હે,
શાદી ન હો સકેગી મુઝે ફર્જ નિભાના હે.

કબ આયેગી રાત વસ્લકી મેં જાનતા નહીં?

સહેરેકી લડિયા સરપેં ભી મેં બાંધતા નહીં.

દે દો વિદાય હંસકે તો મેં શાદ જાઉંગા,
ખુશહાલ મેરી બનડી હો તસ્કીન પાઉંગા,
મેં કરકે ફત્હ જંગ કી ઘર લોટ આઉંગા,
ગર પાઉં શહાદત ભી તો જન્મતમેં જાઉંગા.

હિજમેં મેરી દિલકો નાશાદ કરના તુમ,

ગર સરભી કટ ગયા તો ન ફરિયાદ કરના તુમ.

કુબ્રા યે બોલી જાઈએ મેં ગમ ન કરુંગી,
ઉલ્ફત તુમ્હારી દિલસે કભી કમ ન કરુંગી.
ભૂલેસે ભી અંખિયોકો મેં નમ ન કરુંગી,
શિકવા તુમ્હારી યાદમેં હમદમ ન કરુંગી.

કહે તો દિયા પર આંખસે આંસુ નિકલ ગયે,

મુંહ ફેર લિયા યું કુબ્રાને અરમાં મચલ ગયે.

બનડી કો રાજી દેખકે મેંદામેં આ ગયા,
મેંદામેં આયા આકે વો દુશ્મનપેં છા ગયા,
જુલ્મીકા તીર હાયરે સીનેપેં ખા ગયા,
લો આઈ મૌત બનકે દુલ્હન દુલ્હા ભા ગયા.

ખાતે હી તીર ઘોડેસે ઈબને હસન ગિરા,

બરસોકા પાલા રેતપેં માકા રતન ગિરા.

દોડે હુસૈન હાયે મેરા જાને જિગર ગયા,
ભાઈ હસનકા જંગમેં પ્યાસા પિસર ગયા,
દામાદ ક્યાં ગયા મેરા નૂરેનઝર ગયા,
દુલ્હા — દુલ્હનકા હાયેરે જોડા બિછડ ગયા.

ફરિયાદ કરકે બોલે ક્યામત હૈ યાઅલી,

કમસિન નૌજવાંકી શહાદત હૈ યાઅલી.

ખૂને કરબલા

ક્યાં કરકે નિકાહ આજ હી હોના શહીદ થા,
જાને વફા બુઢાપેં મેં માંકી ઉમ્મીદ થા,
અય નૌનિહાલ અમ્મુંકા તુ ગમ રસીદ થા,
છીની હયાત નૌશાહકી કાતિલ યઝીદ થા.

કિસકો ખબર થી ખૂનકી મહેંદી લગાએગા,

ઝખ્મોસે અપને માથેકા સહેરા સજાએગા.

લાયે હુસૈન લાશ એ કાસીમકો ઉઠાકર,
આયા હું મેં હસનકી અમાનતકો લૂટાકર,
કુબ્રા કહાં હો દુલ્હા ગયા હે સૂએ કૌસર,
એક પલમેં લૂટ ગયા હે યે માદરકા ગુલેતર.

રોયે હુસૈન ભાઈકા બરબાદ હુવા ઘર,

ઉમ્મીદોવાલા રનમેં મરા ભાઈકા પીસર.

ખૂને કરબલા

માતમ કિયા યૂ કુબ્રાને કંગના ઉતારીએ,
અમ્મીજાં મેરે નાકસો નથની નિકાલીએ,
કપડે સફેદ રાંડકે મુઝકો પિન્હાઈયે,
એક શબકી બ્યાહી બેટીકો બેવા બનાઈયે.

કરબલકે બનમેં હાયે મેરા દુલ્હા ખો ગયા,

આઈ હે કેસી નીંદ કિ મેંદામેં સો ગયા.

શયદાનીયા ઉઠો મુઝે રોના સીખાઈયો,
દુલ્હાકે ખૂંકી હાથમેં મહેંદી લગાઈયો,
નિશ્નાલબ થા બનડા મેરા અશક પીલાઈયો,
બેવા ભતીજી હો ગઈ ઝયનબ સંભાલીયો.

કુબ્રાસે એસી કૌનસી તકસીર હો ગઈ,

ક્યુંઈતની સંગદિલ મેરી તકદીર હો ગઈ.

ખૂને કરબલા

બાબા હુસૈન રનસે મેરા દુલ્હા લાયે હો,
બેટીકી બાબા શાદી રચનેકો આયે હો,
મઝલૂમ શાહે કરબલા ખૂમેં નહાયે હો,
આંખોમેં અપની આજ યે ક્યું અશક બહાયે હો.

કુછ તો બતાવો ચહેરે સે ચિલમન ઉઠાવું મેં,
વરના યે અપને હાથકે કંગન લુટાવું મેં.

આયા હે નૌશાદ દેખ મેરી પ્યારી સકીના,
શાદીકા ક્યાં નહીં હે તુઝે લુટ્ફ ઉઠાના.
લે લે બલાયે દુલ્હે કી અય જાને મદીના,
બહેના તુઝે ક્યાં જામ એ શરબત નહીં પીના.

ઉઠ જા સકીના દેખ લે યે બ્યાહ ગરીબ કા,
દુનિયા ભી દેખે આજ તમાશા નસીબકા.

કુબ્રાકે બૈન સુનકે બહુત રોઈ સકીના,
ઝયનબ ભી રોઈ હાયરે મુશ્કિલ હુવા જીના,
માતમ કીયા યૂં બાનુ ને ડૂબા હૈ રફીના,
કુલસુમ રોઈ ખોયા હે કાસીમ સા નગીના.

સુનકે શોર માદરે કાસીમ સિહર ગઈ,
ખેયમે સે નિકલી દૌડકે દેવર કે ઘર ગઈ.

ખૂને કરબલા

કહને લગી કિ લાલ કહાં હૈ મેરા હુસૈન?
ક્યાં હાદસા હુવા હૈ ક્યું કરતે હો શોરો શૈન?
મેંદાસે લડકે આયા નહીં હૈ ક્યાં નુરઐન?
તાખીર ક્યું કિ બેટેને હોને લગી હૈ રૈન,?

બોલો હુસૈન મુઝકો ક્યાં વો તન્હા કર ગયા,
રોને કો રેહ ગઈ મેં મેરા લાલ મર ગયા.

ઉઠો બેટે સહેરા સજાના ભી બાકી હે,
હાથોમેં તેરે મહેંદી લગાના ભી બાકી હે,
ઉઠ જાઓ લાલ શાદી રચાના ભી બાકી હે,
પ્યારી દુલ્હન કો ઘર મેરે લાના ભી બાકી હે.

લાશે સે અપને લાલ કે માદર લિપટ ગઈ,
અય ઈબ્ને મુરતઝા મેરી કશ્તી ઉલટ ગઈ.

માદર કે સાથ રોયે સભી અહેલે કરબલા,
આલે નબીપેં હાયરે તૂટી ગઝબ બલા,
પરદેશમેં ચલા હૈ ક્યાં ઝુલ્મોકા સિલસિલા,
ઉજડા ભરી બહારમેં ગુલશન ફૂલાફલા.

બસ 'ચાંદ' કલમકરોક્લેફ્ટતાહેઅબજિગર,
યે દાસ્તાં હે દર્દકી રોતે હૈ — નૌહાગર.

**ઈસ્લામના મહાન ફિરદારોનો સંક્ષિપ્ત પરિચય
પ્રથમ નબી મૌલાના આદમ (અ. સ.)**

મૌલાના આદમ (અ.સ.) ઈસ્લામના પ્રથમ નબી છે. મૌલાના આદમ (અ.સ.)નો લકબ સફીઉલ્લાહ છે. મૌલાના આદમ (અ.સ.)ના પત્નીનું નામ મૌલાતના હવ્વા (અ.સ.) છે. આદમ (અ.સ.)ના દુશ્મનો ઈબ્લીસ અને લઈન છે. આદમ (અ.સ.)ની કબ્રમુબારક એક રિવાયત પ્રમાણે જલલબીન ખબીસ અને બીજી રિવાયત મુજબ નજફમાં છે. આપની ઉંમર શરીફ એકસો(૧૦૦) વરસની હતી.

બીજા નબી મૌલાના નૂહ (અ. સ.)

મૌલાના નૂહ (અ.સ.) ઈસ્લામના બીજા નબી છે. એમનો લકબ નજીઉલ્લાહ છે. એમનું બીજું નામ અબ્દુલ ગફફાર છે. રિવાયત મુજબ એમની કબ્રમુબારક નજફમાં છે. આપની ઉંમરશરીફ એકસોવીસ (૧૨૦) વરસની હતી.

ત્રીજા નબી મૌલાના ઇબ્રાહીમ (અ. સ.)

મૌલાના ઇબ્રાહીમ ઈસ્લામના ત્રીજા નબી છે. તેમનો લકબ ખલીલુલ્લાહ છે. આપના સંતાનોના નામ અનુક્રમે મૌલાના ઈસ્માઈલ (અ.સ.) અને મૌલાતના બીબી સારા (અ.સ.) અને મૌલાતના હાજરા

(અ.સ.) છે. મૌલાના ઇબ્રાહીમ (અ.સ.)ના દુશ્મનનું નામ નમરૂદબીન કીનઆન છે. એમની કબ્રમુબારક બયતુલ મુકદ્દસના નજીકના એક ગામમાં છે. આપની ઉંમર શરીફ એકસોતેર (૧૧૩) વરસની હતી.

ચોથા નબી મૌલાના મુસા (અ. સ.)

મૌલાના મુસા (અ.સ.) ઈસ્લામના ચોથા નબી છે. એમનો લકબ કલીમુલ્લાહ છે. એમના વસી અનુક્રમે મૌલાના હારૂન અને મૌલાના યુસા ઈબ્નેનુન છે. મુસા (અ.સ.)નો દુશ્મન ફિરઓન છે. એમની કબ્રમુબારક બયતુલમુકદ્દસમાં છે. આપની ઉંમર શરીફ એકસો સાત (૧૦૭) વરસની હતી.

પાંચમા નબી મૌલાના ઇસા (અ. સ.)

મૌલાના ઇસા (અ.સ.) ઈસ્લામના પાંચમા નબી છે. એમનો લકબ રૂહુલ્લાહ છે. ઇસા (અ.સ.)ના માતાનું નામ મરીયમ (અ.સ.) છે. એમનો દુશ્મન સહરબુત્તા છે. આપની પર ઉતરેલી કિતાબનું નામ 'ઈન્જીલ' છે. આપની કુબ્રમુબારક બયતુલ મુકદ્દસમાં છે. આપની ઉંમર શરીફ બત્રીસ વરસની હતી.

છઠ્ઠા નબી મૌલાના ઇબ્રાહીમ (અ. સ.)

મોહમ્મદ મુસ્તુફા સ.:- આપના માતાનું નામ જનાબે આમેના હતું. અને પિતાનું નામ હઝરત અબ્દુલ્લાહ (અ.સ.) હતું. આપનો

જન્મમુબારક. મક્કએ મોઅઝમામાં, શુક્રવારને દિવસે થયો હતો. આપનું નામ અબુલકાસીમ હતું આ ઉપરાંત આપને રસુલ્લાહ, રસુલે અકરમ, રસુલે કરીમ, રસુલે અમીન તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. આપ છ વર્ષના હતાં ત્યારે આપના માતા જનાબે આમેના જન્મતનશીન થયાં હતાં. આપના પિતા તો આપના જન્મ પહેલાં જ ગુજરી ગયા હતાં. આપની પરવરિશ આપના કાકા હઝરત અબુતાલીબે કરી હતી. આપની પીઠ પર જન્મથી જ મોહરે નબુવતની નિશાની હતી. આપની શાદી બીબી ખદીજા સાથે પરચીસવરસની વયે થઈ હતી. આપને પયગંબરી મળી ત્યારે સૌથી પહેલા ઈમાન લાવનાર બીબી ખદીજા હતાં. આપના દીકરીનું નામ જનાબે ફાતેમા ઝહેરા હતું. ૬૩ વર્ષની વયે આપ જગતમાંથી કુચ કરી ગયા હતાં.

હઝરત મુશ્કિલકુશા અલી :- આપના માતાનું નામ જનાબે ફાતેમા બીન્તે અસદ હતું. અને પિતાનું નામ હઝરત અબુતાલીબ હતું. આપનો જન્મ ખાન એ કાબામાં ૧૩મી રજબને રવિવારે થયો હતો. આપનું નામ મુબારક હઝરત અલી તેમજ બીજા નામો અમીરુલ મુમેનીન, અસદુલ્લાહ, યદુલ્લાહ, મુરતઝા, હૈદર શેરેખુદા, ખેબરશીકન, ઝુલ્ફેકાર, નાદેઅલી વગેરે હતાં. આપ રસુલેખુદાના કાકા સાહેબના પ્રથમ ફરઝંદ હતાં. આપની શાદી રસુલેખુદાના દીકરી જનાબે ફાતેમા ઝહેરા (અ.સ.)ની સાથે થઈ હતી. આપે નીચે મુજબની

લડાઈઓ લડી ફત્હ મેળવી હતી. (૧) જંગે બદર, (૨) જંગે એહદ, (૩) જંગે ખેબર, (૪) જંગે ખંદક, (૫) જંગે વાદીપુર રમલ, (૬) જંગે જમલ, (૭) જંગે સીફફીન, (૮) જંગે નહેરવાન.

ઓગણીસમી રમઝાને ફુફાની મસ્જીદમાં સવારની નમાઝના સમયે ઈબને મુલ્જીમે ઝહેર પાયેલી તલવારથી આપને ઝખ્મી કર્યા હતાં. ત્યારબાદ ૨૧મી રમઝાને વહેલી સવારે આપ વફાત પામ્યા હતાં.

ફાતેમા ઝહેરા (અ.સ.) :- આપના માતાનું નામ બીબી ખદીજા (અ.સ.) હતું અને પિતાનું નામ હઝરત મોહંમદ (સ.અ.વ.) હતું. આપનો જન્મ વીસમી જમાદીયુલ આખર જુમ્માને દહાડે થયો હતો. દુન્યાની તમામ સ્ત્રીઓમાં આપ શ્રેષ્ઠ હતાં આપનું નામ મુબારક ફાતેમા (અ.સ.) હતું. આપના બીજા અનેક નામો હતાં જેવા કે બતુલ, ઝહેરા, સીદીકા, સઈયદતુનનેસા, ખયરૂન્નીસા, મરીયમે કુબરા, સૈયદે તાહેરા, માસુમા, અફઝલુન્નિસા, વગેરે. આપની શાદી હઝરતઅલી (અ.સ.) સાથે થઈ હતી. આપના દીકરાઓનું નામ હઝરત ઈમામ હસન (અ.સ.) અને હઝરત ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) અને જનાબે ઉમ્મેકુલસુમ હતું. રસલે ખુદાની વફાત બાદ ઘણી જ મુસીબતો ઉઠાવી, ત્રણ મહિનાના સમયગાળામાં આપ પણ જન્મતનશીન થયાં હતાં.

ઈમામ હસન (અ.સ.) :- આપની માતાનું નામ જનાબે ફાતેમા ઝહેરા અને પિતાનું નામ હઝરતઅલી (અ.સ.) હતું. આપ ઈમામ હુસૈનના મોટાભાઈ હતાં. આપનું નામ મુબારક હઝરત હસન (અ.સ.) હતું. હઝરત શબ્બર તરીકે પબાણ આપને ઓળખવામાં આવે છે. આપની પત્નીનું નામ જાદ બીન્તે અશઅશ હતું. આપની સાથે થયેલા કરારનો ભંગ કરી અમીર મોઆવીઆ તેના પુત્ર યઝીદને તખ્તનશીન કરવા ચાહતો હતો તેથી તેણે આપને મારી નંખાવવા માટે પેંતરો રચ્યો. તેણે આપની પત્ની જાદાને એક લાખ દીનાર રોકડા અને તેના પુત્ર યઝીદ સાથે શાદી કરાંવી આપવાની લાલચ આપી તેથી જાદાએ આપને ઝહેર આપવા માંડ્યું. આપની શહાદત ઝહેર આપવાને કારણે થઈ હતી.

ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) :- આપની માતાનું નામ હઝરત ફાતેમા ઝહેરા (અ.સ.) અને પિતાનું નામ હઝરત અલી (અ.સ.) હતું. આપ ઈમામ હસન (અ.સ.)ના નાનાભાઈ થતાં હતાં. આપનો જન્મ મુબારક ગુરૂવાર ત્રીજી શાબાન હીજરીના મદીન એ મુનવ્વરામાં થયો હતો. આપનું નામ મુબારક હઝરત હુસૈન (અ.સ.) હતું. આપના બીજા ઘણાં નામો જેવાકે શબ્બીર, સૈયદુશશોહદા, શાહેકૌનેન, સરવર, શાહે ઝમન, શાહેંદી, શહે અબરાર, શાહેબહેરોબર વગેરે હતાં. આપને પાંચ પત્નીઓ હતી. અને તેમના થકી નીચે મુજબની ઔલાદ થઈ હતી.

(૧) જનાબે શહેરે બાનુ :- એમના જીસ્મે અતહરથી ઝયનુલ આબેદીન નો જન્મ થયો હતો.

(૨) જનાબે ઉમ્મે લયલા :- એમના જીસ્મે અતહર થી હઝરત અલી અકબરનો જન્મ થયો હતો.

(૩) જનાબે રૂબાબ :- એમના જીસ્મ મુબારક થી હઝરત અલી અસગર (અ.સ.) અને બીબી સકીનાનો જન્મ થયો હતો.

(૪) જનાબે ઉમ્મે ઘસ્લાફ :- એમના જીસ્મે અતહર થી જનાબે કુબ્રા (અ.સ.) અને સુગરા (અ.સ.)નો જન્મ થયો હતો.

(૫) જનાબે કઝાઘયા :- જેમના જીસ્મ મુબારક થી હઝરત જાફર પેદા થયા હતાં પણ બાળવયમાં જ વફાત પામ્યા હતાં.

હકની બકાને માટે અને તીફલીનો વાયદો વફા કરવાને માટે આપે કરબલામાં યઝીદના લશ્કર સાથે જંગ કર્યો હતો. આપની પાસે ફક્ત બહોત્તેર સાથીઓ જ હતાં. આપે ઘણાં ઝુલ્મો સીતમ વેઠ્યાં હતાં. આપ અને આપના કુટુંબીજનો પર પાણી પણ બંદ કરવામાં આવ્યું હતું. મોહરમની દશમી તારીખે અસરની નમાઝ પઢવાના સમયે સજદામાં, શીઝ્ર મલઉને આપને શહીદ કર્યાં હતાં.

હઝરત અબ્બાસ (અ.સ.) :- આપની માતાનું નામ ફાતેમાં ઉમ્મુલ બનીન (અ.સ.) હતું. આપના પિતાનું નામ હઝરત અલી (અ.સ.) હતું. જનાબે ઉમ્મુલ બનીન, હઝરત અલી (અ.સ.)ના બીજી વારના પત્ની હતાં. આપનો જન્મ હીજરી સન ૨૬માં, ૨જબ મહિનાની સાતમી તારીખે સવારમાં મદીન એ મુનવ્વરામાં થયો હતો. એક રિવાયતમાં શાબાન ની ચોથી તારીખ પણ લખાયેલી છે. આપનું નામ મુબારક હઝરત અબ્બાસ (અ.સ.) હતું. આપનું હુલામણું નામ અબુલ ફઝલ હતું. આપને અલમદાર, ગાઝી, સક્કાએ સકીના, પીસરે હૈદરે કરાર, જરાર વગેરે નામે પણ સંબોધવામાં આવે છે. આપ ઈસ્લામ અને હુસૈન (અ.સ.)ને સંપૂર્ણ વફાદાર હતાં. કરબલાના મૈદાનમાં આપ અડસઠ (૬૮)માં શહીદ હતાં.

ઝયનબ (અ.સ.) :- આપની માતાનું નામ ફાતેમા ઝહેરા (અ.સ.) હતું. અને પિતાનું નામ હઝરત અલી (અ.સ.) હતું. આપ ઈમામ હસન (અ.સ.) અને ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)ના નાના લાડલા બહેન હતાં. આપનું નામ મુબારક ઝયનબ (અ.સ.) હતું. આપના બીજા ઘણાં નામો હતાં જેવા કે ફહીમા, કામેલા, ઝાહેદા, આબેદા, આલેમા, મરઝીયા, ઈસ્મતે સુગરા, રઝિયા વગેરે. આપે જગતની કોઈ પણ સ્ત્રીએ ન વેઠ્યાં હોય એટલા સંકટો અને દુઃખો વેઠ્યાં હતા. આપ ગઝબના

બુદ્ધિમાન, હિંમતવાન, બહાદુર અને સહનશક્તિવાળા હતાં. આપની મૌજુદગી વગર કરબલાનો બનાવ અને તે પછીના ઈસ્લામની બકા કલ્પવી પણ મુશ્કેલ છે. આપના પુત્રોનું નામ ઔન અને મોહંમદ (અ.સ.) હતું. આપની વફાત દમાશકશ પાસેના એક ગામડામાં હીજરી સન ૨૫મી સફરે થઈ હતી.

હઝરત ઔન અને મહંમદ :- આપ બંને જનાબે ઝયનબ (અ.સ.)ના ફરઝંદ હતાં. આપના પિતાનું નામ હઝરત અબ્દુલ્લાહ (અ.સ.) હતું. કરબલાના મેદાન ઘણી નાની ઉમ્મરે ઔન (અ.સ.) મલઉન નૌફિલે મારેલા નેઝાના ઘાથી શહીદ થયા હતાં. આપ અઘ્લાવનમાં શહીદ હતાં તેમજ હઝરત મોહંમદ (અ.સ.) આમીર બીન નેશહાલી ને હાયે શહીદ થયાં હતાં. આપ કરબલાના મૌદાનમાં ઘણી નાની ઉમ્મરના ઓગણસાઈઠ (૫૮)માં શહીદ હતાં.

હઝરત અલી અકબર (અ.સ.) :- આપની માતાનું નામ જનાબ ઉમ્મે લયલા (અ.સ.) હતું. અને પિતાનું નામ ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) હતું. આપનું નામ મુબારક હઝરત અલી અકબર (અ.સ.) અને હુલામણું નામ અબુલ હસન હતું. આપ સુરત, સીરત અને વાતચીતમાં હઝરત રસુલેખુદાથી ખૂબ મળતા આવતા હતા તેથી આપને હમશિકલે પયંબર પણ કહેવામાં આવતા હતાં. આપની પરવરિશ ઝયનબ

ખૂને કરબલા

(અ.સ.)એ કરી હતી. કરબલાના મૈદાનમાં માત્ર ૧૮ વર્ષની વયે આપ મલઉમ હસીન બીન નમીરે, છાતીમાં મારેલી બરછીથી શહીદ થયા હતા. કરબલાના મૈદાનમાં આપ ઓગણસીત્તેરમાં શહીદ હતા.

હઝરત અલી અસગર (અ.સ.) :- આપની માતાનું નામ જનાબે રૂબાબ (અ.સ.) હતું. કરબલાની લડાઈવેળાએ આપની વય માત્ર છ મહિનાની હતી. ભૂખ્યા તરસ્યા આપને પાણી પીડાવવા માટે ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) આપને દરિયા તરફ લઈ જાય છે ત્યારે હુરમલા બીન કાહીલ મલઉનના તીરથી આપની શહાદત થવા પામે છે. કરબલાના મૈદાનમાં આપ સૌથી નાના સીત્તેરમાં શહીદ હતાં.

ઈમામ ઝૈનુબ આબેદીન (અ.સ.) :- આપની માતાનું નામ જનાબે શહેરેબાનુ (અ.સ.) અને પિતાનું નામ જનાબ હઝરત ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) હતું. આપ ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)ના સૌથી મોટા પહેલા ફરઝંદ હતા. આપનું નામ મુબારક આબીદ (અ.સ.) હતું. આપનું હુલામણું નામ અબુમહંમદ અને આપને સૈયદુસ સાજેદીન, બીમારે કરબલા વગેરે પણ કહેવામાં આવે છે. આપના દીકરાનું નામ હઝરત ઈમામ મો બાકર હતું. કરબલાના જંગ વેળાએ આપ ઘણા જ બીમાર રહેતા હતા. તેથી આપને જંગમાં જવાની હઝરત ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)એ પરવાનગી નહોતી. હઝરત ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)ની

ખૂને કરબલા

શહાદત બાદ આપી આપે ઘણાં જ ઝુલ્મો સીતમ વેઠ્યાં હતાં. બીમારીમાં જ યઝીદના માણસો આપને ગલામાં તૌક, હાથપગમાં ઝંઝીર પહેરાવી, રસ્તામાં કાંટાઓ બિછાવી તેના પર ચલાવતા હતા. એટલું જ નહીં પરંતુ યઝીદ આપની પીઠમુબારક પણ ચાબુક વીંઝીને તેને છલની છલની કરી દેતો હતો. આપે કરબલાના તમામ દર્દનાક મંઝર જોયા હતા. સત્તાવન વર્ષની ઉંમરે આપની શહાદત મદીન એ મુનવ્વરામાં થવા પામી હતી.

(તા.ક.:- ઉપરની સર્વ બાબતો આફતાબે ઈસ્લામ નામની કિંમતી નાયાબ કિતાબમાંથી લેવામાં આવેલી છે. જેના પ્રકાશક, એ.એમ.નુરાની, અનવર જહાન મંઝિલ, ખાંડિયા સ્ટ્રીટ, મુંબઈ નંબર - ૮ છે.)